

**Platné znění příslušných ustanovení zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, a dalších dotčených zákonů, s vyznačením změn provedených zákonem č. 242/2024 Sb.**

***Platné znění příslušných ustanovení zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, s vyznačením změn provedených zákonem č. 242/2024 Sb.***

**ČÁST PRVNÍ**

**ÚVODNÍ USTANOVENÍ**

\* \* \* \* \*

**§ 2**

(1) Pro účely tohoto zákona se dítětem rozumí nezletilá osoba.<sup>1)</sup> V případě nezletilých dětí, které nabyly plné svéprávnosti, se sociálně-právní ochrana poskytuje pouze v rozsahu stanoveném v § 8 odst. 1, ~~§ 10 odst. 1 písm. e)~~, § 10 odst. 3 písm. a), b), § 29, § 32 ~~odst. 4, § 33~~ a 34. Při poskytování sociálně-právní ochrany v těchto případech je příslušný orgán sociálně-právní ochrany povinen plně respektovat vůli dítěte, které nabylo plné svéprávnosti.

(2) Sociálně-právní ochrana se poskytuje dítěti, které na území České republiky

- a) má trvalý pobyt,
- b) má podle zvláštního právního předpisu<sup>1a)</sup> upravujícího pobyt cizinců na území České republiky povolen trvalý pobyt nebo je hlášeno k pobytu na území České republiky po dobu nejméně 90 dnů,
- c) podalo žádost o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky,
- d) je oprávněno trvale pobývat,<sup>2)</sup>
- e) pobývá s rodičem, který podal žádost o udělení mezinárodní ochrany nebo oprávnění k pobytu za účelem poskytnutí dočasné ochrany na území České republiky nebo které pobývá na základě uděleného oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany na území České republiky podle zvláštního právního předpisu,<sup>2a)</sup>
- f) pobývá s rodičem, který na území České republiky pobývá na základě potvrzení o strpění pobytu na území České republiky podle zvláštního právního předpisu<sup>63)</sup> nebo který je azylantem anebo osobou požívající doplňkové ochrany, nebo
- g) je azylantem nebo osobou požívající doplňkové ochrany.

(3) V rozsahu stanoveném tímto zákonem (§ 37 a 42) se sociálně-právní ochrana poskytuje také dítěti, které nemá na území České republiky povolen trvalý pobyt nebo není hlášeno k pobytu na území České republiky po dobu nejméně 90 dnů podle zvláštního právního

předpisu<sup>1a)</sup> upravujícího pobyt cizinců na území České republiky ani není oprávněno podle zvláštního právního předpisu<sup>2)</sup> trvale pobývat na území České republiky.

## § 2a

### Vymezení některých pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) jinou osobou odpovědnou za výchovu dítěte fyzická osoba, které bylo dítě svěřeno do osobní péče rozhodnutím soudu, a to ode dne vykonatelnosti takového rozhodnutí,
- b) osobou v evidenci fyzická osoba, která je vedena v evidenci osob, které mohou vykonávat pěstounskou péči po přechodnou dobu,
- c) osobou pečující fyzická osoba,
  - 1. které bylo dítě svěřeno do pěstounské péče, pěstounské péče po přechodnou dobu ~~nebo předpěstounské péče~~, **předpěstounské péče nebo do péče podle § 953 občanského zákoníku,**
  - 2. která osobně pečuje o dítě v průběhu řízení o svěřeni dítěte do její **péče**, pěstounské péče nebo předpěstounské péče nebo o její jmenování poručníkem dítěte, pokud bylo zahájeno z moci úřední,
  - 3. která osobně pečuje o dítě, podala-li návrh na svěřeni dítěte do její **péče**, pěstounské péče nebo předpěstounské péče nebo návrh na její jmenování poručníkem dítěte a není-li tato osobní péče o toto dítě zjevně bezdůvodná,
  - 4. která je poručníkem dítěte, jestliže o dítě osobně pečuje,
- d) nezaopatřeným dítětem nezaopatřené dítě podle zákona upravujícího státní sociální podporu,
- e) ústavním zařízením zařízení pro péči o děti nebo mládež poskytující plné přímé zaopatření,
- f) poskytováním plného přímého zaopatření je poskytování stravování, ubytování a ošacení.

## § 4a

**(1) Držitel poštovní licence může vykonávat státní správu podle tohoto zákona, uzavře-li s ním ministerstvo veřejnoprávní smlouvu, která blíže určí podmínky výkonu státní správy držitelem poštovní licence; držitel poštovní licence může vykonávat státní správu nejvýše v rozsahu těchto činností:**

- a) **přijímání podání podle tohoto zákona a přijímání podkladů pro vydání rozhodnutí podle tohoto zákona ve věci státního příspěvku na výkon pěstounské péče, dávek pěstounské péče a zaopatřovacích příspěvků, včetně jejich předávání příslušné krajské pobočce Úřadu práce,**

b) poskytování základních informací o právní úpravě tohoto zákona ve věcech uvedených v písmenu a).

(2) K uzavření veřejnoprávní smlouvy není třeba souhlasu nadřízeného správního orgánu. Spory z veřejnoprávní smlouvy řeší ministr práce a sociálních věcí.

(3) Ministerstvo a Úřad práce České republiky zveřejní veřejnoprávní smlouvu na své úřední desce i na svých internetových stránkách.

(4) Veřejnoprávní smlouva může stanovit finanční plnění, které získá držitel poštovní licence jako kompenzaci za výkon státní správy podle tohoto zákona a které se stanoví podle cenových předpisů<sup>98)</sup>.

<sup>98)</sup> Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů.

\* \* \* \* \*

## ČÁST DRUHÁ

### ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANY

\* \* \* \* \*

#### § 6a

(1) Poskytování sociálně-právní ochrany dětem podle § 6 spočívá v poskytování pomoci a podpory při překonávání jejich nepříznivé sociální situace s cílem umožnit jim sociální začleňování a poskytnout jim ochranu před sociálním vyloučením.

(2) Zaměstnanec zařazený k výkonu práce v orgánu sociálně-právní ochrany při výkonu sociálně-právní ochrany dětí podle § 6

a) je v osobním styku s dítětem, jeho rodiči nebo osobami odpovědnými za jeho výchovu,

b) volí prostředky působení na dítě tak, aby na dítě účinně působily v jeho nepříznivé sociální situaci,

c) řeší problémy dítěte v jeho přirozeném sociálním prostředí.

\* \* \* \* \*

#### § 9

Rodič nebo jiná osoba odpovědná za výchovu dítěte má právo při výkonu svých práv a povinností požádat o pomoc orgán sociálně-právní ochrany, státní orgány, kterým podle zvláštních právních předpisů<sup>7)</sup> přísluší též ochrana práv a oprávněných zájmů dítěte, popřípadě pověřené osoby; tyto orgány v rozsahu své působnosti a pověřené osoby v rozsahu svého pověření jsou tuto pomoc povinny poskytnout.

## § 9a

(1) Nastane-li situace, která ohrožuje řádnou výchovu a příznivý vývoj dítěte, kterou rodiče nebo jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte nemohou nebo nejsou schopni sami řešit, je nezbytné přijmout na ochranu dítěte a k poskytnutí pomoci rodičům nebo jiným osobám odpovědným za výchovu dítěte potřebné opatření sociálně-právní ochrany podle části třetí.

(2) Opatření sociálně-právní ochrany musí být zvolena tak, aby na sebe navazovala a vzájemně se ovlivňovala. Při výkonu a realizaci opatření mají přednost ta, která zabezpečí řádnou výchovu a příznivý vývoj dítěte v jeho rodinném prostředí a není-li to možné v náhradním rodinném prostředí **s cílem umožnit návrat dítěte do vlastní rodiny**; při tom se postupuje s využitím metod sociální práce a postupů odpovídajících současným vědeckým poznatkům.

(3) Orgány sociálně-právní ochrany, zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc a pověřené osoby jsou povinny se řídit při výkonu sociálně-právní ochrany standardy kvality sociálně-právní ochrany, které jsou kritérii určujícími úroveň kvality poskytování sociálně-právní ochrany. Plnění standardů kvality sociálně-právní ochrany se hodnotí systémem bodů.

(4) Standardy kvality sociálně-právní ochrany obsahují

- a) principy a bodové hodnocení výkonu sociálně-právní ochrany,
- b) standardy sociální práce s klientem,
- c) standardy personálního a organizačního zajištění výkonu sociálně-právní ochrany,
- d) technicko-provozní zajištění sociálně-právní ochrany.

## ČÁST TŘETÍ

### OPATŘENÍ SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANY

#### HLAVA I

#### PREVENTIVNÍ A PORADENSKÁ ČINNOST

## § 10

(1) Obecní úřad je povinen

- a) vyhledávat děti uvedené v § 6,
- b) působit na rodiče, aby plnili povinnosti vyplývající z rodičovské odpovědnosti,
- c) projednat s rodiči odstranění nedostatků ve výchově dítěte,

- d) projednat s dítětem nedostatky v jeho chování,
- e) sledovat, zda je na základě kontrolních oprávnění<sup>8)</sup> zamezováno v přístupu dětí do prostředí, které je z hlediska jejich vývoje a výchovy ohrožující,
- f) e) poskytnout nebo zprostředkovat rodičům na jejich žádost poradenství při uplatňování nároků dítěte podle zvláštních právních předpisů,<sup>9)</sup>
- g) f) oznámit obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností skutečnosti, které nasvědčují tomu, že jde o děti uvedené v § 6.

~~(2) Obec v samostatné působnosti a kraj v samostatné působnosti vytvářejí předpoklady pro kulturní, sportovní, jinou zájmovou a vzdělávací činnost dětí.~~

### **(2) Obecní úřad při výkonu sociálně-právní ochrany dětí podle § 6**

**a) zajišťuje dostupnost informací o možnostech a způsobech poskytování sociálně-právní ochrany na svém území,**

**b) zprostředkuje na požádání dětí, rodičů nebo jiných osob odpovědných za výchovu možnost poskytnutí sociální nebo jiné odborné služby anebo kontakt s poskytovatelem takových služeb, je-li těmto osobám nezbytné poskytnout pomoc a podporu při ochraně života a práv dítěte nebo při výkonu povinností a práv vyplývajících z rodičovské odpovědnosti,**

**c) spolupracuje s jinými obecními úřady, krajskými úřady a s poskytovateli odborných služeb při zprostředkování pomoci dětem, rodičům nebo jiným osobám odpovědným za výchovu, popřípadě při zprostředkování kontaktu mezi těmito osobami a poskytovatelem odborných služeb.**

(3) Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen

- a) sledovat nepříznivé vlivy působící na děti a zjišťovat příčiny jejich vzniku,
- b) činit opatření k omezování působení nepříznivých vlivů na děti,
- c) pravidelně vyhodnocovat situaci dítěte a jeho rodiny, a to zejména z hlediska posouzení, zda se jedná o dítě uvedené v § 6, podle druhu a rozsahu opatření nezbytných k ochraně dítěte, a poskytovat pomoc rodičům nebo jiným osobám odpovědným za výchovu dítěte,
- d) zpracovat na základě vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny podle písmene c) individuální plán ochrany dítěte, který vymezuje příčiny ohrožení dítěte, stanoví opatření k zajištění ochrany dítěte, k poskytnutí pomoci rodině ohroženého dítěte a k posílení funkcí rodiny a stanoví časový plán pro provádění těchto opatření, a to ve spolupráci s rodiči nebo jinou osobou odpovědnou za výchovu dítěte, dítětem a odborníky, kteří se podílejí na řešení problému dítěte a jeho rodiny,
- e) pořádat případové konference pro řešení konkrétních situací ohrožených dětí a jejich rodin, a to ve spolupráci s rodiči a jinou osobou odpovědnou za výchovu dítěte, dalšími prizvanými

osobami, zejména zástupci škol, školských zařízení, zařízení poskytovatelů zdravotních služeb, orgánů činných v sociální oblasti, ~~orgánů police~~ **Policie České republiky**, státních zástupců, odborných pracovníků v oblasti náhradní rodinné péče, poskytovatelů sociálních služeb a pověřených osob; pro účast na případové konferenci platí § 38 odst. 7 obdobně.

(4) Státní orgány, pověřené osoby, školy, školská zařízení a poskytovatelé zdravotních služeb, popřípadě další zařízení určená pro děti, jsou povinni oznámit obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností skutečnosti, které nasvědčují tomu, že jde o děti uvedené v § 6, a to bez zbytečného odkladu poté, kdy se o takové skutečnosti dozví. Pokud o to ten, kdo učinil oznámení podle věty první, požádá, obecní úřad obce s rozšířenou působností ho informuje ve lhůtě 30 dnů ode dne, kdy oznámení obdržel, zda na základě skutečností uvedených v oznámení shledal či neshledal, že jde o dítě uvedené v § 6. Osoba provozující ústavní zařízení má při přijetí dítěte do zařízení povinnost tuto skutečnost ohlásit bez zbytečného odkladu obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, v jehož správním obvodu má dítě trvalý pobyt, a není-li tento pobyt znám, obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, v jehož správním obvodu se nachází zařízení, do kterého bylo dítě přijato. Při plnění povinností podle věty první a třetí se nelze dovolávat povinnosti zachovat mlčenlivost podle zvláštního právního předpisu.

(5) Individuální plán ochrany dítěte se

- a) zpracovává s důrazem na přijetí opatření, které umožní setrvání dítěte v péči rodičů nebo jiných osob odpovědných za výchovu dítěte,
- b) vypracovává od počátku doby poskytování sociálně-právní ochrany, nejpozději do 1 měsíce od zařazení dítěte do evidence obecního úřadu obce s rozšířenou působností,
- c) pravidelně aktualizuje, zejména v situacích, kdy je uloženo výchovné opatření, nařízena ústavní výchova, ochranná výchova nebo kdy je dítě svěřeno do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, do pěstounské péče nebo jiné náhradní výchovy.

\* \* \* \* \*

## ~~§ 11~~

### **Poradenská činnost**

~~(1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností~~

- ~~a) pomáhá rodičům při řešení výchovných nebo jiných problémů souvisejících s péčí o dítě,~~
- ~~b) poskytuje nebo zprostředkovává rodičům poradenství při výchově a vzdělávání dítěte a při péči o dítě zdravotně postižené,~~
- ~~c) pořádá v rámci poradenské činnosti přednášky a kurzy zaměřené na řešení výchovných, sociálních a jiných problémů souvisejících s péčí o dítě a jeho výchovou,~~
- ~~d) poskytuje osobám vhodným stát se osvojiteli nebo pěstouny poradenskou pomoc související s osvojením dítěte nebo svěřením dítěte do pěstounské péče, zejména v otázkách výchovy dítěte,~~

e) poskytuje pomoc při uplatňování nároku dítěte na výživné a při vymáhání plnění vyživovací povinnosti k dítěti, včetně pomoci při podávání návrhu soudu; přitom spolupracuje zejména s orgány pomoci v hmotné nouzi, povinnými osobami, orgány činnými v trestním řízení a soudy.

## **(2) Krajský úřad zajišťuje**

a) ~~přípravu fyzických osob vhodných stát se osvojiteli nebo pěstouny k přijetí dítěte do rodiny a poskytuje těmto osobám poradenskou pomoc související s osvojením dítěte nebo svěřením dítěte do pěstounské péče, včetně speciální přípravy k přijetí dítěte pěstounem na přechodnou dobu; časový rozsah přípravy k zařazení žadatele do evidence pro zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče činí nejméně 48 hodin a u žadatelů o zařazení do evidence osob, které mohou vykonávat pěstounskou péči na přechodnou dobu nejméně 72 hodin; časový rozsah přípravy žadatelů, kteří přípravu již jednou dokončili, může krajský úřad snížit,~~

b) ~~přípravu dětí žijících v rodině osob vhodných stát se osvojiteli nebo pěstouny; příprava dětí se provádí přiměřeně vzhledem k jejich věku, rozumové vyspělosti a v nezbytném rozsahu,~~

c) ~~osvojitelům nebo pěstounům poradenskou pomoc související s osvojením dítěte nebo svěřením dítěte do pěstounské péče, zejména v otázkách výchovy.~~

(3) Krajský úřad může zajišťovat přípravu a poradenskou pomoc podle odstavce 2 také v případech poručenství, jestliže poručník o dítě osobně pečuje, nebo v případech svěření dítěte do péče jiné osoby.

(4) ~~Krajský úřad je povinen alespoň jednou v roce zabezpečit konzultace o výkonu pěstounské péče. Konzultací se kromě odborníků na řešení výchovných a sociálních problémů zúčastňují také pěstouni, kteří mají trvalý pobyt na území kraje; konzultací se mohou zúčastnit též děti svěřené těmto pěstounům do pěstounské péče a další fyzické osoby, které tvoří s pěstounem domácnost.~~

(5) ~~Preventivní a poradenská činnost podle § 10 odst. 1 písm. b), c) a f) a poradenská činnost podle odstavce 1 písm. a) a b) se poskytuje i jiným osobám odpovědným za výchovu dítěte.~~

## **§ 11**

### **Poradenská činnost**

#### **(1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností**

a) pomáhá rodičům při řešení výchovných nebo jiných problémů souvisejících s péčí o dítě,

b) pořádá v rámci poradenské činnosti přednášky a kurzy zaměřené na řešení výchovných, sociálních a jiných problémů souvisejících s péčí o dítě a jeho výchovou,

c) poskytuje zájemcům o osvojení nebo pěstounskou péči poradenskou pomoc související s osvojením dítěte nebo svěřením dítěte do pěstounské péče,

d) poskytuje osvojitelům nebo osobám pečujícím poradenskou pomoc související s osvojením dítěte nebo svěřením dítěte do péče,

e) poskytuje poradenskou pomoc při uplatňování nároku dítěte na výživné a při vymáhání plnění vyživovací povinnosti k dítěti, včetně pomoci při podávání návrhu soudu; přitom spolupracuje zejména s krajskými pobočkami Úřadu práce, povinnými osobami, orgány činnými v trestním řízení a soudy,

f) poskytuje rodiči bez zbytečného odkladu po umístění dítěte do ústavního zařízení nebo po předání dítěte do péče jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte poradenskou pomoc spočívající zejména v pomoci uspořádat rodinné poměry, které by umožnily návrat dítěte do rodiny, při řešení životní a sociální situace, včetně hmotné úrovně rodiny, v pomoci při spolupráci s orgány sociálního zabezpečení, krajskými pobočkami Úřadu práce a dalšími orgány, a za tím účelem také rodiči zprostředkuje odbornou poradenskou pomoc,

g) může poskytovat poradenskou pomoc podle písmene f) v obdobném rozsahu též osobám blízkým dítěti.

(2) Obecní úřad obce s rozšířenou působností při výkonu sociálně-právní ochrany dětí podle § 6, je-li jim nezbytné poskytnout pomoc a podporu při ochraně života a dalších práv dítěte, nebo při výkonu povinností a práv vyplývajících z rodičovské odpovědnosti

a) poskytuje odborné sociální poradenství dětem podle § 6, jejich rodičům nebo jiným osobám odpovědným za výchovu dítěte, případně též jiným osobám blízkým dítěti,

b) vykonává činnosti sociální práce vedoucí k řešení nepříznivé sociální situace dětí podle § 6 nebo rodin s těmito dětmi; přitom spolupracuje s krajskou pobočkou Úřadu práce a krajským úřadem.

### **(3) Krajský úřad poskytuje poradenskou pomoc**

a) zájemcům o osvojení nebo pěstounskou péči související s osvojením dítěte nebo svěřením dítěte do pěstounské péče,

b) osvojitelům nebo osobám pečujícím související s osvojením dítěte nebo svěřením dítěte do péče, zejména v otázkách výchovy.

(4) Krajský úřad alespoň jednou v roce zabezpečí konzultace o výkonu pěstounské péče. Konzultací se kromě odborníků na řešení výchovných a sociálních problémů zúčastňují také osoby pečující; konzultací se mohou zúčastnit též děti svěřené těmito osobám pečujícím do pěstounské péče a další fyzické osoby, které tvoří s osobou pečující domácnost.

## § 11a

**Preventivní a poradenská činnost podle § 10 odst. 1 písm. b), c) a e) a poradenská činnost podle § 11 odst. 1 písm. a) se poskytuje i jiným osobám odpovědným za výchovu dítěte.**

## HLAVA II

### OPATŘENÍ NA OCHRANU DĚTÍ

## § 12

(1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností může uložit rodičům povinnost využít odbornou poradenskou pomoc, pokud rodiče

- a) nezajistili dítěti odbornou poradenskou pomoc, ačkoliv dítě takovou pomoc nezbytně potřebuje a obecní úřad obce s rozšířenou působností takovou pomoc předtím doporučil,
- b) nejsou schopni řešit problémy spojené s výchovou dítěte bez odborné poradenské pomoci, zejména při sporech o úpravě výchovy dítěte nebo úpravě styku s dítětem,
- c) nevyužili možnosti odborné poradenské pomoci potřebné k překonání problémů rodiny a k odvrácení umístění dítěte do náhradní péče nebo nedbali na doporučení spolupracovat s pověřenými osobami, poskytovateli odborných poradenských služeb nebo mediátorem.

~~(2) Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen poskytnout rodiči pomoc po umístění dítěte do zařízení pro výkon ústavní výchovy (§ 28), nebo do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc (§ 42), spočívající zejména v pomoci uspořádat rodinné poměry, které by umožnily návrat dítěte do rodiny, při řešení životní a sociální situace, včetně hmotné úrovně rodiny, v pomoci při spolupráci s orgány sociálního zabezpečení, krajskými pobočkami Úřadu práce a dalšími státními a jinými orgány, a za tím účelem také zprostředkuje rodiči odbornou poradenskou pomoc.~~

**(2) Nemá-li osoba pečující uzavřenu dohodu o výkonu pěstounské péče, může obecní úřad obce s rozšířenou působností určit obsah a zaměření povinnosti zvyšovat si znalosti a dovednosti v oblasti výchovy a péče o dítě podle § 47a odst. 2 písm. f). Povinnost podle § 47a odst. 2 písm. f), jejíž obsah blíže určí obecní úřad obce s rozšířenou působností podle věty první, je osoba pečující povinna splnit u pověřené osoby na základě smlouvy.**

(3) Obecní úřad obce s rozšířenou působností může povinnosti uvedené v odstavci 1 uložit a pomoc podle odstavce 2 poskytnout i jiným osobám odpovědným za výchovu dítěte.

~~(4) Obecní úřad obce s rozšířenou působností zruší rozhodnutí o uložení povinnosti podle odstavců 1 a 3,~~

~~a) jestliže splní svůj účel, nebo~~

~~b) jestliže nesplní svůj účel; přitom může rozhodnout o uložení výchovného opatření podle § 13 nebo zvolit jiné vhodné opatření sociálně-právní ochrany.~~

**(4) Obecní úřad obce s rozšířenou působností zruší uložení povinností podle odstavců 1 až 3, jestliže**

- a) splnilo svůj účel,**
- b) nesplnilo svůj účel; přitom může rozhodnout o uložení výchovného opatření podle § 13 nebo zvolit jiné vhodné opatření sociálně-právní ochrany, nebo**
- c) osoba pečující uzavřela dohodu o výkonu pěstounské péče, jde-li o rozhodnutí podle odstavce 2.**

\* \* \* \* \*

#### § 13a

(1) Vyžaduje-li to zájem dítěte a výchovná opatření podle § 13 odst. 1 nevedla k nápravě, může soud dočasně odejmout dítě **po dovršení 4 let** z péče rodičů nebo jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte; přitom dítěti nařídí nejdéle na 3 měsíce pobyt ve

- a) středisku výchovné péče nebo v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, nebo
- b) ~~zařízení poskytovatele zdravotních služeb~~ nebo v domově pro osoby se zdravotním postižením.

(1) Vyžaduje-li to zájem dítěte a výchovná opatření podle § 13 odst. 1 nevedla k nápravě, může soud dočasně odejmout dítě **po dovršení 7 let** z péče rodičů nebo jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte; přitom dítěti nařídí nejdéle na 3 měsíce pobyt ve

a) středisku výchovné péče nebo v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, ~~nebo.~~

b) ~~domově pro osoby se zdravotním postižením.~~

**Účinnost od 1. 1. 2028**

(2) Není-li možné zajistit dítěti potřebnou ochranu a pomoc jiným výchovným opatřením nebo opatřením sociálně-právní ochrany a zároveň není možné zajistit péči o dítě náhradní rodinnou péčí, zejména pěstounskou péčí na přechodnou dobu, může soud rozhodnout o svěřeni dítěte **po dovršení 4 let věku** do péče zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc podle odstavce 1 písm. a), jde-li o dítě,

- a) které se ocitlo ve stavu nedostatku řádné péče anebo je-li život dítěte, jeho normální vývoj nebo jeho jiný důležitý zájem vážně ohrožen nebo narušen,
- b) které se ocitlo bez péče přiměřené jeho věku,

- c) tělesně nebo duševně týrané nebo zneužívané, nebo
- d) které se ocitlo v prostředí nebo situaci, které závažným způsobem ohrožují jeho základní práva.

(2) Není-li možné zajistit dítěti potřebnou ochranu a pomoc jiným výchovným opatřením nebo opatřením sociálně-právní ochrany a zároveň není možné zajistit péči o dítě náhradní rodinnou péčí, zejména pěstounskou péčí na přechodnou dobu, může soud rozhodnout o svěřeni dítěte **po dovršení 7 let** do péče zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc podle odstavce 1 písm. a), jde-li o dítě,

- a) které se ocitlo ve stavu nedostatku řádné péče anebo je-li život dítěte, jeho normální vývoj nebo jeho jiný důležitý zájem vážně ohrožen nebo narušen,
- b) které se ocitlo bez péče přiměřené jeho věku,
- c) tělesně nebo duševně týrané nebo zneužívané, nebo
- d) které se ocitlo v prostředí nebo situaci, které závažným způsobem ohrožují jeho základní práva.

**Účinnost od 1. 1. 2028**

(3) Soud v rozhodnutí označí zařízení, do kterého má být dítě podle odstavce 1 umístěno. Přitom přihlédne k zájmům dítěte a k vyjádření obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Soud dbá na umístění dítěte co nejbližší bydlišti rodičů nebo jiných osob dítěti blízkých.

~~(4) V souvislosti s řešením sporu rodičů o výchově dítěte může soud rozhodnout o pobytu dítěte v zařízení poskytovatele zdravotních služeb podle odstavce 1 písm. b), jen vyžaduje-li to zdravotní stav dítěte a za podmínek, že~~

- ~~a) je prokázáno, že existuje naléhavá potřeba umístění dítěte do tohoto zařízení s ohledem na zájem dítěte a jeho další citový, psychický a rozumový vývoj,~~
- ~~b) nepostačuje využití jiných opatření k ochraně dítěte,~~
- ~~c) je soudem předem omezena doba pobytu dítěte po dovršení 3 let v zařízení poskytovatele zdravotních služeb a~~
- ~~d) současně je rodičům uložena povinnost využít odbornou poradenskou pomoc směřující k nápravě vztahů v rodině.~~

~~(5)~~ (4) Soud může dobu trvání výchovného opatření podle odstavce 1 zcela výjimečně prodloužit, zejména v případě, že si rodiče nebo jiná osoba odpovědná za výchovu dítěte prokazatelně upravuje své poměry tak, aby mohla převzít dítě do osobní péče. Celková doba nepřetržitého trvání výchovného opatření podle odstavce 1 nesmí přesáhnout 6 měsíců.

(6) (5) Doby pobytu dítěte ve středisku výchovné péče, v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, v zařízení poskytovatele zdravotních služeb nebo v domově pro osoby se zdravotním postižením, který je uložen na základě předběžné úpravy poměrů dítěte na nezbytně nutnou dobu podle § 924 občanského zákoníku nebo výchovného opatření podle odstavce 1, se

pro účely posouzení celkové doby nepřetržitého trvání výchovného opatření podle odstavce 5 4 sčítají. Povolení přechodného pobytu (návštěvy) u rodičů nebo jiných osob podle § 30 nemá na celkovou dobu trvání výchovného opatření podle odstavce 5 4 vliv.

~~(7) Soud nemůže nařídit opatření dle předchozích odstavců v případě dětí do dovršení 3 let s výjimkou rozhodnutí o umístění dítěte do dovršení 3 let do zařízení sociálních služeb podle zákona o sociálních službách.~~

## HLAVA II

### OPATŘENÍ NA OCHRANU DĚTÍ

#### § 14

(1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností podává za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem<sup>11)</sup> návrh soudu

- a) na rozhodnutí, zda je třeba souhlasu rodiče k osvojení dítěte,
- b) na omezení nebo zbavení rodičovské odpovědnosti anebo omezení nebo pozastavení jejího výkonu,
- c) na nařízení ústavní výchovy,
- d) na prodloužení nebo zrušení ústavní výchovy,
- e) na svěřeni dítěte do péče zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, na prodloužení doby trvání tohoto svěřeni a na zrušení rozhodnutí o svěřeni dítěte do tohoto zařízení,
- f) na svěřeni dítěte do pěstounské péče na přechodnou dobu a jeho zrušení,
- g) na nařízení výchovného opatření podle § 13a, na prodloužení doby trvání tohoto výchovného opatření nebo na jeho zrušení,
- h) na přemístění dítěte do jiného zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy,
- i) na pozastavení výkonu povinnosti a práva péče o dítě u nezletilého rodiče,
- j) na zachování povinnosti a práva péče o dítě a osobního styku s dítětem u rodiče omezeného ve svéprávnosti,
- k) na zbavení rodiče práva dát souhlas k osvojení nebo dalších povinností a práv osobní povahy, zbavil-li soud rodiče rodičovské odpovědnosti,
- l) na zrušení pěstounské péče,
- m) na odvolání poručníka,
- n) na propuštění dítěte ze zdravotního ústavu,**

**o) na vyslovení nepřipustnosti držení dítěte v zařízení sociálních služeb,**

**p) na omezení nebo zákaz styku s dítětem,**

**q) na zrušení péče podle § 953 občanského zákoníku.**

(2) Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen před podáním návrhu soudu podle odstavce 1, nebo byl-li návrh podán rodičem nebo jinou osobou odpovědnou za výchovu dítěte anebo státním zastupitelstvím podle zvláštního právního předpisu

- a) projednat s rodiči nebo jinými osobami odpovědnými za výchovu dítěte důvody, pro které má dojít nebo došlo k podání návrhu soudu, poučit je srozumitelně a prokazatelně o jejich právech a povinnostech vyplývajících z rodičovské odpovědnosti a důsledcích neplnění těchto povinností; to neplatí v případě, že rodič nebo jiná osoba odpovědná za výchovu dítěte je nezvěstná, pro dlouhodobý pobyt v cizině nedosažitelná nebo pokud onemocněla chorobou, která znemožňuje takové projednání,
- b) v rámci případové konference předem projednat důvody podání návrhu podle odstavce 1 a zabývat se možnými způsoby jejich řešení; to neplatí, je-li zřejmé, že uspořádání případové konference by bylo nemožné nebo zjevně neúčelné,
- c) uspořádat případovou konferenci v průběhu řízení soudu o svěření dítěte do náhradní péče, pokud nebyla uspořádána podle písmene b) již před zahájením tohoto řízení; ustanovení písmene b) věty za středníkem platí obdobně,
- d) uskutečnit opatření sociálně-právní ochrany vyplývající z vyhodnocení situace dítěte a individuálního plánu ochrany dítěte, zejména poskytnout nebo zprostředkovat poradenství a pomoc při výchově rodičům nebo jiným osobám odpovědným za výchovu dítěte, popřípadě uložit povinnost využít odborné pomoci podle § 12,
- e) zvážit uložení výchovných opatření s hodnocením výsledků jejich využití.

(3) Součástí návrhu obecního úřadu obce s rozšířenou působností

- a) podle odstavce 1 je zpráva pro soud o projednání a přijetí opatření podle odstavce 2 písm. a) až d),
- b) podle odstavce 1 písm. c) až i), ~~a k) až m)~~ **k) až m) a q)** je vyhodnocení, že důvodem podání návrhu nejsou pouze nedostatečné bytové poměry nebo majetkové poměry rodičů dítěte nebo osob, kterým bylo dítě svěřeno do péče, jestliže jsou jinak tyto osoby nebo rodiče způsobilí zabezpečit řádnou výchovu dítěte a plnění povinností vyplývajících z jejich rodičovské odpovědnosti.

(4) Jestliže soud rozhoduje o nařízení ústavní výchovy dítěte nebo o přemístění dítěte do jiného zařízení pro výkon ústavní výchovy, podává obecní úřad obce s rozšířenou působností soudu vyjádření pro potřeby určení zařízení pro výkon ústavní výchovy, do kterého má být dítě umístěno.

(5) Jestliže opatření učiněná soudem vedla k nápravě v chování dítěte, v jednání rodičů

nebo dalších osob, kteří narušovali řádnou výchovu dítěte, může podat obecní úřad obce s rozšířenou působností návrh soudu na zrušení těchto opatření.

~~(6) Obecní úřad podává soudu podněty k opatřením týkajícím se výchovy dětí podle zvláštního právního předpisu<sup>12)</sup>. O podání podnětu soudu obecní úřad neprodleně uvědomí obecní úřad obce s rozšířenou působností.~~

~~(7)~~ (6) Obecní úřad obce s rozšířenou působností poskytuje součinnost soudu při výkonu rozhodnutí o výchově nezletilých dětí podle zvláštního právního předpisu<sup>12a)</sup>.

~~(8)~~ (7) Obecní úřad obce s rozšířenou působností a osoby účastníci se provádění výkonu rozhodnutí postupují ve vzájemné součinnosti podle odstavce 7 6 s cílem

a) dosažení vynucení povinnosti uložené soudním rozhodnutím a

b) působit na povinného, aby se soudnímu rozhodnutí podrobil dobrovolně.

~~(9)~~ (8) Obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo osoby, které se účastní provádění výkonu rozhodnutí, jsou povinny dítěti poskytnout potřebné vysvětlení nastalé situace, a to způsobem odpovídajícím jeho věku a rozumové vyspělosti, nevylučují-li to okolnosti případu.

~~(10)~~ (9) Za součinnost podle odstavce 7 6 se považuje též poskytnutí nebo zprostředkování odborné pomoci dítěte, popřípadě jeho rodičům nebo jiným osobám odpovědným za výchovu dítěte.

~~(11)~~ (10) Obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo osoby, které se účastní provádění výkonu rozhodnutí, jsou povinny při provádění výkonu rozhodnutí postupovat s maximální možnou rychlostí.

---

<sup>12)</sup> § 178 občanského soudního řádu.

\* \* \* \* \*

## § 16b

**~~Souhlas s poskytováním ochrany a pomoci dítěti v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, a s poskytováním sociální služby v domově pro osoby se zdravotním postižením a služeb v dětském domově pro děti do 3 let věku~~**  
**Souhlas s poskytováním ochrany a pomoci dítěti v ústavních zařízeních**

(1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností rozhoduje na základě žádosti o vydání souhlasu s

a) poskytováním ochrany a pomoci dítěti v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc podle § 42a,

b) prodloužením smlouvy o poskytování ochrany a pomoci dítěti v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc (dále jen "smlouva o poskytování ochrany a pomoci") podle § 42a odst. 4,

c) poskytováním sociální služby dítěti do 15 let věku v domově pro osoby se zdravotním

postižením podle § 48 zákona o sociálních službách na základě smlouvy.

~~d) poskytováním služeb v dětském domově pro děti do 3 let věku podle § 43 zákona o zdravotních službách na základě smlouvy.~~

~~(2) Žádost o vydání souhlasu podle odstavce 1 písm. a), c) a d) musí být podána nejpozději třetí pracovní den následující po dni přijetí dítěte do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, domova pro osoby se zdravotním postižením nebo dětského domova pro děti do 3 let věku.~~

## **(2) Žádost o vydání souhlasu podle**

**a) odstavce 1 písm. a) a c) musí být podána nejpozději třetí pracovní den následující po dni přijetí dítěte do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc nebo do domova pro osoby se zdravotním postižením,**

**b) odstavce 1 písm. b) musí být podána nejpozději třetí pracovní den následující po dni, ke kterému byl uzavřen dodatek o prodloužení smlouvy o poskytování ochrany a pomoci, ne však později než poslední den trvání původního závazku z prodlužované smlouvy o poskytování ochrany a pomoci.**

(3) Obecní úřad obce s rozšířenou působností vydá souhlas podle odstavce 1 písm. a) a b), je-li zde důvod, pro který je poskytována ochrana a pomoc dítěti v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc podle § 42 odst. 1.

(4) Souhlas podle odstavce 1 písm. a) a b) se vydává na dobu, na kterou lze uzavřít smlouvu o poskytování ochrany a pomoci podle § 42a odst. 4. Je-li to v zájmu dítěte, lze souhlas vydat na dobu kratší.

(5) Změní-li se po vydání souhlasu podle odstavce 1 podstatným způsobem okolnosti rozhodné pro jeho vydání, zejména poměry na straně dítěte, rodičů nebo jiných osob odpovědných za výchovu dítěte, obecní úřad obce s rozšířenou působností zahájí z moci úřední řízení o zrušení souhlasu. V tomto řízení posoudí, zda trvá důvod pro poskytování ochrany a pomoci dítěti v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc podle § 42 odst. 1 nebo poskytování sociální služby v domově pro osoby se zdravotním postižením podle § 48 zákona o sociálních službách ~~nebo poskytování služeb v dětském domově pro děti do 3 let věku podle § 43 zákona o zdravotních službách.~~

\* \* \* \* \*

## **HLAVA III**

### **ČINNOST ORGÁNŮ SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANY PŘI SVĚŘENÍ DÍTĚTE DO VÝCHOVY JINÉ OSOBY ODPOVĚDNÉ ZA VÝCHOVU DÍTĚTE**

#### **§ 19**

**(1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen**

- a) poskytovat soudu součinnost při zjišťování místa pobytu rodiče pro potřeby udělení souhlasu rodiče k osvojení dítěte,
- b) poučit rodiče o možných důsledcích neprojevení opravdového zájmu o dítě, a to bez zbytečného odkladu po umístění dítěte do zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc anebo po předání dítěte do náhradní péče fyzické osoby. Poučení musí být poskytnuto ve všech případech, kdy se dítě nachází mimo péči rodiče; poučení se nevyžaduje, jestliže rodič opustil místo, kde se dříve zdržoval, aniž sdělil, kde se nyní zdržuje, a nepodařilo se ani za 3 měsíce zjistit místo, kde se rodič zdržuje,
- c) poskytnout rodiči spolu s poučením o možných důsledcích neprojevení opravdového zájmu o dítě poradenství a pomoc v rozsahu stanoveném v ~~§ 12 odst. 2~~ **§ 11 odst. 1 písm. f)**,
- d) vykonávat na žádost soudu dohled nad úspěšností osvojení a podávat soudu na jeho žádost nebo i bez této žádosti zprávy o průběhu dohledu,
- e) přijímat oznámení soudu o udělení souhlasu rodiče s osvojením a informovat bezodkladně o této skutečnosti krajský úřad, pokud je dítě zařazeno v evidenci dětí pro zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče.

~~(2) Je-li svěřeno dítě do pěstounské péče nebo do předpěstounské péče zájemci o pěstounskou péči, podává krajská pobočka Úřadu práce, která poskytuje příspěvek na úhradu potřeb dítěte, návrh soudu na stanovení výživného na toto dítě, a pokud povinná fyzická osoba neplatí stanovené výživné, podává návrh na výkon rozhodnutí.~~

~~(3) (2) Obecní úřad obce s rozšířenou působností může kdykoli v době, po kterou je dítě rozhodnutím soudu předáno do péče budoucího osvojitele, do péče před osvojením nebo do předpěstounské péče, ověřit, zda nedošlo ke změně skutečností rozhodných pro osvojení dítěte nebo pro svěřením dítěte do pěstounské péče, zejména zda jsou rodiče nebo jiné osoby dítěti blízké schopny a ochotny převzít dítě do své péče. Zjistí-li takové skutečnosti, podá návrh na zrušení rozhodnutí soudu. V případě, že došlo ke svěřením dítěte po předchozím zprostředkování krajským úřadem, oznámí podání tohoto návrhu krajskému úřadu.~~

~~(4) (3) Obecní úřad obce s rozšířenou působností sleduje vývoj dětí, které byly svěřeny do výchovy jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte a vývoj dětí v předpěstounské péči. Zaměstnanci obce s rozšířenou působností zařazení do obecního úřadu jsou přitom povinni navštěvovat rodinu, kde dítě žije, popřípadě jiné prostředí, kde se dítě zdržuje, nejméně jednou za 3 měsíce v období prvních 6 měsíců péče nahrazující péči rodičů a předpěstounské péče, a poté v souladu se zájmy dítěte podle potřeby, nejméně však jednou za 6 měsíců.~~

**(3) Obecní úřad obce s rozšířenou působností sleduje vývoj dětí, které byly svěřeny do výchovy jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte. Zaměstnanci obce s rozšířenou působností zařazení do obecního úřadu jsou přitom povinni navštěvovat v souladu se zájmy dítěte podle potřeby dítě a rodinu, kde dítě žije, popřípadě jiné prostředí, kde se dítě zdržuje, a to**

- a) nejméně jednou za 3 měsíce v období prvních 6 měsíců péče nahrazující péči rodičů,**
- b) nejméně jednou za 3 měsíce, nemá-li osoba pečující uzavřenu dohodu o výkonu pěstounské péče,**

c) nejméně jednou za 6 měsíců v ostatních případech.

#### HLAVA IV

### ZPROSTŘEDKOVÁNÍ OSVOJENÍ A PĚSTOUNSKÉ PÉČE

#### § 19a

(1) Zprostředkování osvojení a pěstounské péče spočívá

- a) ve vyhledávání dětí uvedených v § 2 odst. 2, kterým je třeba zajistit péči v náhradním rodinném prostředí formou pěstounské péče nebo osvojení,
- b) ve vyhledávání fyzických osob vhodných stát se osvojiteli nebo pěstouny,
- c) v odborné přípravě fyzických osob vhodných stát se osvojiteli nebo pěstouny k přijetí dítěte do rodiny,
- d) ve výběru určité fyzické osoby vhodné stát se osvojitelem nebo pěstounem určitého dítěte, jemuž se osvojení nebo pěstounská péče zprostředkovává, a v zajištění osobního seznámení se dítěte s touto osobou.

(2) Zprostředkování osvojení a pěstounské péče podle odstavce 1 písm. d) nesmí provádět jiné orgány, právnické nebo fyzické osoby, než jsou orgány sociálně právní ochrany uvedené v § 4 odst. 1.

#### § 20

### Zprostředkování osvojení a pěstounské péče orgány sociálně právní ochrany

(1) Osvojení nebo pěstounská péče v České republice a osvojení dětí z ciziny do České republiky se zprostředkuje jen na žádost fyzické osoby, která má zájem osvojit dítě nebo přijmout dítě do pěstounské péče (dále jen „žadatel“). Žádost občana České republiky nebo cizince, kterému vyplývá nárok na sociální výhody z přímo použitelného předpisu Evropské unie<sup>57)</sup> nebo který má na území České republiky povolen trvalý pobyt anebo který podle zvláštního právního předpisu upravujícího pobyt cizinců na území České republiky<sup>1a)</sup> přechodně pobývá na území České republiky nepřetržitě po dobu nejméně 365 dnů, se podává u obecního úřadu obce s rozšířenou působností.

(2) Zprostředkování

- a) osvojení a svěřením dítěte do pěstounské péče v České republice zajišťují krajské úřady,
- b) osvojení dětí z České republiky do ciziny nebo dětí z ciziny do České republiky zajišťuje Úřad.

(3) Zprostředkování

- a) osvojení se neprovádí v případě,

1. že rodiče dali souhlas k osvojení dítěte předem s určením pro určitou osobu jako osvojitele;
  2. podal-li návrh na osvojení manžel rodiče dítěte, pozůstalý manžel po rodiči nebo osvojiteli dítěte, nebo
  3. podal-li návrh na osvojení příbuzný dítěte nebo jiná osoba blízká dítěti, u které není vyloučeno osvojení dítěte;
- b) ~~pěstounské péče se neprovádí, podala-li návrh na svěřeni dítěte do pěstounské péče fyzická osoba dítěti příbuzná nebo fyzická osoba blízká dítěti nebo jeho rodině.~~

## ~~§ 21~~

### **Postup obecního úřadu obce s rozšířenou působností při zprostředkování osvojení a pěstounské péče**

~~(1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností vyhledává děti uvedené v § 19a odst. 1 a fyzické osoby vhodné stát se osvojiteli nebo pěstouny; tyto děti a osoby může vyhledávat a doporučit obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností také obec a pověřené osoby. Obecní úřad obce s rozšířenou působností založí spisovou dokumentaci o dítěti podle odstavce 4 pro účely zprostředkování náhradní rodinné péče na základě vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny a na základě individuálního plánu ochrany dítěte; tuto spisovou dokumentaci založí obecní úřad obce s rozšířenou působností vždy po podání návrhu soudu podle § 14 odst. 1 písm. a) až f), i) a k) nebo pokud bylo jinak zahájeno řízení soudu, které může vést k odebrání dítěte z péče rodičů nebo jiných osob odpovědných za výchovu dítěte.~~

~~(2) V žádosti o zařazení do evidence žadatelů o zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče podané obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností žadatel uvede údaje a připojí doklady uvedené v odstavci 5 potřebné pro vedení spisové dokumentace.~~

~~(3) Po obdržení žádosti obecní úřad obce s rozšířenou působností žádost na základě údajů v ní uvedených a připojených dokladů posoudí a žádost zamítne, pokud~~

~~a) nejsou splněny podmínky uvedené v § 20 odst. 1 a 3, nebo~~

~~b) zjistí, že osoba, která žádá o zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče dítěte s obvyklým bydlištěm v České republice, splňuje podmínku pobytu na území České republiky podle § 20 odst. 1, avšak její obvyklé bydliště se nachází mimo území České republiky; zároveň jí sdělí, že žádost musí podat příslušnému orgánu státu, ve kterém má obvyklé bydliště.~~

~~(4) Obecní úřad obce s rozšířenou působností vede spisovou dokumentaci o dítěti uvedeném v § 19a odst. 1; spisová dokumentace obsahuje~~

~~a) osobní údaje, jimiž jsou jméno a příjmení, datum narození, státní příslušnost a místo trvalého pobytu nebo místo pobytu na území České republiky podle druhu pobytu cizince<sup>1a)</sup>;~~

~~b) údaje o sociálních poměrech dítěte, jeho rodičů, sourozenců, popřípadě prarodičů,~~

~~c) doklad, že dítě splňuje podmínky pro osvojení;~~

d) rozhodnutí příslušných orgánů o výchově dítěte, bylo-li vydáno;

e) vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny a individuální plán ochrany dítěte.

~~(5) Obecní úřad obce s rozšířenou působností vede spisovou dokumentaci o žadateli; spisová dokumentace obsahuje~~

a) ~~žádost, ve které jsou obsaženy žadatelovy osobní údaje, jimiž jsou jméno a příjmení, datum narození, státní příslušnost a místo trvalého pobytu nebo místo pobytu na území České republiky podle druhu pobytu cizince<sup>1a)</sup>;~~

b) ~~opis z evidence Rejstříku trestů<sup>23)</sup> vyžádaný obecním úřadem obce s rozšířenou působností; žádost o vydání opisu z evidence Rejstříku trestů a opis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup;~~

c) ~~doklad obdobný opisu z evidence Rejstříku trestů vydaný ve státech, ve kterých se žadatel zdržoval nepřetržitě déle než 3 měsíce v době od dovršení patnáctého roku věku do podání žádosti; ustanovení § 27 odst. 3 se použije obdobně;~~

d) ~~zprávu o zdravotním stavu předloženou žadatelem;~~

e) ~~údaje o ekonomických a sociálních poměrech;~~

f) ~~písemné vyjádření žadatele, zda~~

- ~~1. souhlasí s tím, aby po uplynutí lhůty uvedené v § 22 odst. 8 písm. b) byl zařazen také do evidence Úřadu pro zprostředkování osvojení dětí z ciziny;~~
- ~~2. žádá výlučně o osvojení dítěte z ciziny;~~

g) ~~písemný souhlas s tím, že orgán sociálně právní ochrany zprostředkující osvojení nebo pěstounskou péči je oprávněn~~

- ~~1. zjišťovat další údaje potřebné pro zprostředkování, zejména o tom, zda způsobem života bude žadatel zajišťovat pro dítě vhodné výchovné prostředí;~~
- ~~2. kdykoliv zjistit, zda nedošlo ke změně rozhodných skutečností uvedených ve spisové dokumentaci;~~

h) ~~písemný souhlas žadatele, jeho manžela, partnera nebo druha, který žije s žadatelem v rodinné domácnosti, s účastí na přípravě fyzických osob k přijetí dítěte do rodiny;~~

i) ~~stanovisko obecního úřadu obce s rozšířenou působností k žádosti o zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče;~~

j) ~~vyjádření obecního úřadu, krajského úřadu, pověřené osoby nebo obecního úřadu obce s rozšířenou působností, který není příslušný k vedení spisové dokumentace o žadateli, pokud s nimi žadatel uzavřel dohodu o výkonu pěstounské péče, protože již má svěřeno dítě do pěstounské péče.~~

~~(6) Obecní úřad obce s rozšířenou působností postupuje kopii spisové dokumentace o dítěti uvedeném v § 19a odst. 1 a spisové dokumentace o žadateli neprodleně krajskému úřadu.~~

~~(7) Obecní úřad obce s rozšířenou působností rozhodne o zastavení řízení o zařazení do evidence žadatelů o zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče, jestliže osoba, která o zprostředkování žádala,~~

- ~~a) vezme svou žádost zpět před postoupením spisové dokumentace krajskému úřadu, nebo~~
- ~~b) ani na výzvu obecního úřadu obce s rozšířenou působností nesdělí údaje a nedoloží doklady potřebné pro vedení spisové dokumentace.~~

## ~~§ 22~~

### ~~Vedení evidence pro zprostředkování osvojení a pěstounské péče krajským úřadem~~

~~(1) Krajský úřad vede pro účely zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče evidenci dětí uvedených v § 19a odst. 1 (dále jen „evidence dětí“) a evidenci žadatelů vhodných stát se osvojiteli nebo pěstouny (dále jen „evidence žadatelů“).~~

#### ~~(2) Evidence dětí obsahuje~~

- ~~a) kopii spisové dokumentace podle § 21 odst. 4;~~
- ~~b) odborné posouzení podle § 27, je-li ho třeba s ohledem na~~
  - ~~1. věk dítěte,~~
  - ~~2. stanovisko odborného lékaře, nebo~~
  - ~~3. jiné vážné skutečnosti;~~
- ~~c) vyjádření dítěte zajištěné krajským úřadem (§ 8 odst. 2);~~
- ~~d) další doklady potřebné pro zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče.~~

#### ~~(3) Evidence žadatelů obsahuje~~

- ~~a) kopii spisové dokumentace podle § 21 odst. 5,~~
- ~~b) odborné posouzení podle § 27,~~
- ~~c) další doklady potřebné pro zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče.~~

~~(4) Pokud žadatel chce osvojit výlučně dítě z ciziny [§ 21 odst. 5 písm. f) bod 2], krajský úřad provede odborné posouzení podle § 27 a neprodleně zašle kopii údajů obsažených v evidenci žadatelů Úřadu k zařazení do evidence pro zprostředkování osvojení z ciziny.~~

~~(5) Krajský úřad řízení o zařazení žadatele do evidence žadatelů o zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče~~

- ~~a) přeruší, je-li proti žadateli nebo proti jeho manželovi, druhovi, dítěti nebo jiné osobě tvořící s žadatelem společnou domácnost<sup>9b)</sup> vedeno trestní řízení pro trestný čin směřující proti životu, zdraví, svobodě, lidské důstojnosti, mravnímu vývoji nebo jmění dítěte, nebo pro jiný trestný čin, jehož spáchání může mít vliv na způsobilost žadatele k řádné výchově dítěte, a to až do vydání konečného rozhodnutí v tomto trestním řízení,~~

b) může přerušit, zjistí-li na straně žadatele důvody bránící jeho odbornému posouzení podle § 27, a to na nezbytně nutnou dobu.

~~(6) Krajský úřad rozhoduje o zařazení žadatele do evidence žadatelů neprodleně po odborném posouzení žadatele podle § 27. Pokud krajský úřad v průběhu řízení zjistí závažné důvody, pro které nelze žadatele zařadit do evidence žadatelů, může rozhodnout o zamítnutí žádosti i před provedením odborného posouzení žadatele v rozsahu stanoveném v § 27. V rozhodnutí o zařazení žadatele do evidence žadatelů krajský úřad stanoví žadateli povinnost hlásit krajskému úřadu všechny změny rozhodné pro zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče do 15 dnů ode dne jejich vzniku.~~

~~(7) Krajský úřad oznámí, zda byl žadatel zařazen do evidence žadatelů,~~

~~a) obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností,~~

~~b) obecnímu úřadu, obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, krajskému úřadu nebo pověřené osobě, s nimiž žadatel uzavřel dohodu o výkonu pěstounské péče, s výjimkou případu, kdy žadatel uzavřel dohodu s krajským úřadem, který rozhodl o zařazení žadatele do evidence žadatelů,~~

~~a to do 15 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o zařazení do evidence žadatelů.~~

~~(8) Jestliže krajský úřad nezprostředkuje osvojení~~

~~a) do 6 kalendářních měsíců ode dne zařazení dítěte do evidence dětí, nebo~~

~~b) do 3 let ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o zařazení žadatele do evidence žadatelů,~~

~~zpřístupní údaje z těchto evidencí Úřadu pro zprostředkování osvojení ve vztahu k cizině a současně zašle oznámení o těchto skutečnostech obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností.~~

~~(9) Krajský úřad postupuje~~

~~a) podle odstavce 8 písm. a) pouze tehdy, pokud je ze všech okolností zřejmé, že dítěti nelze zprostředkovat pěstounskou péči ani osvojení v České republice, nebo nelze předpokládat, že by v budoucnu mohla převzít dítě do péče osoba dítěti příbuzná nebo jemu blízká; tyto skutečnosti je krajský úřad povinen odůvodnit, nebo~~

~~b) podle odstavce 8 písm. b) pouze tehdy, pokud žadatel vyjádřil souhlas podle § 21 odst. 5 písm. f) bodu 1.~~

~~(10) Krajský úřad může zjistit kdykoliv v době, kdy je dítě vedeno v evidenci dětí nebo žadatel zařazen do evidence žadatelů, zda nedošlo ke změně skutečností rozhodných pro zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče, zejména je oprávněn provést nové odborné posouzení dítěte nebo žadatele podle § 27.~~

~~§ 23~~

~~zrušen~~

## § 24

### **Zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče krajským úřadem**

(1) ~~Pro účely zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče vyhledává krajský úřad pro děti vedené v evidenci tohoto krajského úřadu žadatele z evidence žadatelů vedené tímto krajským úřadem a z evidence žadatelů vedené jinými krajskými úřady. Krajský úřad při zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče přihlíží k výsledkům odborného posouzení dítěte a žadatelů podle § 27, k vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny a k plnění opatření vyplývajících z individuálního plánu ochrany dítěte.~~

(2) ~~Zjistí-li krajský úřad, že v jím vedené evidenci žadatelů, nebo v evidenci žadatelů, kterou vede jiný krajský úřad, je zařazen žadatel vhodný stát se osvojitelem nebo pěstounem dítěte, které je v evidenci dětí vedené tímto krajským úřadem, oznámí písemně tuto skutečnost~~

~~a) žadateli,~~

~~b) jinému krajskému úřadu, obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností nebo pověřené osobě, pokud s nimi žadatel uzavřel dohodu o výkonu pěstounské péče, protože již má svěřeno dítě do pěstounské péče,~~

~~c) Úřadu, jde-li o dítě, které je i v evidenci dětí vedené Úřadem,~~

~~d) obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, není-li tato povinnost splněna oznámením podle písmene b).~~

(3) ~~Na základě písemného oznámení krajského úřadu podle odstavce 2 písm. a) má žadatel právo seznámit se s dítětem a ten, u něhož se dítě nachází, je povinen toto seznámení umožnit. Žadatel má možnost seznámit se s dítětem a podat soudu návrh na předání dítěte do péče budoucího osvojitele, na svěřeni dítěte do péče před osvojením nebo na svěřeni dítěte do předpěstounské péče nejpozději do 30 dnů ode dne, kdy mu bylo doručeno písemné oznámení krajského úřadu podle odstavce 2; tuto lhůtu může krajský úřad v odůvodněných případech prodloužit, nejvýše však o 30 dnů.~~

(4) ~~Krajský úřad může dávat podněty ke zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče i v případech, kdy jde o děti, které jsou v evidenci dětí vedené jiným krajským úřadem nebo Úřadem; tento jiný krajský úřad nebo Úřad jsou povinny se těmito podněty zabývat.~~

§ 24a

zrušen

§ 24b

### **Přerušování zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče krajským úřadem**

(1) ~~Zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče se přerušuje, jestliže~~

~~a) žadatel písemně o takové přerušování požádá, a to po dobu, kterou v žádosti označí, nebo~~

- b) ~~žadatelé bylo krajským úřadem podle § 24 odst. 2 písemně oznámeno, že v evidenci dětí je dítě, pro něž je vhodným osvojitelem nebo pěstounem, a to po dobu ode dne odeslání uvedeného písemného oznámení do dne, do něhož trvá zprostředkování krajským úřadem podle § 24 odst. 3, anebo do dne, kdy došlo k rozhodnutí o svěřeni dítěte do péče podle písmena c), nebo~~
- c) ~~na základě rozhodnutí soudu bylo dítě předáno do péče budoucího osvojitele, svěřeno do péče před osvojením nebo do předpěstounské péče, a to po dobu trvání této péče, nebo~~
- d) ~~krajský úřad v době, kdy žadatelé zprostředkovává osvojení nebo pěstounskou péči podle § 24, zjistí podle § 22 odst. 10 závažné skutečnosti, které jsou překážkou zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče.~~

~~(2) O přerušení zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče podle odstavce 1 písm. d) vydá krajský úřad rozhodnutí. Doba přerušení zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče se nezapočítává do lhůt uvedených v § 22 odst. 8.~~

~~(3) Žadatel je povinen v žádosti uvedené v odstavci 1 písm. a) uvést důvod, pro který žádá o přerušení zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče. Žadatel zasílá žádost krajskému úřadu. V případě přerušení zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče oznámí krajský úřad tuto skutečnost obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností a Úřadu, jde-li o žadatele vedené Úřadem, a to ve lhůtě 15 dnů ode dne podání žádosti, nebo ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o přerušení zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče.~~

~~(4) Datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o předání dítěte do péče budoucího osvojitele, o svěřeni dítěte do péče před osvojením nebo o svěřeni dítěte do předpěstounské péče, je povinen pro účely přerušení zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče neprodleně oznámit~~

a) ~~obecní úřad obce s rozšířenou působností krajskému úřadu,~~

b) ~~krajský úřad bezodkladně poté, kdy mu toto datum sdělil obecní úřad obce s rozšířenou působností, Úřadu, jsou-li děti nebo žadatelé vedeni v evidenci Úřadu.~~

## ~~§ 24e~~

### ~~Vyřazení z evidence dětí nebo evidence žadatelů vedené krajským úřadem~~

#### ~~(1) Krajský úřad~~

a) ~~vyřadí dítě z jím vedené evidence dětí~~

- ~~1. na základě rozhodnutí o osvojení nebo o svěřeni dítěte do pěstounské péče, nebo~~
- ~~2. zjistí-li závažné důvody, pro které nelze dítěti zprostředkovat osvojení nebo pěstounskou péči,~~

b) ~~vyřadí žadatele z jím vedené evidence žadatelů~~

- ~~1. na základě rozhodnutí o osvojení nebo o svěřeni dítěte do pěstounské péče, pokud žadatel nežádá o osvojení dalšího dítěte nebo o svěřeni dalšího dítěte do pěstounské péče,~~
- ~~2. zjistí-li závažné důvody, pro které nelze žadatelé zprostředkovat osvojení nebo pěstounskou péči,~~

- ~~3. poruší-li žadatel závažným způsobem povinnost sdělovat změny v údajích rozhodných pro zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče, nebo~~
- ~~4. požádá-li o to žadatel,~~

~~e) může vyřadit žadatele z jím vedené evidence žadatelů, jestliže se bez vážného důvodu neúčastnil přípravy k přijetí dítěte do rodiny, i když byl k účasti na této přípravě vyzván.~~

~~(2) O vyřazení žadatele z evidence žadatelů vydá krajský úřad rozhodnutí jen v případech uvedených v odstavci 1 písm. b) bodech 2 a 3 a odstavci 1 písm. c). V ostatních případech krajský úřad žadatelům vyřazení z evidence písemně oznámí.~~

~~(3) Krajský úřad zašle do 15 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o vyřazení žadatele z evidence žadatelů oznámení o tomto vyřazení obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, jinému krajskému úřadu, obecnímu úřadu nebo pověřené osobě uvedené v § 21 odst. 5 písm. j).~~

~~(4) Datum nabytí právní moci rozhodnutí o osvojení nebo o svěřením dítěte do pěstounské péče je obecní úřad obce s rozšířenou působností povinen pro účely vyřazení žadatele z evidence oznámit krajskému úřadu.~~

~~(5) Osvojení nebo svěřením dítěte do pěstounské péče, jehož zprostředkování bylo zajištěno krajským úřadem, je krajský úřad povinen bez zbytečného odkladu oznámit Úřadu.~~

#### ~~§ 24d~~

#### **Postup ministerstva při zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče**

~~(1) Ministerstvo je oprávněno podávat podněty krajskému úřadu a Úřadu ke zprostředkování osvojení a pěstounské péče; krajský úřad nebo Úřad je povinen ministerstvo vyrozumět o tom, jak s podnětem naložil.~~

~~(2) Krajský úřad je povinen umožnit ministerstvu za účelem kontroly přístup do evidence dětí nebo evidence žadatelů pro zprostředkování osvojení a pěstounské péče.~~

#### ~~§ 25~~

#### **Zprostředkování osvojení Úřadem**

~~(1) Úřad vede pro účely zprostředkování osvojení evidenci~~

~~a) dětí uvedených v § 2 odst. 2 vhodných k osvojení v cizině,~~

~~b) dětí vhodných k osvojení v České republice, které nemají na území České republiky povolen trvalý pobyt nebo nejsou hlášeny k pobytu na území České republiky po dobu nejméně 90 dnů podle zvláštního právního předpisu<sup>1a)</sup> upravujícího pobyt cizinců na území České republiky ani nejsou oprávněny podle zvláštního právního předpisu<sup>2)</sup> trvale pobývat na území České republiky,~~

~~c) žadatelů vhodných stát se osvojiteli dětí uvedených v písmenu b),~~

~~d) fyzických osob vhodných stát se osvojiteli dětí uvedených v písmenu a), pokud tyto osoby nemají na území České republiky povolen trvalý pobyt, nepobývají přechodně na území České republiky po nepřetržitou dobu nejméně 365 dnů podle zvláštního právního předpisu<sup>1a)</sup> upravujícího pobyt cizinců na území České republiky ani nejde o cizince, kterému vyplývá nárok na sociální výhody z přímo použitelného předpisu Evropské unie<sup>57)</sup>.~~

#### ~~(2) Děti uvedené~~

~~a) v odstavci 1 písm. a) jsou vedeny v evidenci na základě oznámení krajského úřadu (§ 22 odst. 8),~~

~~b) v odstavci 1 písm. b) jsou zařazovány do evidence na základě oznámení státních orgánů České republiky nebo státních orgánů nebo jiných organizací cizího státu řádně pověřených ve svém státě výkonem povinností při mezinárodním osvojení. Těmto orgánům nebo organizacím Úřad oznamuje zařazení dítěte uvedeného v odstavci 1 písm. b) do evidence.~~

~~(3) Žadatelé uvedení v odstavci 1 písm. c) a fyzické osoby uvedené v odstavci 1 písm. d) jsou zařazováni do evidence na základě rozhodnutí Úřadu. Do evidence nelze zařadit osobu vhodnou stát se osvojitelem dětí uvedených v odstavci 1 písm. b), jestliže sice splňuje podmínku pobytu na území České republiky podle § 20 odst. 1, avšak její obvyklé bydliště se prokazatelně nachází mimo území České republiky.~~

#### ~~(4) Úřad vyřadí z evidence~~

~~a) žadatele nebo osobu uvedenou v odstavci 1 písm. d), došlo-li ke zprostředkování osvojení, a to ke dni rozhodnutí o osvojení;~~

~~b) žadatele nebo osobu uvedenou v odstavci 1 písm. d),~~

- ~~1. zjistí-li závažné důvody, pro které nelze osvojení zprostředkovat,~~
- ~~2. poruší-li žadatel nebo uvedená osoba závažným způsobem povinnost sdělovat údaje rozhodné pro tuto evidenci, nebo~~
- ~~3. požádá-li o to žadatel nebo uvedená osoba;~~

~~e) dítě,~~

- ~~1. na základě rozhodnutí o osvojení nebo o svěřeni dítěte do pěstounské péče,~~
- ~~2. zjistí-li závažné důvody, pro které nelze dítěti zprostředkovat osvojení nebo pěstounskou péči, nebo~~
- ~~3. požádá-li o to orgán nebo organizace podle odstavce 2 písm. b).~~

~~(5) Úřad vydá rozhodnutí o vyřazení z evidence jen v případech žadatelů a osob uvedených v odstavci 1 písm. d), nejde-li o vyřazení z evidence proto, že bylo rozhodnuto o osvojení. Úřad zasílá krajskému úřadu rozhodnutí o vyřazení žadatelů a osob uvedených v odstavci 1 písm. d); oznámení o vyřazení dítěte uvedeného v odstavci 1 písm. b) zasílá Úřad orgánům nebo organizacím uvedeným v odstavci 2 písm. b) a krajskému úřadu.~~

~~(6) Pro vedení evidence, jde-li o dítě uvedené v odstavci 1 písm. a) nebo jde-li o osobu uvedenou v odstavci 1 písm. c), platí přiměřeně § 22 odst. 2, 3, 6 a 10.~~

~~(7) Úřad přeruší zprostředkování osvojení po doby uvedené v § 24b odst. 1, jde-li o děti, které jsou vedeny také v evidenci dětí pro zprostředkování osvojení do ciziny nebo evidenci~~

dětí vhodných k osvojení v České republice [odstavec 1 písm. a) a b)], nebo jde-li o žadatele uvedené v odstavci 1 písm. c).

~~(8) Pro účely vedení evidence Úřadem je krajský úřad povinen~~

- ~~a) na žádost Úřadu zjistit potřebné údaje a doplnit spisovou dokumentaci o dítěti vhodném k osvojení v cizině nebo o žadateli vhodném stát se osvojitelem dítěte z ciziny,~~
- ~~b) na žádost Úřadu prošetřit poměry, v nichž dítě žije, jde-li o dítě, které bylo v České republice osvojeno na základě zprostředkování osvojení z ciziny nebo které má být z ciziny osvojeno a nachází se v České republice v péči budoucích osvojitelů,~~
- ~~c) neprodleně oznámit Úřadu datum nabytí právní moci rozhodnutí o osvojení dítěte.~~

~~(9) Osvojení dítěte do ciziny je Úřad povinen oznámit~~

- ~~a) obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností,~~
- ~~b) matričnímu úřadu příslušnému podle zvláštního právního předpisu<sup>23a)</sup>,~~
- ~~c) krajskému úřadu, na základě jehož oznámení Úřad do evidence dítě zařadil.~~

## ~~§ 26~~

~~Pro zprostředkování osvojení Úřadem, jde-li o osvojení v České republice, platí § 24 odst. 1 a 3 přiměřeně.~~

## ~~§ 27~~

### **Odborné posuzování pro účely zprostředkování osvojení a pěstounské péče**

~~(1) Odborné posouzení pro zprostředkování osvojení a pěstounské péče zahrnuje~~

- ~~a) posouzení dítěte a žadatele podle odstavce 2,~~
- ~~b) zhodnocení přípravy k přijetí dítěte do rodiny, včetně speciální přípravy k přijetí dítěte pěstounem na přechodnou dobu (§ 11 odst. 2),~~
- ~~c) vyjádření dětí žadatele k přijetí osvojovaného dítěte nebo dítěte svěřovaného do pěstounské péče do rodiny, jsou-li takového vyjádření schopny s ohledem na jejich věk a rozumovou vyspělost,~~
- ~~d) posouzení schopnosti dětí žijících v domácnosti žadatele přijmout dítě do rodiny,~~
- ~~e) zjištění bezúhonnosti žadatele, jeho manžela, druha, dítěte a jiné osoby tvořící s žadatelem společnou domácnost; za bezúhonného se pro tyto účely nepovažuje ten, kdo byl pravomocně odsouzen pro trestný čin, který směřoval proti životu, zdraví, svobodě, lidské důstojnosti, mravnímu vývoji nebo jmění dítěte, nebo pro jiný trestný čin, jehož spáchání může mít vliv na způsobilost žadatele k řádné výchově dítěte,~~

f) u žadatelů o zařazení do evidence osob vhodných pro výkon pěstounské péče na přechodnou dobu posouzení schopnosti pečovat o děti vyžadující speciální péči a schopnost spolupráce s rodiči těchto dětí.

(2) Pro účely zprostředkování osvojení a pěstounské péče se

a) u dětí

1. posuzuje úroveň tělesného a duševního vývoje dítěte, včetně jeho specifických potřeb a nároků, sociální prostředí, ze kterého dítě pochází, jakož i jeho statusová práva, a etnické, náboženské a kulturní prostředí dítěte;
2. posuzuje vhodnost náhradní rodinné péče a jejích forem;

b) u žadatelů posuzuje charakteristika osobnosti, psychický stav, zdravotní stav, jenž zahrnuje posouzení, zda zdravotní stav žadatele z hlediska duševního, tělesného a smyslového nebrání dlouhodobé péči o dítě, předpoklad vychovávat dítě, motivace, která vedla k žádosti o osvojení dítěte nebo k jeho svěření do pěstounské péče, stabilita manželského vztahu a prostředí v rodině, sociální prostředí, zvláště bydlení a domácnost, etnické, náboženské a kulturní prostředí žadatele, popřípadě další skutečnosti rozhodné pro osvojení dítěte nebo jeho svěření do pěstounské péče.

Posouzení krajský úřad provede do 30 dnů ode dne zjištění všech potřebných skutečností.

(3) Za účelem zjištění bezúhonnosti podle odstavce 1 písm. e) si orgán sociálně právní ochrany vyžádá podle zvláštního právního předpisu 28a) opis z evidence Rejstříků trestů nebo doklad obdobný opisu z evidence Rejstříku trestů vydávaný ve státech, ve kterých se žadatel, jeho manžel, druh, dítě a jiné osoby tvořící s žadatelem společnou domácnost zdržovali nepřetržitě déle než 3 měsíce v době od dovršení patnáctého roku věku do podání žádosti; tyto doklady nesmí být starší než 3 měsíce. V případě, že cizí stát opis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad nevydává, odmítá jej žadateli vydat nebo je jeho opatření spojeno s těžko překonatelnou překážkou, může žadatel doklad takového státu nahradit svým čestným prohlášením. Žádost o opis z evidence Rejstříku trestů a opis z evidence Rejstříků trestů se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(4) Odborné posuzování provádí krajský úřad, jde-li o děti nebo žadatele, které zařazuje do evidence dětí nebo žadatelů krajský úřad, a to před zařazením do takové evidence, nebo kteří jsou v evidenci dětí nebo v evidenci žadatelů vedené krajským úřadem.

(5) Krajský úřad je oprávněn vyzvat žadatele a fyzické osoby uvedené v § 25 odst. 1 písm. d) k osobnímu jednání za účelem posouzení jejich předpokladů a skutečností rozhodných pro svěření dítěte. Krajský úřad přitom spolupracuje s obecními úřady obcí s rozšířenou působností, obcemi, poskytovateli zdravotních služeb a školskými zařízeními i dalšími odbornými zařízeními, pověřenými osobami a s odborníky pro otázky výchovy a péče o dítě.

(6) Zaměstnanci kraje zařazení do krajského úřadu mohou za účelem přípravy podkladů pro odborné posouzení podle odstavce 2 navštívit dítě nebo pozvat dítě k jednání, je-li to přiměřené jeho věku a schopnostem. Právnické nebo fyzické osoby, u nichž se dítě nachází, jsou povinny tuto návštěvu, účast dítěte na uvedeném jednání a posouzení dítěte umožnit.

(7) Pro zpracování vyjádření krajského úřadu podle § 18 platí odstavce 2 až 6 přiměřeně.

~~(8) Pro účely odvolacího řízení je ministerstvo oprávněno provést nové odborné posouzení žadatele.~~

## **HLAVA IV**

### **ZPROSTŘEDKOVÁNÍ OSVOJENÍ A PĚSTOUNSKÉ PÉČE**

#### **Díl 1**

#### **Obecná ustanovení**

##### **§ 19a**

**(1) Zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče spočívá ve**

**a) vyhledávání dětí uvedených v § 2 odst. 2, kterým je třeba zajistit péči v náhradním rodinném prostředí formou pěstounské péče nebo osvojení,**

**b) vyhledávání fyzických osob vhodných stát se osvojitelem nebo pěstouny,**

**c) výběru určité fyzické osoby vhodné stát se osvojitelem nebo pěstounem určitého dítěte, jemuž se osvojení nebo pěstounská péče zprostředkovává, (dále jen „výběr osvojitele nebo pěstouna dítěte“) a v zajištění osobního seznámení se dítěte s touto osobou.**

**(2) Zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče podle odstavce 1 písm. c) mohou provádět pouze orgány sociálně-právní ochrany uvedené v § 4 odst. 1 písm. a) a e); ustanovení § 27a tím není dotčeno.**

##### **§ 20**

**(1) Zprostředkování osvojení se neprovádí,**

**a) dali-li rodiče předem souhlas k osvojení dítěte určitou osobou, nebo**

**b) podal-li návrh na osvojení manžel nebo rodiče dítěte, pozůstalý manžel po rodiči nebo osvojiteli dítěte, příbuzný dítěte nebo jiná osoba blízká dítěti, u které není vyloučeno osvojení dítěte.**

**(2) Zprostředkování pěstounské péče se neprovádí, podala-li návrh svěření dítěte do své péče fyzická osoba dítěti příbuzná nebo blízká dítěti nebo jeho rodině.**

#### **Díl 2**

#### **Spisová dokumentace o dítěti a evidence dětí**

##### **§ 21**

#### **Spisová dokumentace o dítěti**

**(1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností založí spisovou dokumentaci o dítěti podle § 19a odst. 1 písm. a) pro účely zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče na základě vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny a na základě individuálního plánu ochrany dítěte; tuto spisovou dokumentaci založí obecní úřad obce s rozšířenou působností vždy po podání návrhu soudu podle § 14 odst. 1 písm. a) až f), i) nebo k) a podle § 16 odst. 1 nebo pokud bylo jinak zahájeno řízení soudu, které může vést k odebrání dítěte z péče rodičů nebo jiných osob odpovědných za výchovu dítěte.**

## **(2) Spisová dokumentace o dítěti obsahuje**

- a) osobní údaje dítěte, jimiž jsou jméno a příjmení, datum narození, státní příslušnost a místo trvalého pobytu nebo místo pobytu na území České republiky podle druhu pobytu cizince<sup>1a)</sup>,**
- b) údaje o sociálních poměrech dítěte, jeho rodičů, sourozenců, popřípadě prarodičů,**
- c) doklad, že dítě splňuje podmínky pro osvojení,**
- d) rozhodnutí soudu o péči o dítě, bylo-li vydáno,**
- e) vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny a individuální plán ochrany dítěte.**

**(3) Obecní úřad obce s rozšířenou působností předá stejnopis spisové dokumentace o dítěti krajskému úřadu nejpozději do 7 pracovních dnů ode dne, kdy spisovou dokumentaci o dítěti založil.**

**(4) Obecní úřad obce s rozšířenou působností oznámí krajskému úřadu bezodkladně, že**

- a) soud rozhodl některým ze způsobů uvedených v § 23 odst. 1 o poměrech dítěte, jehož stejnopis spisové dokumentace tomuto krajskému úřadu předal, nebo**
- b) vydal podle § 30 závazné stanovisko k pobytu dítěte, jehož stejnopis spisové dokumentace tomuto krajskému úřadu předal, mimo ústav u jiných fyzických osob než u osob dítěti příbuzných do třetího stupně, pokud dítě u těchto osob pobývá opakovaně.**

## **§ 22**

### **Vedení evidence dětí**

**(1) Krajský úřad vede pro účely zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče evidenci dětí podle § 19a odst. 1 písm. a) (dále jen „evidence dětí“).**

#### **(2) Evidence dětí obsahuje**

- a) stejnopis spisové dokumentace o dítěti,**
- b) vyjádření dítěte zajištěné krajským úřadem (§ 8 odst. 2) a**
- c) další doklady potřebné pro zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče.**

**(3) Krajský úřad předá údaje z evidence dětí, kterou vede, Úřadu pro účely zprostředkování osvojení ve vztahu k cizině,**

- a) nezprostředkuje-li osvojení do 6 kalendářních měsíců ode dne zařazení dítěte do evidence dětí a**
- b) je-li ze všech okolností zřejmé, že dítěti nelze zprostředkovat pěstounskou péči ani osvojení v České republice, nebo nelze předpokládat, že by v budoucnu mohla převzít dítě do péče osoba dítěti příbuzná nebo blízká jemu nebo jeho rodině.**

**(4) Předání údajů z evidence dětí Úřadu podle odstavce 3 krajský úřad odůvodní a zároveň oznámí obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností.**

## **§ 23**

### **Vyřazení z evidence dětí**

**(1) Krajský úřad vyřadí dítě z evidence dětí,**

- a) bylo-li rozhodnuto o osvojení,**
- b) byl-li zamítnut návrh podle § 14 odst. 1 písm. a) až f), i) nebo k) nebo bylo-li řízení v takové věci zastaveno, nebo**
- c) rozhodl-li soud ve věci samé o svěření dítěte do péče rodiče nebo jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte.**

**(2) Krajský úřad rozhodne o vyřazení dítěte z evidence dětí, zjistí-li jiné závažné důvody, pro které nelze dítěti zprostředkovat osvojení nebo pěstounskou péči. Rozhodnutí podle věty první je prvním úkonem v řízení.**

**(3) Osvojení nebo svěření dítěte do pěstounské péče, jehož zprostředkování bylo zajištěno krajským úřadem, krajský úřad bez zbytečného odkladu oznámí Úřadu.**

## **Díl 3**

### **Řízení o zařazení do evidence žadatelů**

## **§ 23a**

### **Žádost o zařazení do evidence žadatelů**

**(1) Žádost o zařazení do evidence osob vhodných stát se osvojiteli nebo pěstouny (dále jen „evidence žadatelů“) je oprávněna u obecního úřadu obce s rozšířenou působností podat osoba, která má na území České republiky obvyklé bydliště, pokud je občanem České republiky, který má na území České republiky trvalý pobyt, cizincem, kterému vyplývá nárok na sociální výhody z přímo použitelného předpisu Evropské unie, nebo který je osobou zaměstnanou, samostatně výdělečně činnou, osobou ponechávající si takové postavení nebo rodinným příslušníkem majícím právo na rovné zacházení podle předpisů Evropské unie<sup>78)</sup>, cizincem, který má na území České republiky povolen trvalý pobyt, nebo cizincem, který podle zvláštního právního předpisu upravujícího pobyt cizinců na území České republiky<sup>1a)</sup> přechodně pobývá na území České republiky nepřetržitě po dobu nejméně 365 dnů.**

**(2) Žádost podle odstavce 1 obsahuje kromě náležitostí vyplývajících ze správního řádu**

- a) rodné příjmení, rodné číslo, bylo-li přiděleno, datum a místo narození, státní příslušnost žadatele; jde-li o cizince, také místo pobytu na území České republiky podle druhu pobytu cizince,**

**b) jméno a příjmení, včetně rodného příjmení, rodné číslo, bylo-li přiděleno, datum a místo narození manžela, partnera, druha, dítěte nebo jiné osoby tvořící s žadatelem rodinnou domácnost,**

**c) vyjádření žadatele, zda**

**1. souhlasí s tím, aby po uplynutí lhůty uvedené v § 23i odst. 4 byl zařazen také do evidence Úřadu pro zprostředkování osvojení dětí z ciziny,**

**2. žádá výlučně o osvojení dítěte z ciziny,**

**d) souhlas žadatele, jeho manžela, partnera nebo druha, který žije s žadatelem v rodinné domácnosti, s účastí na přípravě fyzických osob k přijetí dítěte do rodiny,**

**e) informaci, zda se, pokud nejde o občany České republiky, žadatel, jeho manžel, partner, druh, dítě nebo jiná osoba tvořící s žadatelem rodinnou domácnost od dovršení patnáctého roku věku zdržovali nepřetržitě déle než 3 měsíce v jiném členském státě Evropské unie nebo ve Spojeném království Velké Británie a Severního Irska a ve kterých z těchto států,**

**f) souhlas žadatele, jeho manžela, partnera nebo druha, který žije s žadatelem v rodinné domácnosti, se zproštěním povinnosti pověřené osoby zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dozvěděla v souvislosti s přípravou žadatele, jeho manžela, partnera nebo druha, který žije s žadatelem v rodinné domácnosti, k přijetí dítěte do rodiny, vůči orgánům sociálně-právní ochrany, které vedou řízení o zařazení do evidence žadatelů, a**

**g) souhlas žadatele se zproštěním povinnosti pověřené osoby zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dozvěděla v souvislosti s posuzováním psychické způsobilosti žadatele vůči orgánům sociálně-právní ochrany, které vedou řízení o zařazení do evidence žadatelů.**

**(3) K žádosti o zařazení do evidence žadatelů žadatel přiloží**

**a) lékařský posudek o zdravotní způsobilosti nebo o zdravotním stavu ne starší než 3 měsíce vydaný podle zvláštního právního předpisu, jenž zahrnuje posouzení, zda zdravotní stav žadatele z hlediska duševního, tělesného a smyslového nebrání dlouhodobé péči o dítě,**

**b) opis nebo jiný rovnocenný doklad z evidence obdobné rejstříku trestů vedené v jiném státu, než je stát uvedený v odstavci 2 písm. e), ve kterém se žadatel, jeho manžel, partner, druh, dítě a jiné osoby tvořící s žadatelem rodinnou domácnost zdržovali od dovršení patnáctého roku věku nepřetržitě déle než 3 měsíce, který nesmí být starší než 3 měsíce; v případě, že cizí stát opis z evidence trestů nebo jiný rovnocenný doklad nevydává, odmítá jej žadateli nebo jiné s ním posuzované osobě vydat nebo je jeho opatření spojeno s těžko překonatelnou překážkou, může žadatel nebo jiná s ním posuzovaná osoba doklad takového státu nahradit svým čestným prohlášením, a**

c) dotazník o sociálních a rodinných poměrech, o zdravotním stavu a motivaci žadatele a osob podle odstavce 2 písm. b) k podání žádosti o zařazení do evidence žadatelů na tiskopisu předepsaném ministerstvem.

(4) Žadatel o zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče je povinen během řízení o zařazení do evidence žadatelů ohlásit krajskému úřadu všechny změny rozhodné pro zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče bez zbytečného odkladu, zejména je povinen oznámit, že mu bylo jako jiné osobě odpovědné za výchovu dítěte svěřeno soudem do péče dítě nebo že se stal osvojitelem.

## **§ 23b**

### **Postup obecního úřadu obce s rozšířenou působností v řízení o zařazení do evidence žadatelů**

(1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností provede kontrolu žádosti o zařazení do evidence žadatelů a zjistí-li, že žádost nemá předepsané náležitosti nebo trpí jinými vadami, pomůže žadateli nedostatky odstranit na místě nebo jej vyzve k jejich odstranění, poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu a poučí jej o následcích neodstranění nedostatků žádosti. Neodstranil-li žadatel ve lhůtě stanovené obecním úřadem obce s rozšířenou působností podstatné vady žádosti, které brání pokračování v řízení, obecní úřad obce s rozšířenou působností řízení zastaví.

(2) Obecní úřad obce s rozšířenou působností řízení také zastaví z důvodů podle § 66 odst. 1 písm. a), e) a f) správního řádu.

## **§ 23c**

### **Spisová dokumentace o žadateli**

(1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností vede spisovou dokumentaci o žadateli, která obsahuje

a) žádost a její přílohy,

b) údaje o ekonomických a sociálních poměrech zjištěných obecním úřadem obce s rozšířenou působností,

c) údaje o etnickém, náboženském a kulturním prostředí žadatele zjištěném obecním úřadem obce s rozšířenou působností,

d) vyjádření obecního úřadu obce s rozšířenou působností k žádosti o zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče,

e) vyjádření osoby, se kterou žadatel uzavřel dohodu o výkonu pěstounské péče, protože již má svěřeno dítě do pěstounské péče.

(2) Obecní úřad obce s rozšířenou působností předá stejnopis spisové dokumentace o žadateli krajskému úřadu bezodkladně poté, co má spisová dokumentace o žadateli všechny náležitosti podle odstavce 1; to neplatí, pokud řízení zastavil.

#### **Postup krajského úřadu v řízení o zařazení do evidence žadatelů**

##### **§ 23d**

(1) Krajský úřad po doručení stejnopisu spisové dokumentace o žadateli přezkoumá, zda tato dokumentace obsahuje všechny náležitosti a zda netrpí jinými vadami; neobsahuje-li tato dokumentace o žadateli všechny náležitosti nebo trpí jinými vadami, do 10 pracovních dnů ode dne doručení této dokumentace vyzve žadatele k odstranění nedostatků žádosti nebo dožádá obecní úřad obce s rozšířenou působností o doplnění jím označených podkladů.

(2) Lhůta pro vydání rozhodnutí o zařazení do evidence žadatelů začíná běžet dnem doručení stejnopisu spisové dokumentace krajskému úřadu.

(3) Krajský úřad v řízení o zařazení do evidence žadatelů vždy nařídí ústní jednání.

(4) V řízení o zařazení žadatele do evidence žadatelů se zjišťuje

- a) zda žadatel skýtá záruky řádné péče o dítě,
- b) bezúhonnost žadatele, jeho manžela, partnera, druha, dítěte a jiné osoby tvořící s žadatelem rodinnou domácnost,
- c) zda zdravotní stav žadatele nebude ve značné míře omezovat péči o dítě,
- d) spolehlivost žadatele podle § 23e odst. 2,
- e) motivace žadatele, která ho vedla k žádosti o zařazení do evidence žadatelů,
- f) schopnost dětí žijících v domácnosti žadatele přijmout dítě do rodiny,
- g) stabilita manželského vztahu nebo jiného obdobného vztahu žadatele,
- h) sociální prostředí žadatele, zvláště bydlení a domácnost,
- i) další skutečnosti rozhodné pro osvojení dítěte nebo jeho svěření do pěstounské péče.

##### **§ 23e**

(1) Za bezúhonného se pro účely zařazení do evidence žadatelů nepovažuje ten, kdo byl pravomocně odsouzen pro některý z trestných činů proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti, pro některý z trestných činů proti rodině a dětem, pro některý z trestných činů proti lidskosti, pro trestný čin, jehož znakem skutkové podstaty je úmysl umožnit nebo usnadnit spáchání teroristického trestného činu, účasti na teroristické skupině, financování terorismu, podpory a propagace terorismu podle § 312e odst. 3 trestního zákoníku nebo vyhrožování teroristickým trestným činem, a dále pro trestný čin vraždy, vraždy novorozeného dítěte matkou, účasti na sebevraždě, těžkého ublížení na zdraví, mučení a jiného nelidského a krutého zacházení, nedovoleného přerušování těhotenství bez souhlasu těhotné ženy, obchodování s lidmi, svěřením dítěte do moci jiného, zbavení osobní svobody, omezování osobní svobody, zavlčení, loupeže, braní rukojmí, vydírání, útisku, obecného ohrožení, nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy, šíření toxikomanie, vlastizrady spáchané formou teroristického útoku nebo teroru, teroristického útoku, teroru, účasti na teroristické skupině, financování terorismu, podpory a propagace terorismu, vyhrožování teroristickým trestným činem, zasahování do nezávislosti soudu, násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci, nebezpečného vyhrožování, nebezpečného pronásledování, hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob, podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod a účasti na organizované zločinecké skupině, a toto odsouzení nebylo dosud zahlazeno.

(2) Posouzení spolehlivosti žadatele spočívá v posouzení dalších osobnostních předpokladů žadatele pro péči o dítě; přitom se přihlíží též k odsouzením za trestné činy neuvedené v odstavci 1, k již zahlazeným odsouzením a k opisu z evidence přestupků.

(3) Za účelem zjištění bezúhonnosti podle odstavce 1 a spolehlivosti podle odstavce 2 si krajský úřad vyžádá podle zvláštního právního předpisu<sup>28a)</sup> opis z rejstříku trestů a opis z evidence přestupků.

## **§ 23f**

(1) Na výzvu krajského úřadu je žadatel povinen zúčastnit se přípravy k přijetí dítěte do rodiny podle § 44 a doložit doklad o absolvování přípravy k přijetí dítěte do rodiny (dále jen „doklad o přípravě k přijetí dítěte do rodiny“). Součástí této výzvy je určení osob podle § 44 odst. 1, které se mají přípravy zúčastnit, a vyrozumění žadatele o možnostech a způsobech provádění přípravy pověřenými osobami na území kraje nebo o možnosti zúčastnit se přípravy k přijetí dítěte do rodiny u pověřené osoby poskytující sociálně-právní ochranu v jiném kraji a o možnosti zprostředkování kontaktu s pověřenými osobami provádějícími přípravu k přijetí dítěte do rodiny.

(2) Časový rozsah přípravy u žadatele, jeho manžela, partnera nebo druhu, kteří přípravu k přijetí dítěte do rodiny již jednou dokončili, může krajský úřad ve výzvě podle odstavce 1 snížit, nebo může na místo toho žadateli sdělit, že od splnění povinnosti doložit doklad o přípravě k přijetí dítěte do rodiny upouští.

(3) Současně s výzvou může krajský úřad řízení o zařazení do evidence žadatelů přerušit.

**(4) Náklady na přípravu k přijetí dítěte do rodiny jsou náklady řízení a nese je krajský úřad.**

**(5) Na výzvu krajského úřadu žadatel doloží posudek o psychické způsobilosti podle § 45. Součástí této výzvy je určení okruhu skutečností, které mají být posouzeny; pro výzvu krajského úřadu k doložení posudku o psychické způsobilosti se použijí obdobně odstavce 1 až 4.**

**(6) Krajský úřad řízení zastaví, nedoloží-li žadatel ve stanovené lhůtě doklad o přípravě k přijetí dítěte do rodiny nebo posudek o psychické způsobilosti.**

### **§ 23g**

**(1) Podklady pro vydání rozhodnutí, kterým se vyhovuje žádosti o zařazení žadatele do evidence žadatelů, jsou vždy**

- a) stejnopis spisové dokumentace o žadateli,**
- b) doklad o přípravě k přijetí dítěte do rodiny, pokud od ní nebylo upuštěno,**
- c) vyjádření dětí žadatele k přijetí dítěte do rodiny, jsou-li takového vyjádření schopny s ohledem na jejich věk a rozumovou vyspělost,**
- d) opis z rejstříku trestů a opis z evidence přestupků žadatele a dalších osob podle § 23a odst. 2 písm. b),**
- e) posudek o psychické způsobilosti, byl-li žadatel vyzván k jeho doložení podle § 23f odst. 5.**

**(2) Je-li zjištěním skutečností podle § 23d odst. 4 prokázáno, že žadatel je po všech stránkách způsobilý přijmout dítě, kterému je třeba zajistit péči v náhradním rodinném prostředí formou osvojení nebo pěstounské péče, do rodiny, krajský úřad žádosti vyhově a žadatele zařadí do evidence žadatelů, jinak žádost zamítne.**

**(3) Krajský úřad žádost o zařazení do evidence žadatelů dále zamítne,**

- a) není-li žadatel osobou oprávněnou podat žádost o zařazení do evidence žadatelů podle § 23a odst. 1,**
- b) zjistí-li, že některá z osob podle § 23d odst. 4 písm. b) nesplňuje podmínku bezúhonnosti, nebo**
- c) brání-li zdravotní stav žadatele z hlediska duševního, tělesného nebo smyslového dlouhodobé péči o dítě.**

**(4) Krajský úřad oznámí rozhodnutí ve věci zařazení žadatele do evidence žadatelů do 15 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí rovněž**

**a) obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností a**

**b) osobě, s níž žadatel dříve uzavřel dohodu o výkonu pěstounské péče.**

#### **§ 23h**

##### **Postup ministerstva v řízení o zařazení do evidence žadatelů**

**(1) Ministerstvo může v odvolacím řízení za účelem zjišťování skutečností uvedených v § 23d odst. 4 písm. a), d), e) nebo g) vyzvat žadatele k doložení posudku o psychické způsobilosti podle § 45; pro postup ministerstva k doložení posudku o psychické způsobilosti a pro postup ministerstva, není-li posudek ve stanovené lhůtě doložen, se použije § 23f odst. 5 a 6 obdobně.**

**(2) Ministerstvo může určit, že posudek o psychické způsobilosti podle odstavce 1 vypracuje jiná odborně způsobilá osoba, než která vypracovala posudek o psychické způsobilosti na základě výzvy krajského úřadu.**

#### **Díl 4**

##### **Vedení evidence žadatelů krajským úřadem**

#### **§ 23i**

**(1) Krajský úřad vede pro účely zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče evidenci žadatelů.**

**(2) Evidence žadatelů obsahuje**

**a) kopii spisové dokumentace o žadateli podle § 23c,**

**b) doklad o přípravě k přijetí dítěte do rodiny,**

**c) další doklady potřebné pro zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče.**

**(3) Jestliže žadatel chce osvojit výlučně dítě z ciziny, krajský úřad neprodleně poté, co obdržel doklad o přípravě k přijetí dítěte do rodiny, zašle kopii údajů obsažených v evidenci žadatelů Úřadu k zařazení do evidence pro zprostředkování osvojení dětí z ciziny.**

**(4) Jestliže žadatel vyjádřil souhlas podle § 23a odst. 2 písm. c) bodu 1 a krajský úřad nezprostředkuje osvojení do 3 let ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o zařazení žadatele do evidence žadatelů, zpřístupní údaje z této evidence Úřadu pro**

**zprostředkování osvojení ve vztahu k cizině a současně zašle oznámení o těchto skutečnostech obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností.**

## **§ 23j**

### **Vyřazení z evidence žadatelů**

**(1) Krajský úřad vyřadí žadatele z evidence žadatelů,**

**a) požádá-li o to žadatel, nebo**

**b) uplynulo-li 10 let ode dne jeho zařazení do evidence žadatelů.**

**(2) Krajský úřad rozhodne o vyřazení žadatele z evidence žadatelů,**

**a) zjistí-li změnu poměrů, která brání zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče, nebo závažné důvody, pro které nelze žadateli zprostředkovat osvojení nebo pěstounskou péči, zejména pokud žadatel nebo jiná osoba podle § 23a odst. 2 písm. b) přestali splňovat podmínku bezúhonnosti nebo pokud zdravotní stav žadatele vylučuje nebo podstatným způsobem omezuje osobní péči o dítě, nebo**

**b) nesplnil-li žadatel některou z povinností uvedených v § 23k odst. 2.**

**(3) V řízení o vyřazení žadatele z evidence žadatelů podle odstavce 2 písm. a) se zjišťují skutečnosti podle § 23d odst. 4. Žadatel může být vyzván k doložení posudku o psychické způsobilosti; pro výzvu krajského úřadu k doložení posudku o psychické způsobilosti se použije obdobně § 23f odst. 5.**

**(4) Krajský úřad zašle do 15 dnů ode dne vyřazení žadatele z evidence žadatelů oznámení o tomto vyřazení obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností a osobě, která s žadatelem uzavřela dohodu o výkonu pěstounské péče.**

## **Díl 5**

### **Povinnosti žadatele**

## **§ 23k**

**(1) Žadatel o zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče je povinen ohlásit krajskému úřadu všechny změny rozhodné pro zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče do 15 dnů.**

**(2) Žadatel o zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče je povinen ve lhůtě stanovené krajským úřadem**

**a) sdělit údaje o svém zdravotním stavu,**

b) sdělit název poskytovatele zdravotních služeb, který mu poskytuje zdravotní služby, a adresu místa poskytování zdravotních služeb a současně zprostit tohoto poskytovatele povinnosti zachovávat mlčenlivost vůči krajskému úřadu ve vztahu k údajům o zdravotním stavu žadatele, které jsou významné pro zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče, a

c) podrobit se vyšetření zdravotního stavu a doložit krajskému úřadu závěry takového vyšetření.

(3) Povinnosti podle odstavců 1 a 2 musí žadatel plnit po dobu řízení o zařazení do evidence žadatelů a po celou dobu, kdy je veden v evidenci žadatelů.

## **Díl 6**

### **Výběr osvojitele nebo pěstouna dítěti**

#### **§ 24**

(1) Pro účely výběru osvojitele nebo pěstouna dítěte vyhledává krajský úřad pro dítě ze své evidence dětí žadatele ze své evidence žadatelů. Nevyhledá-li postupem podle věty první vhodného žadatele, vyhledává bezodkladně žadatele z evidencí žadatelů jiných krajských úřadů. Při vyhledávání žadatele krajský úřad zohledňuje zjištěnou úroveň tělesného a duševního vývoje dítěte, včetně jeho specifických potřeb a nároků, sociální prostředí, ze kterého dítě pochází, statusová práva dítěte a etnické, náboženské a kulturní prostředí dítěte.

(2) Krajský úřad při výběru osvojitele nebo pěstouna dítěte přihlíží k obsahu spisové dokumentace o dítěti a evidence dětí, k obsahu spisové dokumentace o žadateli a evidence žadatelů, k vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny a k plnění opatření vyplývajících z individuálního plánu ochrany dítěte a spolupracuje s obecními úřady obcí s rozšířenou působností, obcemi, pověřenými osobami, které prováděly přípravu žadatele k přijetí dítěte do rodiny, s osobami oprávněnými posuzovat psychickou způsobilost zájemců o zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče, které vydaly posudek o psychické způsobilosti žadatele, a s osobami, které osobně pečují o dítě vedené v evidenci dětí.

(3) Krajský úřad je oprávněn vyzvat žadatele k osobnímu jednání za účelem posouzení jeho předpokladů a skutečností rozhodných pro výběr jeho osoby jako osvojitele nebo pěstouna určitého dítěte.

(4) Zaměstnanci kraje zařazení do krajského úřadu za účelem přípravy podkladů pro výběr osvojitele nebo pěstouna dítěte navštíví dítě, nehrozí-li nebezpečí z prodlení, nebo pozvou dítě k jednání, je-li to přiměřené jeho věku a schopnostem. Právnícké nebo fyzické osoby, u nichž se dítě nachází, jsou povinny tuto návštěvu nebo účast dítěte na uvedeném jednání umožnit.

**(5) Zjistí-li krajský úřad, že v evidenci žadatelů je zařazen žadatel vhodný stát se osvojitelem nebo pěstounem dítěte, které je v evidenci dětí vedené tímto krajským úřadem, vydá o této skutečnosti písemné sdělení, které oznámí**

**a) žadateli,**

**b) pověřené osobě, pokud s ní žadatel uzavřel dohodu o výkonu pěstounské péče, protože již má svěřeno dítě do pěstounské péče,**

**c) Úřadu, jde-li o dítě, které je i v evidenci dětí vedené Úřadem,**

**d) obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, který vede spisovou dokumentaci o dítěti, obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, který vede spisovou dokumentaci o žadateli, a obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, který uzavřel dohodu o výkonu pěstounské péče podle § 47b odst. 3, a**

**e) krajskému úřadu, v jehož evidenci žadatelů je zařazen žadatel vhodný stát se osvojitelem nebo pěstounem dítěte.**

**(6) Na základě sdělení podle odstavce 5 má žadatel právo seznámit se s dítětem a ten, u něhož se dítě nachází, je povinen toto seznámení umožnit. Pokud v průběhu seznamování pobývá žadatel s dítětem bez přítomnosti osoby, která má dítě jinak v péči, je žadatel po tuto dobu povinen vykonávat nad dítětem náležitý dohled přiměřený jeho věku a rozumové vyspělosti.**

**(7) Žadatel je oprávněn nejpozději do 30 dnů ode dne, kdy mu bylo oznámeno sdělení krajského úřadu podle odstavce 5, podat soudu návrh na předání dítěte do péče budoucího osvojitele, svěřeni dítěte do péče před osvojením nebo svěřeni dítěte do předpěstounské péče. Lhůtu podle věty první může krajský úřad v odůvodněných případech prodloužit, nejvýše však o 30 dnů. Nepodá-li žadatel návrh soudu ve lhůtě podle věty první nebo druhé, je povinen oznámit tuto skutečnost bezodkladně krajskému úřadu.**

**(8) Krajský úřad může dát podnět k výběru osvojitele nebo pěstouna dítěte i v případě, kdy jde o dítě, které je v evidenci dětí vedené jiným krajským úřadem nebo Úřadem; tento jiný krajský úřad nebo Úřad jsou povinny se tímto podnětem zabývat.**

## **§ 24a**

### **Přerušeni výběru osvojitele nebo pěstouna**

**(1) Výběr osvojitele nebo pěstouna dítěte krajský úřad přeruší, jestliže**

**a) žadateli bylo krajským úřadem podle § 24 odst. 5 písemně sděleno, že v evidenci dětí je dítě, pro něž je vhodným osvojitelem nebo pěstounem, a to po dobu, po kterou je žadatel oprávněn podat návrh soudu podle § 24 odst. 7, anebo do dne, kdy došlo k rozhodnutí o svěřeni dítěte do péče podle písmena b),**

**b) na základě rozhodnutí soudu bylo dítě předáno do péče budoucího osvojitele, svěřeno do péče před osvojením nebo do předpěstounské péče, a to po dobu trvání této péče,**

**c) je proti žadateli nebo některé z osob podle § 23a odst. 2 písm. b) vedeno trestní stíhání pro trestný čin uvedený v § 23e odst. 1, a to až do doby vydání konečného rozhodnutí v tomto trestním řízení,**

d) krajský úřad zjistí závažné skutečnosti, které dočasně brání výběru žadatele jako osvojitele nebo pěstouna dítěte, nebo

e) zahájí řízení o vyřazení žadatele z evidence žadatelů.

(2) Doba přerušení výběru osvojitele nebo pěstouna dítěte se nezapočítává do lhůty podle § 23i odst. 4.

(3) Krajský úřad přeruší výběr osvojitele nebo pěstouna dítěte na žádost žadatele, ve které žadatel uvede důvod pro přerušení výběru osvojitele nebo pěstouna dítěte. Přerušení výběru osvojitele nebo pěstouna dítěte oznámí krajský úřad ve lhůtě 15 dnů ode dne podání žádosti nebo ode dne vykonatelnosti usnesení o přerušení výběru osvojitele nebo pěstouna dítěte obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností a Úřadu, jde-li o žadatele zařazené v evidenci žadatelů vedené Úřadem.

#### **§ 24b**

##### **Postup ministerstva při výběru osvojitele nebo pěstouna**

Ministerstvo je oprávněno podávat podněty krajskému úřadu a Úřadu k výběru osvojitele nebo pěstouna dítěte; krajský úřad nebo Úřad je povinen ministerstvo vyrozumět o tom, jak s podnětem naložil.

#### **Díl 7**

##### **Zprostředkování osvojení Úřadem**

#### **§ 25**

(1) Úřad vede pro účely zprostředkování osvojení evidenci

a) dětí podle § 2 odst. 2 vhodných k osvojení v cizině,

b) dětí vhodných k osvojení v České republice, které nemají na území České republiky oprávnění k trvalému pobytu nebo oprávnění k přechodnému pobytu nad 90 dnů podle zvláštního právního předpisu<sup>1a)</sup> upravujícího pobyt cizinců na území České republiky a které zároveň nemají na území České republiky obvyklé bydliště,

c) žadatelů vhodných stát se osvojiteli dětí podle písmene b),

d) fyzických osob vhodných stát se osvojiteli dětí uvedených v písmenu a), které mají obvyklé bydliště mimo území České republiky.

(2) Děti podle

a) odstavce 1 písm. a) jsou vedeny v evidenci na základě předání údajů z evidence dětí krajským úřadem podle § 22 odst. 3,

b) odstavce 1 písm. b) jsou zařazovány do evidence na základě oznámení státních orgánů České republiky nebo státních orgánů nebo jiných organizací cizího státu řádně pověřených ve svém státě výkonem povinností při mezinárodním osvojení; těmto orgánům nebo organizacím Úřad oznamuje zařazení dítěte podle odstavce 1 písm. b) do evidence.

**(3) Žadatelé podle odstavce 1 písm. c) a fyzické osoby podle odstavce 1 písm. d) jsou zařazováni do evidence na základě rozhodnutí Úřadu. Do evidence nelze zařadit osobu vhodnou stát se osvojitelem dětí podle odstavce 1 písm. b), jestliže sice splňuje podmínku pobytu na území České republiky podle § 23a odst. 1, avšak její obvyklé bydliště se prokazatelně nachází mimo území České republiky.**

**(4) Úřad vyřadí z evidence**

**a) žadatele nebo osobu podle odstavce 1 písm. d), došlo-li ke zprostředkování osvojení, a to ke dni rozhodnutí o osvojení,**

**b) žadatele nebo osobu podle odstavce 1 písm. d),**

**1. zjistí-li závažné důvody, pro které nelze osvojení zprostředkovat,**

**2. poruší-li žadatel nebo uvedená osoba závažným způsobem povinnost sdělovat údaje rozhodné pro tuto evidenci, nebo**

**3. požádají-li o to žadatel nebo uvedená osoba,**

**c) dítě,**

**1. rozhodl-li soud ve věci samé o svěření dítěte do péče rodiče nebo jiné osoby odpovědné za výchovu,**

**2. zjistí-li závažné důvody, pro které nelze dítěti zprostředkovat osvojení nebo pěstounskou péči, nebo**

**3. požádá-li o to orgán nebo organizace podle odstavce 2 písm. b).**

**(5) O vyřazení žadatele nebo osoby podle odstavce 1 písm. d) a o vyřazení dítěte z evidence vydá Úřad rozhodnutí jen v případech podle odstavce 4 písm. b) bodů 1 a 2 a písm. c) bodu 2. O vyřazení žadatele nebo osoby podle odstavce 1 písm. d) Úřad informuje krajský úřad. O vyřazení dítěte podle odstavce 1 písm. b) Úřad informuje krajský úřad a orgány nebo organizace podle odstavce 2 písm. b).**

**(6) Pro vedení evidence, jde-li o dítě podle odstavce 1 písm. a) nebo jde-li o osobu podle odstavce 1 písm. c), se použijí obdobně § 22 odst. 2, § 23d odst. 4, § 23g odst. 1 a 2, § 23i odst. 2, § 23j odst. 3 a § 23k.**

**(7) Úřad přeruší zprostředkování osvojení po doby podle § 24a odst. 1, jde-li o děti, které jsou vedeny také v evidenci dětí pro zprostředkování osvojení do ciziny nebo evidenci dětí vhodných k osvojení v České republice podle odstavce 1 písm. a) a b), nebo jde-li o žadatele podle odstavce 1 písm. c).**

**(8) Pro účely vedení evidence Úřadem je krajský úřad povinen**

**a) na žádost Úřadu zjistit potřebné údaje a doplnit spisovou dokumentaci o dítěti vhodném k osvojení v cizině nebo o žadateli vhodném stát se osvojitelem dítěte z ciziny a**

**b) neprodleně oznámit Úřadu datum nabytí právní moci rozhodnutí o svěření dítěte do péče jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte.**

**(9) Obecní úřad obce s rozšířenou působností podá Úřadu na jeho žádost zprávu o poměrech dítěte, které bylo v České republice osvojeno na základě zprostředkování osvojení z ciziny nebo které má být z ciziny osvojeno a nachází se v České republice v péči budoucích osvojitelů.**

**(10) Osvojení dítěte do ciziny Úřad oznámí**

- a) obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností,**
- b) matričnímu úřadu příslušnému podle zvláštního právního předpisu<sup>23a)</sup>,**
- c) krajskému úřadu, na základě jehož oznámení Úřad do evidence dítě zařadil.**

## **§ 26**

**Pro zprostředkování osvojení Úřadem, jde-li o osvojení v České republice, se použije § 24 odst. 1, 6 a 7 obdobně.**

---

<sup>23)</sup> § 10 zákona č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů.

<sup>23a)</sup> § 2 odst. 1 písm. a) zákona č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

<sup>28a)</sup> Zákon č. 269/1994 Sb., o rejstříku trestů a evidenci přestupků, ve znění pozdějších předpisů.

<sup>57)</sup> ~~Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 492/2011 ze dne 5. dubna 2011 o volném pohybu pracovníků uvnitř Unie.~~

<sup>78)</sup> Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 492/2011 ze dne 5. dubna 2011 o volném pohybu pracovníků uvnitř Unie.

## **HLAVA V**

### **PĚSTOUNSKÁ PÉČE NA PŘECHODNOU DOBU**

#### **§ 27a**

(1) Krajský úřad vede pro účely zajištění pěstounské péče pro dítě na přechodnou dobu evidenci osob, které mohou pěstounskou péči po přechodnou dobu vykonávat. Do evidence se osoby zařazují na základě žádosti podané u obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen po doplnění žádosti o údaje a doklady uvedené v odstavci 3 neprodleně žádost postoupit krajskému úřadu.

(2) Do evidence osob, které mohou vykonávat pěstounskou péči po přechodnou dobu, se zařazují osoby, které na základě odborného posouzení mají předpoklady pro výkon takové péče o dítě, a to zejména z hlediska krátkodobosti takové péče a péče o dítě krátce po jeho narození.

(3) Evidence obsahuje

- a) žadatelovy osobní údaje uvedené v § 21 odst. 5 písm. a) § 23a odst. 2 písm. a),**
- b) doklady uvedené v § 21 odst. 5 písm. b) až e) a h) § 23a odst. 2 písm. c) a d) a odst. 3**

**písm. a) a b),**

c) písemný souhlas s tím, že krajský úřad je oprávněn kdykoliv

1. zjišťovat další údaje potřebné pro zařazení do evidence osob, které mohou vykonávat pěstounskou péči po přechodnou dobu,
2. zjišťovat, zda nedošlo ke změně skutečností uvedených v žádosti,

d) stanovisko obecního úřadu obce s rozšířenou působností k žádosti o zařazení žadatele do evidence,

e) ~~stejnopis správního rozhodnutí podle § 47b s vyznačením právní moci nebo~~ stejnopis dohody o výkonu pěstounské péče podle § 47b,

f) údaje o charakteristice a počtu dětí, kterým je osoba v evidenci schopna poskytovat pěstounskou péči na přechodnou dobu.

~~(4) Odborné posouzení žadatele se provede na základě žádosti podané podle odstavce 3; pro odborné posouzení žadatele platí § 27 obdobně.~~

~~(5)~~ **(4)** Krajský úřad rozhodne o zařazení žadatele do evidence uvedené v odstavci 1 a o jeho vyřazení z této evidence nebo o tom, že žadatel do této evidence zařazen nebyl. Opis rozhodnutí uvedeného v předchozí větě zašle krajský úřad obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností. Pro vedení evidence, zařazení žadatele do evidence, přerušení vedení v evidenci a vyřazení z evidence se použijí ~~§ 22 až 24e~~ **§ 23a až 23k a § 24a** obdobně. **Pro účely vyřazení žadatele z evidence se za závažný důvod, pro který nelze žadateli zprostředkovat pěstounskou péči podle § 23j odst. 2 písm. a), považuje rovněž skutečnost, že žadatel nemá uzavřenu dohodu o výkonu pěstounské péče podle § 47b po dobu delší než 2 měsíce.**

~~(6)~~ **(5)** Krajský úřad předá opis seznamu osob zařazených do evidence osob, které mohou po přechodnou dobu vykonávat pěstounskou péči, a to včetně údajů uvedených v odstavci 3, obecním úřadům obcí s rozšířenou působností ve svém správním obvodu. Krajský úřad je povinen tento seznam bezodkladně doplňovat na základě změn, ke kterým v evidenci podle odstavce 1 došlo, a toto doplnění sdělit také uvedeným obecním úřadům obcí s rozšířenou působností.

~~(7)~~ **(6)** Soud může na návrh orgánu sociálně-právní ochrany svěřit dítě do pěstounské péče na přechodnou dobu osobám v evidenci, a to na

- a) dobu, po kterou nemůže rodič ze závažných důvodů dítě vychovávat,
- b) dobu, po jejímž uplynutí může matka dát souhlas k osvojení nebo po kterou může rodič souhlas k osvojení dítěte odvolat, nebo
- c) dobu do nabytí právní moci rozhodnutí soudu o tom, že souhlasu rodičů k osvojení není třeba.

~~(8)~~ **(7)** Bylo-li dítě svěřeno do pěstounské péče podle odstavce 7 **6**, je soud povinen nejméně jednou za 3 měsíce přezkoumat, zda důvody, pro které bylo dítě svěřeno do pěstounské péče, stále trvají. Za tím účelem si vyžaduje zejména zprávy příslušného orgánu sociálně-právní

ochrany. Soud rozhodne o výchově dítěte vždy, odpadnou-li důvody, pro které bylo dítě svěřeno do pěstounské péče podle odstavce 7 6.

~~(9)~~ (8) Pěstounská péče na přechodnou dobu může trvat nejdéle 1 rok. To neplatí, pokud jsou do pěstounské péče téhož pěstouna svěřeni sourozenci dítěte, kteří byli do této péče svěřeni později, ne však na dobu delší, než po kterou má trvat pěstounská péče podle věty první u sourozence, který byl do pěstounské péče na přechodnou dobu témuž pěstounovi svěřen jako poslední.

~~(10)~~ (9) Osoba v evidenci zajišťuje neodkladnou péči o dítě též na žádost obecního úřadu obce s rozšířenou působností v případech podle § 15 odst. 1, § 16 odst. 1 a § 37 odst. 1, a to zpravidla po dobu, než rozhodne soud o návrhu obecního úřadu obce s rozšířenou působností na nařízení předběžného opatření<sup>13)</sup>.

## HLAVA VI

### ÚSTAVNÍ VÝCHOVA A OCHRANNÁ VÝCHOVA

\* \* \* \* \*

#### § 29

#### Sledování výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy

(1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností sleduje dodržování práv dítěte v ústavních zařízeních; sleduje zejména rozvoj duševních a tělesných schopností dětí, zda trvají důvody pro pobyt dítěte v ústavním zařízení, zjišťuje, jak se vyvíjejí vztahy mezi dětmi a jejich rodiči. Obecní úřad obce s rozšířenou působností působí k tomu, aby byli v ústavním zařízení sourozenci umístěni společně; to neplatí v případě dítěte do dovršení ~~3 let~~ **7 let**, ledaže je společné umístění se sourozenci v nejlepším zájmu dítěte do dovršení ~~3 let~~ **7 let** z důvodu zachování sourozeneckých vazeb.

**- účinnost od 1. 1. 2028**

(2) Zaměstnanec obce s rozšířenou působností zařazený do obecního úřadu je povinen

- a) nejméně jednou za 3 měsíce navštívit dítě, které bylo do péče ústavního zařízení svěřeno rozhodnutím soudu nebo kterému bylo uloženo ústavní ochranné léčení,
- b) nejméně jednou za 3 měsíce navštívit rodiče dítěte, které bylo do péče ústavního zařízení svěřeno rozhodnutím soudu nebo kterému bylo uloženo ústavní ochranné léčení,
- c) navštívit dítě uvedené v § 10a odst. 1 bezodkladně poté, kdy se o něm dozví, a dále podle potřeb dítěte.

(3) Zaměstnanec obce s rozšířenou působností zařazený do obecního úřadu je oprávněn hovořit s dítětem bez přítomnosti dalších osob, zejména zaměstnanců ústavního zařízení, a má právo nahlížet do dokumentace, kterou ústavní zařízení o dítěti vede.

(4) Zjistí-li zaměstnanec obce s rozšířenou působností zařazený do obecního úřadu, že

ústavní zařízení porušilo povinnosti vyplývající z tohoto zákona nebo zvláštních právních předpisů, je povinen tuto skutečnost neprodleně oznámit obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností a zřizovateli tohoto ústavního zařízení, popřípadě orgánu, který je zřizovateli nadřízen, a soudu, který nařídil ústavní výchovu, uložil ochrannou výchovu nebo ochranné léčení ústavní; tím není dotčena povinnost vyplývající ze zvláštního právního předpisu.<sup>6)</sup>

(5) Jestliže zaměstnanec obce s rozšířenou působností zařazený do obecního úřadu oznámil porušení povinnosti ústavním zařízením, sleduje příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností, zda došlo k odstranění zjištěných nedostatků, a působí k přijetí potřebných opatření vedoucích k nápravě.

(6) Ústavní zařízení jsou povinna

- a) zajistit zaměstnanci obce s rozšířenou působností zařazenému do obecního úřadu obce s rozšířenou působností přístup do ústavního zařízení a poskytnout mu potřebné listiny, doklady nebo zprávy vztahující se k dítěti a jeho rodičům, pokud je ústavní zařízení má k dispozici,
- b) umožnit styk zaměstnance obce s rozšířenou působností zařazeného do obecního úřadu obce s rozšířenou působností s dítětem, kterému byla nařízena ústavní výchova, uložena ochranná výchova nebo ochranné léčení ústavní,
- c) oznamovat neprodleně obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností děti, které přicházejí v úvahu jako vhodné k osvojení nebo ke svěřeni do pěstounské péče,
- d) odeslat neprodleně písemné podání dítěte adresované soudu, obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, jinému státnímu orgánu nebo pověřené osobě bez kontroly jeho obsahu,
- e) vyžádat si ~~písemný souhlas~~ **závazné stanovisko** obecního úřadu obce s rozšířenou působností k pobytu dítěte podle § 30,
- f) informovat obecní úřad obce s rozšířenou působností o nadcházejícím propuštění dítěte z ústavního zařízení,
- g) informovat obecní úřad obce s rozšířenou působností a soud, který dítěti nařídil ústavní výchovu nebo uložil ochrannou výchovu, o útěku dítěte z ústavního zařízení a o přemístění dítěte do jiného ústavního zařízení.

(7) Ústavní zařízení uvedené v odstavci 1 může navštívit také zaměstnanec kraje zařazený do krajského úřadu nebo zaměstnanec státu zařazený k výkonu práce v ministerstvu. Pro zaměstnance kraje zařazeného do krajského úřadu nebo zaměstnance státu zařazeného k výkonu práce v ministerstvu platí obdobně odstavce 3 až 6.

## § 30

### Pobyt dítěte mimo ústav

(1) Ředitel ústavního zařízení může jen ~~po předchozím písemném souhlasu~~ **na základě závazného stanoviska** obecního úřadu obce s rozšířenou působností povolit ~~dítěti~~ **pobyt dítěte,**

které je v ústavním zařízení umístěno na základě rozhodnutí soudu, ~~pobyt u rodičů u rodičů~~, popřípadě jiných fyzických osob, a to nejvýše v rozsahu 30 kalendářních dnů při prvním pobytu u těchto osob. Tato doba, s výjimkou případů, kdy byla na základě rozhodnutí soudu uložena ochranná výchova, může být prodloužena, jde-li o pobyt u těchto osob, na základě ~~písemného souhlasu~~ **závazného stanoviska** obecního úřadu obce s rozšířenou působností.

(2) ~~Písemný souhlas~~ **Závazné stanovisko** obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle odstavce 1 musí obsahovat určení osob, u nichž bude dítě pobývat, délku pobytu dítěte mimo ústav, na kterou se ~~souhlas~~ vydává, a místo pobytu dítěte.

~~(3) Při vydávání písemného souhlasu s pobytem dítěte mimo ústav podle odstavce 1 obecní úřad obce s rozšířenou působností přihlíží zejména k rodinnému a sociálnímu prostředí, v němž bude dítě pobývat, a individuálnímu plánu ochrany dítěte, je-li zpracován. V případě pobytu dítěte u jiných fyzických osob než rodičů, prarodičů nebo sourozenců, posuzuje se jejich bezúhonnost podle § 27 odst. 1 písm. e). Pro účely vydání souhlasu může obecní úřad obce s rozšířenou působností požádat krajský úřad o odborné posouzení fyzické osoby jiné než rodiče, u níž má dítě pobývat. Pro odborné posouzení platí § 27 přiměřeně. Za účelem doložení bezúhonnosti takové osoby si může obecní úřad obce s rozšířenou působností vyžádat podle zvláštního právního předpisu<sup>28a)</sup> výpis z evidence Rejstříku trestů; o skutečnosti, že si vyžádal výpis z evidence Rejstříku trestů, tuto osobu bez zbytečného odkladu vyrozumí. Žádost o vydání výpisu a výpis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.~~

~~(4) Krajský úřad je povinen odborné posouzení jiné fyzické osoby podle odstavce 3 provést.~~

(3) Při vydávání **závazného stanoviska** podle odstavce 1 obecní úřad obce s rozšířenou působností přihlíží zejména k rodinnému a sociálnímu prostředí, v němž bude dítě pobývat, a individuálnímu plánu ochrany dítěte, je-li zpracován. V případě pobytu dítěte u jiných fyzických osob než rodičů, prarodičů nebo sourozenců, se posuzuje jejich bezúhonnost podle § 23e odst. 1, přičemž se obdobně přihlíží k jejich spolehlivosti podle § 23e odst. 2. Za účelem doložení bezúhonnosti a spolehlivosti takové osoby si může obecní úřad obce s rozšířenou působností vyžádat podle zvláštního právního předpisu<sup>28a)</sup> opis z rejstříku trestů a opis z evidence přestupků; o skutečnosti, že si vyžádal opis z rejstříku trestů a opis z evidence přestupků, tuto osobu bez zbytečného odkladu vyrozumí.

(4) Není-li žadatel o pobyt dítěte mimo ústav rodičem, prarodičem nebo sourozencem dítěte, obecní úřad obce s rozšířenou působností může pro účely vydání **závazného stanoviska** podle odstavce 1 vyzvat tohoto žadatele k doložení posudku o psychické způsobilosti podle § 45 a vymežit posuzované skutečnosti.

(5) Je-li místo trvalého pobytu dítěte odlišné od místa trvalého pobytu rodičů nebo jiných fyzických osob, u nichž má dítě pobývat, může obecní úřad obce s rozšířenou působností vydat ~~písemný souhlas~~ **závazné stanovisko** podle odstavce 1 jen na základě vyjádření jiného příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností [§ 61 odst. 3 písm. c)].

*Účinnost navrhovaných změn u Hlavy IV. až Hlavy VI. je od 1. 7. 2024.*

## HLAVA VII

## PÉČE O DĚTI VYŽADUJÍCÍ ZVÝŠENOU POZORNOST SOCIÁLNÍ KURATELA PRO DĚTI A MLÁDEŽ

### § 31

~~(1) Péče o děti uvedené v § 6 spočívá v poskytování pomoci při překonávání nepříznivých sociálních podmínek a výchovných vlivů, s cílem umožnit jim začlenění do společnosti, včetně začlenění pracovního.~~

~~(2)~~ (1) Péče o děti uvedené zejména v § 6 písm. c) a d) je obecním úřadem obce s rozšířenou působností zabezpečována prostřednictvím sociální kurately pro děti a mládež (dále jen „sociální kuratela“); sociální kuratela spočívá v provádění opatření směřujících k odstranění, zmírnění nebo zamezení prohlubování anebo opakování poruch psychického, fyzického a sociálního vývoje dítěte.

~~(3)~~ (2) Sociální kuratelu vykonává kurátor pro děti a mládež, který je zaměstnancem obce s rozšířenou působností zařazeným do obecního úřadu obce s rozšířenou působností.

### § 32

~~(1) Obecní úřad při péči o děti uvedené v § 6~~

- ~~a) zaměřuje svoji pozornost na využívání volného času těchto dětí,~~
- ~~b) zaměřuje svoji pozornost na děti vyhledávající styky s fyzickými osobami nebo skupinami těchto osob požívajícími alkoholické nápoje nebo návykové látky nebo páchajícími trestnou činností,~~
- ~~c) sleduje u dětí projevy nesnášenlivosti a násilí,~~
- ~~d) věnuje pozornost dětem z rodin s nízkou sociální úrovní,~~
- ~~e) zabráňuje pronikání nepříznivých sociálních a výchovných vlivů mezi ostatní skupiny dětí,~~
- ~~f) nabízí dětem programy pro využití volného času se zřetelem k zájmům dětí a jejich možnostem,~~
- ~~g) spolupracuje se školami, pověřenými osobami, zájmovými sdruženími a dalšími subjekty.~~

~~(2) Obecní úřad obce s rozšířenou působností při péči o děti uvedené v § 6~~

- ~~a) působí proti opakovaným poruchám v chování a jednání dětí se zvláštní pozorností věnovanou pachatelům trestné činnosti,~~
- ~~b) upozorňuje krajské úřady na potřebu napomáhat dětem, které ukončily školní docházku, při získávání možnosti pokračovat v další přípravě na povolání, zejména jde-li o děti propuštěné z ústavní výchovy, ochranné výchovy nebo výkonu trestu odnětí svobody,~~
- ~~c) spolupracuje s krajskými pobočkami Úřadu práce při zprostředkování vhodného zaměstnání~~

pro tyto děti,

- d) usměrňuje péči o tyto děti podle programů péče o problémové skupiny dětí zpracovaných státními orgány, obcemi, pověřenými osobami a dalšími právníckými a fyzickými osobami,
- e) pomáhá dětem překonat problémy, které mohou vést k negativním projevům v jejich chování.

(3) Zaměstnanci obce s rozšířenou působností zařazení do obecního úřadu a zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu při péči o děti uvedené v § 6

- a) jsou v osobním styku s dítětem, jeho rodiči nebo osobami odpovědnými za jeho výchovu,
- b) volí prostředky působení na děti tak, aby účinně působily na děti podle druhu a povahy poruchy v chování dítěte a jeho sociálního postavení,
- c) řeší problémy dítěte, je-li to účelné, v prostředí, kde se dítě zpravidla zdržuje.

(4) Sociální kuratela se zaměřuje zejména na

- a) analyzování situace v oblasti sociálně patologických jevů u dětí a mládeže a navrhování preventivních opatření,
- b) účast na přestupkovém řízení vedeném proti mladistvému v souladu se zákonem o přestupcích, trestním řízení vedeném proti mladistvému a řízení o činech jinak trestných u dětí mladších 15 let podle zvláštního právního předpisu<sup>29)</sup>,
- c) návštěvy dětí s nařízenou ústavní výchovou z důvodu závažných výchovných problémů, dětí s uloženou ochrannou výchovou, dětí vzatých do vazby a ve výkonu trestního opatření odnětí svobody a rovněž rodičů těchto dětí,
- d) spolupráci s příslušným střediskem Probační a mediační služby, a to zejména při zjišťování poměrů mladistvého pro účely trestního řízení a u dětí mladších 15 let pro účely řízení o činech jinak trestných, a při výkonu opatření uložených dítěti či mladistvému podle zvláštního právního předpisu<sup>29)</sup>,
- e) pomoc dětem uvedeným v písmenu c) po propuštění z ochranné nebo ústavní výchovy a po propuštění z výkonu trestního opatření odnětí svobody s cílem působit k obnovení jejich narušených sociálních vztahů, jejich začlenění do rodinného a sociálního prostředí a k zamezení opakování protiprávní činnosti,
- f) zajištění návazné péče dětem uvedeným v písmenu c) i po dosažení zletilosti, zejména dojde-li k prodloužení ústavní nebo ochranné výchovy; při zajištění návazné péče je kurátor pro děti a mládež povinen spolupracovat zejména s obcemi v samostatné i přenesené působnosti, s krajskou pobočkou Úřadu práce, s poskytovateli sociálních služeb a zařízeními pro výkon ústavní a ochranné výchovy.

## § 32

### Sociální kuratela zahrnuje

a) účast na přestupkovém nebo trestním řízení vedeném proti mladistvému a na řízení o činech jinak trestných u dětí mladších 15 let podle zvláštního právního předpisu<sup>29)</sup>,

b) návštěvy dětí s uloženým ochranným léčením ústavním, dětí v zabezpečovací detenci, dětí s uloženou ochrannou výchovou, dětí vzatých do vazby a ve výkonu trestního opatření odnětí svobody a rovněž rodičů těchto dětí,

c) spolupráci s příslušným střediskem Probační a mediační služby, a to zejména při zjišťování poměrů mladistvého pro účely trestního řízení a u dětí mladších 15 let pro účely řízení o činech jinak trestných, a při výkonu opatření uložených dítěti nebo mladistvému podle zvláštního právního předpisu<sup>29)</sup>,

d) pomoc dětem uvedeným v písmenu b) po propuštění z ochranné výchovy, ochranného léčení ústavního, zabezpečovací detence a po propuštění z výkonu trestního opatření odnětí svobody s cílem obnovit jejich narušené sociální vztahy, jejich začlenění do rodinného a sociálního prostředí a zamezit opakování protiprávní činnosti,

e) zajištění návazné péče dětem uvedeným v písmenu b) i po dosažení zletilosti, zejména dojde-li k prodloužení ochranné výchovy; při zajištění návazné péče je kurátor pro děti a mládež povinen spolupracovat zejména s obcemi, s krajskou pobočkou Úřadu práce, s poskytovateli sociálních služeb a zařízeními pro výkon ochranné výchovy,

f) spolupráci s Policií České republiky a s obecní policií při plnění jejich úkolů podle zvláštních právních předpisů.

---

<sup>29)</sup> Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), ve znění pozdějších předpisů.

### ~~§ 33~~

~~(1) Orgánem sociálně právní ochrany příslušným podle zákona o soudnictví ve věcech mládeže<sup>29)</sup> je obecní úřad obce s rozšířenou působností.~~

~~(2) Orgánem sociálně právní ochrany je obecní úřad obce s rozšířenou působností; ústního jednání o přestupku, je-li obviněným mladistvý, je povinen se účastnit zaměstnanec obce s rozšířenou působností zařazený do tohoto obecního úřadu.~~

\* \* \* \* \*

## HLAVA VIII

### SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANA VE VZTAHU K CIZINĚ

#### § 35

(1) Úřad zajišťuje sociálně-právní ochranu ve vztahu k cizině, jde-li o

a) děti uvedené v § 2 odst. 2,

- b) děti, které jsou občany České republiky a nemají na jejím území trvalý pobyt,
- c) děti, které nejsou občany České republiky a nemají na jejím území povolen trvalý pobyt nebo nejsou hlášeny k pobytu na území České republiky po dobu nejméně 90 dnů podle zvláštního právního předpisu<sup>1a)</sup> upravujícího pobyt cizinců na území České republiky ani se na jejím území nezdržují, jestliže jejich rodiče nebo jiné fyzické osoby mající vůči těmto dětem vyživovací povinnost se zdržují v České republice.

(2) Při zajišťování sociálně-právní ochrany ve vztahu k cizině Úřad

- a) vykonává funkci přijímacího a odesílajícího orgánu a funkci ústředního orgánu podle přímo použitelného předpisu Evropské unie<sup>73)</sup>, podle mezinárodní smlouvy a pro účely prohlášení o vzájemnosti,
- b) vykonává funkci opatrovníka dítěte v řízeních se vztahem k cizině,
- c) vyžaduje od příslušných orgánů a dalších právnických a fyzických osob na žádost rodičů žijících v České republice nebo orgánů sociálně-právní ochrany zprávy o poměrech dětí, které jsou občany České republiky a nemají na jejím území trvalý pobyt,
- d) zprostředkuje zaslání osobních dokladů a jiných listin do ciziny a opatřuje doklady a jiné listiny z ciziny,
- e) spolupracuje se státními orgány nebo jinými organizacemi cizího státu obdobnými Úřadu, pokud jsou řádně pověřeny ve svém státě k činnostem sociálně-právní ochrany, a je-li to účelné, také s dalšími orgány, zařízeními a právnickými osobami,
- f) pomáhá pátrat po rodičích dítěte, pokud rodiče nebo jeden z nich žijí v cizině, rodinných příslušnících a osobách povinných výživou, zjišťovat majetkové a výdělkové poměry pro stanovení výživného, zprostředkovává podávání návrhů směřujících k zabezpečení plnění vyživovací povinnosti, a to zejména návrhů na úpravu vyživovací povinnosti, výchovy a určení otcovství,
- g) pro účely osvojení v cizině a pro účely osvojení dítěte z ciziny zjišťuje, v jakém sociálním prostředí a v jakých rodinných poměrech dítě žije,
- h) plní úkoly vyplývající ze zprostředkování osvojení a jedná s příslušnými orgány, fyzickými a právnickými osobami, vyžaduje-li to plnění úkolů vyplývajících pro Úřad z tohoto zákona,
- i) dává souhlas k osvojení dítěte do ciziny,
- j) pomáhá pátrat po rodinných příslušnících dítěte, které podalo žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterému byl udělen azyl nebo doplňková ochrana podle zvláštního právního předpisu a na území České republiky se nachází bez doprovodu osoby starší 18 let, která za dítě zodpovídá podle právního řádu platného na území státu, jehož občanství dítě má, nebo v případě, že je dítě osobou bez státního občanství, ve státě svého posledního bydliště<sup>34a)</sup>.
- k) vydává souhlas s umístěním dítěte pro účely postupu podle přímo použitelného předpisu

Evropské unie<sup>74)</sup>,

l) zajišťuje překlady listin potřebných pro výkon působnosti v sociálně-právní ochraně podle mezinárodních smluv a přímo použitelných předpisů Evropské unie,

**m) podává žádost o vložení, aktualizaci a výmaz záznamu o dítěti, kterému je třeba zabránit ve vycestování, do Schengenského informačního systému<sup>82)</sup>.**

(3) K předání nebo předávání osobních údajů Úřadem do jiných států se nevyžaduje povolení Úřadu pro ochranu osobních údajů podle zvláštního právního předpisu.<sup>34b)</sup>

(4) Pro výkon působnosti Úřadu podle odstavce 2 písm. f) jsou příslušné orgány a další fyzické a právnické osoby povinny poskytnout Úřadu v potřebném rozsahu požadovanou součinnost, přičemž platí přiměřeně ustanovení exekučního řádu o součinnosti třetích osob<sup>59)</sup>.

**(5) Pro výkon působnosti Úřadu podle odstavce 2 písm. m) poskytnou soudy, které rozhodly o zákazu vycestování či jiném opatření k předcházení únosu dítěte nebo o zrušení těchto rozhodnutí, Úřadu v potřebném rozsahu požadovanou součinnost, zejména poskytnou údaje nezbytné pro vložení, změnu, doplnění nebo výmaz záznamu v Schengenském informačním systému.**

---

<sup>82)</sup> Čl. 32 odst. 1 písm. c) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2018/1862 ze dne 28. listopadu 2018 o zřízení, provozu a využívání Schengenského informačního systému (SIS) v oblasti policejní spolupráce a justiční spolupráce v trestních věcech, o změně a o zrušení rozhodnutí Rady 2007/533/SVV a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1986/2006 a rozhodnutí Komise 2010/261/EU.

\* \* \* \* \*

## HLAVA IX

### SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANA VE ZVLÁŠTNÍCH PŘÍPADECH

\* \* \* \* \*

## HLAVA X

### KOMISE PRO SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANU DĚTÍ A PORADNÍ SBORY

#### § 38

(1) Starosta obce s rozšířenou působností může zřídit jako zvláštní orgán obce<sup>38)</sup> komisi pro sociálně-právní ochranu dětí (dále jen "komise").

(2) Komise

a) navrhuje a posuzuje předložené sociálně preventivní programy na ochranu týraných, zneužívaných a zanedbávaných dětí a zajišťuje projednání jednotlivých případů týraných, zneužívaných a zanedbávaných dětí v komisi, za účelem navržení opatření k účinné pomoci dítěti a rodině,

- b) doporučuje provést opatření, která by měla být uskutečněna v oblasti ochrany dětí před sociálně patologickými jevy, a připravuje programy péče o problémové skupiny dětí,
- c) na žádost tajemníka obecního úřadu posuzuje jednotlivé případy provádění sociálně-právní ochrany a vydává k nim stanoviska,
- d) koordinuje výkon sociálně-právní ochrany na území správního obvodu obce s rozšířenou působností.

(3) Starosta obce s rozšířenou působností jmenuje a odvolává předsedu komise, jeho zástupce a ostatní členy komise z členů obecních zastupitelstev a fyzických osob, které spolupůsobí při sociálně-právní ochraně, zejména pedagogických pracovníků, psychologů, zdravotnických pracovníků, zástupců pověřených osob (§ 48), občanských sdružení, církví a jiných právnických nebo fyzických osob. U předsedy komise se nevyžaduje prokazování zvláštní odborné způsobilosti v oblasti sociálně-právní ochrany dětí. Tajemníkem komise je zaměstnanec obce s rozšířenou působností zařazený do obecního úřadu na úseku sociálně-právní ochrany.

(4) Komise je schopna jednat a usnášet se, je-li přítomen předseda komise nebo jeho zástupce a nejméně další dva členové komise. Komise se usnáší většinou hlasů členů přítomných na jednání komise. Při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy komise, a není-li přítomen předseda, rozhoduje hlas jeho zástupce.

(5) K jednání komise je možno podle potřeby přizvat

- a) dítě, je-li to přiměřené jeho věku a schopnostem, spolu s rodiči nebo jinými fyzickými osobami odpovědnými za jeho výchovu;
- b) rodiče dítěte nebo jiné fyzické osoby odpovědné za výchovu dítěte;
- c) zástupce
  - 1. poskytovatele zdravotních služeb, školy, kterou dítě navštěvuje, školského nebo ústavního zařízení nebo jiného zařízení,
  - 2. zaměstnavatele dítěte nebo právnické osoby, u které se dítě připravuje na budoucí povolání,
  - 3. pověřených osob,
  - 4. občanských sdružení, církví a dalších právnických osob;
- d) fyzické osoby, pokud jsou
  - 1. zřizovateli škol nebo jiných zařízení uvedených v písmenu c) bodu 1,
  - 2. zaměstnavateli dětí nebo se u nich dítě připravuje na budoucí povolání,
  - 3. pověřenými osobami;

- e) soudce;
- f) státní zástupce;
- g) jiné fyzické osoby;

je-li to účelné k objasnění rozhodujících skutečností.

(6) Osoby uvedené v odstavci 5 písm. c) až g) se přizvou k jednání vždy, jestliže daly k tomuto jednání podnět.

~~(7) Účast členů komise a osob uvedených v odstavci 5 na jednání komise je jiným úkonem v obecném zájmu,<sup>39)</sup> při němž náleží členům komise a osobám uvedeným v odstavci 5 písm. c) až g) náhrada mzdy (platu). Členům komise a osobám uvedeným v odstavci 5, kteří nejsou v pracovním poměru ani v poměru obdobném pracovnímu poměru, jsou však výdělečně činní, přísluší náhrada ušlého výdělku za dobu výkonu funkce člena komise v jimi prokázané výši, nejvýše však 120 Kč za hodinu nebo 1 020 Kč za jeden den. Členům komise a osobám uvedeným v odstavci 5 náleží náhrada jízdních výdajů v prokázané výši; způsob dopravy určí předseda komise. Náhradu jízdních výdajů a náhradu ušlého výdělku vyplácí obecní úřad obce s rozšířenou působností.~~

(7) Účast členů komise a osob uvedených v odstavci 5 na jednání komise je jiným úkonem v obecném zájmu,<sup>39)</sup> při němž náleží členům komise a osobám uvedeným v odstavci 5 písm. c) až g) náhrada hotových výdajů a ušlého výdělku. Náhradu hotových výdajů a náhradu ušlého výdělku vyplácí obecní úřad obce s rozšířenou působností. Pro náhradu hotových výdajů a ušlého výdělku se použije obdobně úprava hotových výdajů a ušlého výdělku, které hradí správní orgán osobám podle správního řádu<sup>83)</sup>.

---

<sup>83)</sup> § 79 odst. 4 správního řádu.

Vyhláška č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění vyhlášky č. 112/2017 Sb.

## § 38a

(1) Hejtman kraje zřizuje k plnění úkolů kraje a krajského úřadu na úseku sociálně-právní ochrany poradní sbor. Poradní sbor zejména

- a) spolupracuje na vytváření programů a koncepcí kraje v oblasti zajištění a rozvoje služeb pro rodiny s dětmi, náhradní rodinné péče, prevence sociálně patologických jevů a vytváření předpokladů pro kulturní, sportovní, jinou zájmovou a vzdělávací činnost dětí,
- b) posuzuje záměry kraje na zřízení a provozování ~~zařízení sociálně-právní ochrany~~ **zařízení pro děti vyžadujících okamžitou pomoc** podle § 39 a jiných zařízení pro péči o děti,
- c) na žádost krajského úřadu posuzuje žádosti o změnu pověření nebo o vydání nového pověření k výkonu sociálně-právní ochrany dětí v případě, že pověřená osoba chce na území kraje zřídit nové ~~zařízení sociálně-právní ochrany~~ **zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc** nebo jiné pracoviště téhož ~~zařízení sociálně-právní ochrany~~ **zařízení pro děti vyžadujících okamžitou pomoc**,

d) na žádost krajského úřadu projednává a posuzuje další otázky spojené s plněním úkolů krajského úřadu podle tohoto zákona a s výkonem sociálně-právní ochrany na území kraje.

(2) Hejtman kraje jmenuje a odvolává předsedu poradního sboru, jeho zástupce a ostatní členy poradního sboru. Tajemníkem poradního sboru je zaměstnanec kraje zařazený do krajského úřadu, který vykonává činnost na úseku sociálně-právní ochrany. Tajemník je členem poradního sboru. U předsedy poradního sboru se nevyžaduje prokazování zvláštní odborné způsobilosti v oblasti sociálně-právní ochrany.

(3) Poradní sbor tvoří odborníci působící v oblasti sociálně-právní ochrany. Zejména jde o odborníky z oborů pediatrie, psychologie, pedagogiky, zástupce obcí, pověřených osob, poskytovatelů sociálních služeb, škol a školských zařízení, poskytovatelů zdravotních služeb, ~~orgánů police~~ **Policie České republiky**, státních zastupitelství, zaměstnance krajského úřadu a obecního úřadu obcí s rozšířenou působností zařazené na úseku sociálně-právní ochrany. Poradní sbor má nejméně 5 členů. Pro jednání poradního sboru a způsob usnášení platí § 38 odst. 4 a 5 obdobně.

(4) Pro účast členů na jednání poradního sboru a stanovení náhrad platí § 38 odst. 7 obdobně s tím, že náhradu jízdních výdajů a náhradu ušlého výdělku vyplácí krajský úřad.

\* \* \* \* \*

## ČÁST ČTVRTÁ

### **ZAŘÍZENÍ SOCIÁLNĚ PRÁVNÍ OCHRANY NĚKTERÉ SLUŽBY SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANY**

#### ~~§ 39~~

~~(1) Zařízeními sociálně-právní ochrany jsou~~

- ~~a) zařízení odborného poradenství pro péči o děti,~~
- ~~b) zařízení sociálně-výchovné činnosti,~~
- ~~c) zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc,~~
- ~~d) výchovně rekreační tábory pro děti.~~

~~(2) Zřizovatelem zařízení sociálně-právní ochrany se rozumí pověřená osoba provozující zařízení sociálně-právní ochrany na základě pověření k výkonu sociálně-právní ochrany podle § 48 odst. 2 písm. e).~~

#### ~~§ 40~~

### **Zařízení odborného poradenství pro péči o děti**

~~(1) Zařízení odborného poradenství pro péči o děti poskytuje zejména doporučení zaměřená na řešení vzájemných vztahů rodičů a jejich dětí a na péči rodičů o děti zdravotně~~

~~postižené. V rámci odborného poradenství se poskytují nebo zprostředkovávají rodičům nebo jiným osobám odpovědným za výchovu dětí rady ve věcech výchovy a výživy dětí a v dalších otázkách týkajících se jejich rodinných, sociálních a mezigeneračních problémů vyplývajících z péče o děti.~~

~~(2) Zařízení odborného poradenství pro péči o děti mohou poskytovat nebo zprostředkovávat také poradenství pro fyzické osoby vhodné stát se osvojiteli nebo pěstouny.~~

## **§ 40**

### **Odborné poradenství pro zájemce o osvojení nebo pěstounskou péči**

Odborné poradenství související s osvojením dítěte nebo svěřením dítěte do pěstounské péče je poskytováno pověřenou osobou zájemcům o osvojení nebo pěstounskou péči, a to zejména v oblasti zprostředkování navazujících služeb, poskytnutí poradenství v oblastech orientace v sociálních systémech, práva, psychologie, vzdělávání a pomoci při uplatňování práv a oprávněných zájmů.

## **§ 41**

### **Zařízení sociálně výchovné činnosti**

~~Zařízení sociálně výchovné činnosti jsou určena zejména dětem uvedeným v § 6; těmto dětem nabízí programy rozvíjení sociálních dovedností, výchovných činností a využití volného času.~~

## **§ 41**

### **Ochrana a pomoc dětem ohroženým násilím**

(1) Dětem podle § 6 písm. e) a g) se poskytuje ambulantní formou služba spočívající v ochraně a pomoci; účelem služby je prevence a zabránění násilí na dětech. Ochrana a pomoc se poskytuje též rodiči dítěte podle § 6 písm. e) a g), pokud se násilí na tomto dítěti nedopustil nebo pokud nespáchal trestný čin podle § 6 písm. e) nebo není osobou, se kterou je vedeno trestní řízení pro trestný čin vůči tomuto dítěti.

(2) Ochrana a pomoc podle odstavce 1 obsahuje tyto činnosti:

- a) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- b) sociálně terapeutické činnosti,
- c) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

### **Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc**

## **§ 42**

**nadpis vypuštěn**

(1) Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc poskytují ochranu a pomoc dítěti, které se ocitlo bez jakékoliv péče nebo jsou-li jeho život nebo příznivý vývoj vážně ohroženy anebo ocitlo-li se dítě bez péče přiměřené jeho věku (§ 15), jde-li o dítě tělesně nebo duševně týrané nebo zneužívané anebo o dítě, které se ocitlo v prostředí nebo situaci, kdy jsou závažným způsobem ohrožena jeho základní práva. ~~Ochrana a pomoc se poskytují po přechodnou dobu nepřesahující zpravidla dobu 6 měsíců bez ohledu na to, je-li poskytována na základě smlouvy o poskytování ochrany a pomoci nebo na základě soudního rozhodnutí. Není-li dále stanoveno jinak, ochrana a pomoc se poskytuje po přechodnou dobu nepřesahující zpravidla dobu 6 měsíců bez ohledu na to, je-li poskytována na základě smlouvy o poskytování ochrany a pomoci nebo na základě soudního rozhodnutí.~~ Dítěti do dovršení 4 let věku se poskytuje ochrana a pomoc v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc po přechodnou dobu nepřesahující zpravidla dobu 2 měsíců; to neplatí v případě dítěte do dovršení 4 let věku, u něhož je společné umístění se sourozenci v jeho nejlepším zájmu z důvodu zachování sourozeneckých vazeb.

(1) Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc poskytují ochranu a pomoc dítěti, které se ocitlo bez jakékoliv péče nebo jsou-li jeho život nebo příznivý vývoj vážně ohroženy anebo ocitlo-li se dítě bez péče přiměřené jeho věku (§ 15), jde-li o dítě tělesně nebo duševně týrané nebo zneužívané anebo o dítě, které se ocitlo v prostředí nebo situaci, kdy jsou závažným způsobem ohrožena jeho základní práva. ~~Ochrana a pomoc se poskytují po přechodnou dobu nepřesahující zpravidla dobu 6 měsíců bez ohledu na to, je-li poskytována na základě smlouvy o poskytování ochrany a pomoci nebo na základě soudního rozhodnutí.~~ Není-li dále stanoveno jinak, ochrana a pomoc se poskytuje po přechodnou dobu nepřesahující zpravidla dobu 6 měsíců bez ohledu na to, je-li poskytována na základě smlouvy o poskytování ochrany a pomoci nebo na základě soudního rozhodnutí. Dítěti do dovršení ~~4-7 let~~ věku se poskytuje ochrana a pomoc v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc po přechodnou dobu nepřesahující zpravidla dobu 2 měsíců; to neplatí v případě dítěte do dovršení ~~4-7 let~~ věku, u něhož je společné umístění se sourozenci v jeho nejlepším zájmu z důvodu zachování sourozeneckých vazeb.

**Účinnost od 1. 1. 2028**

(2) Ochrana a pomoc podle odstavce 1 se poskytuje v rozsahu těchto činností

- a) poskytnutí ubytování,
- b) poskytnutí stravy,
- c) pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu,
- d) pomoc při osobní hygieně nebo zajištění podmínek pro osobní hygienu,
- e) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- f) zajištění výchovných, vzdělávacích a aktivizačních činností,
- g) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí,
- h) zajištění sociálně terapeutických činností,
- i) zajištění zdravotních služeb, psychologické a jiné obdobné péče.

(3) Nezaopatřenému dítěti se v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc poskytuje osobní vybavení, drobné předměty běžné osobní potřeby a některé služby s přihlédnutím k jeho potřebám. Osobním vybavením se rozumí zejména prádlo, šatstvo a obuv; některými službami se rozumí stříhání vlasů, holení a pedikúra.

(4) Při poskytování pomoci a ochrany dítěti podle odstavce 1 je zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc povinno spolupracovat s rodinou dítěte a poskytovat této rodině pomoc při vyřizování a zajišťování záležitostí týkajících se dítěte, zajišťovat členům rodiny dítěte terapii, nácvik rodičovských a dalších dovedností, které rodič nebo jiná osoba odpovědná za výchovu dítěte nezbytně potřebuje pro péči o dítě a výchovu dítěte, a to v souladu s individuálním plánem ochrany dítěte zpracovaným orgánem sociálně-právní ochrany.

~~(5) Délka pobytu dítěte v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc může trvat nejdéle po dobu~~

~~a) 3 měsíců od jeho umístění do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na základě žádosti zákonného zástupce dítěte; v případě opakované žádosti zákonného zástupce o umístění dítěte v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc může být dítě přijato do péče zařízení v délce dalších 3 měsíců jen s předchozím písemným souhlasem obecního úřadu obce s rozšířenou působností;~~

~~b) 6 měsíců, je-li dítě umístěno v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na základě žádosti obecního úřadu obce s rozšířenou působností nebo na základě žádosti dítěte, jestliže s pobytem dítěte vyslovil souhlas rodič nebo jiná osoba odpovědná za výchovu dítěte; výjimečně lze tuto dobu prodloužit v případě, že si rodiče nebo jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte prokazatelně upravují své poměry tak, aby mohli převzít dítě do osobní péče; celková doba nepřetržitého pobytu dítěte v zařízení nesmí přesáhnout dobu 12 měsíců;~~

~~c) stanovenou v rozhodnutí soudu o výchovném opatření podle § 13a, kterým byl nařízen pobyt dítěte v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, nebo po dobu, po kterou trvá rozhodnutí soudu o svěření dítěte do péče zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc podle § 971 odst. 2 občanského zákoníku.~~

~~(6) Jde-li o dítě, které se umísťuje do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na základě skutečnosti uvedené v odstavci 2 písm. b) a d), je obecní úřad obce s rozšířenou působností povinen neprodleně podat návrh soudu na nařízení předběžného opatření, pokud nelze do doby, do níž musí o předběžném opatření rozhodnout soud<sup>39b)</sup>, zajistit souhlas rodiče nebo jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte s pobytem dítěte v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc.~~

~~(7) Je-li dítě umístěno v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na základě rozhodnutí soudu;~~

~~a) je zaměstnanec obce s rozšířenou působností zařazený do obecního úřadu povinen navštívit dítě podle potřeby, nejméně však jednou za 3 měsíce;~~

~~b) může být povolen pobyt dítěte mimo toto zařízení u rodičů nebo jiných fyzických osob obdobně podle § 30;~~

e) platí pro plnění povinností zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc § 29 obdobně.

~~(8) Dítě může být umístěno v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na základě žádosti zákonného zástupce dítěte, jen jestliže byla mezi uvedeným zařízením a zákonným zástupcem dítěte uzavřena písemná dohoda, která obsahuje~~

~~a) název zařízení, jeho adresu a adresu sídla jeho zřizovatele,~~

~~b) jméno a příjmení dítěte, datum jeho narození, adresu místa trvalého pobytu dítěte, případně též jeho obvyklého bydliště,~~

~~c) jméno a příjmení, datum narození, adresu místa trvalého pobytu, případně též obvyklého bydliště zákonných zástupců dítěte,~~

~~d) údaje o zdravotním stavu dítěte a způsob zajištění zdravotních služeb,~~

~~e) důvody pro umístění dítěte v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc,~~

~~f) datum a čas dohodnutého přijetí dítěte do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc,~~

~~g) souhlas zákonného zástupce s tím, že při pobytu v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc budou se na pobyt dítěte vztahovat pravidla stanovená ve vnitřním řádu tohoto zařízení,~~

~~h) podmínky a způsob osobního, telefonického a písemného styku dítěte s dalšími osobami a vymezení okruhu těchto osob,~~

~~i) způsob a výše úhrady příspěvku za pobyt dítěte v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc s tím, že výše příspěvku může být sjednána nejvýše v částce uvedené v § 42c odst. 1 podle věku dítěte,~~

~~j) podpis dohody zástupcem zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc a zákonným zástupcem dítěte.~~

~~(9) Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc je povinno poskytovat služby a zajistit jeho provoz nepřetržitě.~~

~~(10) V zařízení se poskytuje ochrana a pomoc dítěti v případech uvedených též v § 37 odst. 1, a to po dobu, než rozhodne soud o návrhu obecního úřadu obce s rozšířenou působností na nařízení předběžného opatření<sup>13)</sup>.~~

~~(11) Zřizovatel zařízení je povinen vést evidenci dětí, které byly přijaty do zařízení, v níž musí být uvedeny~~

~~a) datum přijetí dítěte do zařízení,~~

~~b) jméno a příjmení dítěte, pokud je známo,~~

~~c) datum narození dítěte, pokud je známo; není-li známo datum narození dítěte, uvede se přibližný věk dítěte,~~

~~d) záznam o splnění povinnosti stanovené v § 10 odst. 4 větě třetí,~~

~~e) datum a čas propuštění dítěte ze zařízení.~~

~~(12) Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc je při přijetí dítěte do tohoto zařízení povinno tuto skutečnost neprodleně ohlásit zřizovateli a příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany.~~

## § 42a

### Smlouva o poskytování ochrany a pomoci

(1) O poskytování ochrany a pomoci dítěti v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc uzavírá dítě s osobou provozující zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc smlouvu o poskytování ochrany a pomoci, která vyžaduje písemnou formu a obsahuje tyto náležitosti:

- a) bližší vymezení důvodů pro umístění dítěte v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc podle § 42 odst. 1,
- b) rozsah poskytování ochrany a pomoci, včetně způsobu zajištění zdravotních služeb a psychologické a jiné obdobné péče dítěti,
- c) místo a čas poskytování ochrany a pomoci,
- d) způsob a výši úhrady za poskytnutí ochrany a pomoci dítěti v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc s tím, že výše této úhrady může být sjednána nejvýše v částce podle § 42c, a způsob jejího vyúčtování; to neplatí, uzavírá-li smlouvu o poskytování ochrany a pomoci za dítě obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo nezaopatřené dítě, jemuž je ochrana a pomoc v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc poskytována na jeho žádost,
- e) prohlášení o zdravotním stavu dítěte a identifikační údaje zdravotní pojišťovny, u které je dítě pojištěno, jsou-li známy,
- f) výši priznaného příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách<sup>65)</sup>, má-li dítě na příspěvek na péči nárok,
- g) ujednání o dodržování vnitřních pravidel pro poskytování ochrany a pomoci dítěti,
- h) výpovědní důvody a výpovědní doby,
- i) dobu platnosti smlouvy,
- j) ujednání o kapesném, jde-li o nezaopatřené dítě starší 7 let.

(2) K ujednání smlouvy o poskytování ochrany a pomoci zkracujícím práva dítěte nebo rozšiřujícím jeho povinnosti oproti právům a povinnostem stanoveným pro výkon soudních rozhodnutí podle § 42aa **a k ujednání doby platnosti smlouvy o poskytování ochrany a pomoci, které přesahuje maximální možnou délku doby poskytování ochrany a pomoci dítěti podle odstavce 4 nebo § 42 odst. 1 věty třetí, se nepřihlíží.**

(3) K poskytování ochrany a pomoci dítěti v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na základě smlouvy o poskytování ochrany a pomoci se vyžaduje souhlas obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle § 16b, nejde-li o smlouvu o poskytování ochrany a pomoci uzavřenou za dítě obecním úřadem obce s rozšířenou působností.

(4) Smlouvu o poskytování ochrany a pomoci lze uzavřít nejvýše na dobu 3 měsíců po sobě jdoucích. Trvání smlouvy o poskytování ochrany a pomoci lze prodloužit nejvýše o další 3 měsíce po sobě jdoucí pouze se souhlasem obecního úřadu obce s rozšířenou působností nebo na základě dohody s ním, byla-li smlouva o poskytování ochrany a pomoci uzavřena za dítě obecním úřadem obce s rozšířenou působností.

~~(4) Smlouva~~ **Není-li dále stanoveno jinak, smlouvu** o poskytování ochrany a pomoci lze uzavřít nejvýše na dobu 3 měsíců po sobě jdoucích. Trvání smlouvy o poskytování ochrany a pomoci lze prodloužit nejvýše o další 3 měsíce po sobě jdoucí pouze se souhlasem obecního úřadu obce s rozšířenou působností nebo na základě dohody s ním, byla-li smlouva o poskytování ochrany a pomoci uzavřena za dítě obecním úřadem obce s rozšířenou působností.

**(5) Jde-li o dítě mladší 4 let věku, lze smlouvu o poskytování ochrany a pomoci uzavřít nejvýše na dobu 1 měsíce. Trvání smlouvy o poskytování ochrany a pomoci lze prodloužit nejvýše o další měsíc pouze se souhlasem obecního úřadu obce s rozšířenou působností nebo na základě dohody s ním, byla-li smlouva o poskytování ochrany a pomoci uzavřena za dítě obecním úřadem obce s rozšířenou působností.**

~~(5)~~ **(6) Po dobu řízení o žádosti o vydání souhlasu s poskytováním ochrany a pomoci trvá závazek ze smlouvy o poskytování ochrany a pomoci, nedojde-li k zániku závazku z jiného důvodu. Závazek ze smlouvy o poskytování ochrany a pomoci zaniká, není-li včas podána žádost o vydání souhlasu obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle § 16b odst. 1, a to dnem následujícím po dni, kdy marně uplynula lhůta k podání takové žádosti podle § 16b odst. 2.**

~~(6)~~ **(7) Závazek ze smlouvy o poskytování ochrany a pomoci zanikne dnem následujícím po dni, kdy nabude právní moci**

a) rozhodnutí o zamítnutí žádosti o vydání souhlasu s poskytováním ochrany a pomoci dítěti v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na základě smlouvy o poskytování ochrany a pomoci,

b) rozhodnutí o zamítnutí žádosti o vydání souhlasu s prodloužením trvání smlouvy o poskytování ochrany a pomoci, nebo

~~c) usnesení o zastavení řízení o žádostech podle § 16b odst. 1 písm. a) nebo b),~~

dc) rozhodnutí o zrušení souhlasu podle § 16b odst. 5.

\* \* \* \* \*

## **Státní příspěvek pro zřizovatele zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc**

### **§ 42g**

(1) Zřizovatel zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc má nárok na státní příspěvek za pobyt a péči poskytovanou nezletilému dítěti v tomto zařízení na základě rozhodnutí soudu nebo na základě smlouvy o poskytování ochrany a pomoci dítěti podle § 42a.

(2) Zřizovatel zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc je povinen využít státní příspěvek pouze pro zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, v němž je dítě umístěno, a pouze na poskytování ochrany a pomoci dítěti v rozsahu činností uvedených v § 42 odst. 2 až 4.

#### **(3) Státní příspěvek**

- a) náleží měsíčně za každé dítě ve výši 43 560 Kč<sup>1</sup>,
- b) se snižuje o jednu třicetinu za každý den, v němž dítě pobývá mimo zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc a pobyt mimo toto zařízení trvá po dobu 2 po sobě jdoucích kalendářních dnů,
- c) náleží i po nabytí právní moci rozhodnutí soudu o nařízení ústavní výchovy dítěte umístěného dosud v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, jestliže je dítěti nadále poskytována péče v tomto zařízení, a to až do dne přijetí dítěte do příslušného zařízení pro výkon ústavní výchovy sjednaného obecním úřadem obce s rozšířenou působností podle § 28.

\* \* \* \* \*

### **§ 43**

## **Výchovně rekreační tábory pro děti**

~~(1) Výchovně rekreační tábory pro děti se zřizují zpravidla v době školních prázdnin a jsou určeny zejména pro děti uvedené v § 6. Pobyt ve výchovně rekreačním táboře se dítěti poskytuje na žádost zákonných zástupců dítěte nebo s jejich souhlasem.~~

~~(2) Účelem pobytu ve výchovně rekreačních táborech pro děti je výchovné působení na děti směřující k odstranění nebo potlačení poruch chování a k získání potřebných společenských a hygienických návyků.~~

---

<sup>1</sup> Výše státního příspěvku pro zřizovatele zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc podle § 42g odst. 3 písm. a) zákona činí za každé dítě 43 560 Kč za kalendářní měsíc podle § 1 nařízení vlády č. 438/2022 Sb., o zvýšení státních příspěvků podle zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění nařízení č. 201/2024 Sb.

## **§ 44**

### **Příprava k přijetí dítěte do rodiny**

**(1) Příprava k přijetí dítěte, kterému je třeba zajistit péči v náhradním rodinném prostředí formou osvojení nebo pěstounské péče, do rodiny spočívá ve vytvoření nebo prohloubení osobních a dalších předpokladů zájemce o osvojení nebo pěstounskou péči, manžela, partnera, druhu nebo dítěte tohoto zájemce.**

**(2) Přípravu k přijetí dítěte do rodiny poskytuje pověřená osoba oprávněná provádět přípravu k přijetí dítěte do rodiny podle § 48 odst. 2 písm. b).**

**(3) Nestanoví-li krajský úřad ve výzvě podle § 23f jinak, činí časový rozsah přípravy k přijetí dítěte do rodiny u**

**a) zájemce o osvojení nebo pěstounskou péči, manžela, partnera nebo druhu zájemce nejméně 48 hodin,**

**b) zájemce o pěstounskou péči, jde-li o zájemce o zařazení do evidence osob, které mohou vykonávat pěstounskou péči na přechodnou dobu, nejméně 72 hodin.**

**(4) Pověřená osoba vydá o absolvování přípravy k přijetí dítěte do rodiny doklad o přípravě k přijetí dítěte do rodiny a doručí jej zájemci o osvojení nebo pěstounskou péči nejpozději do 30 pracovních dnů ode dne ukončení přípravy k přijetí dítěte do rodiny; pro formu dokladu o přípravě k přijetí dítěte do rodiny se použije obdobně § 45 odst. 5.**

**(5) Doklad o přípravě k přijetí dítěte do rodiny obsahuje tyto náležitosti:**

**a) identifikační údaje zájemce o osvojení nebo pěstounskou péči, případně také jeho manžela, partnera, druhu nebo dítěte, a pověřené osoby,**

**b) údaje o časovém rozsahu a termínu absolvované přípravy,**

**c) popis znalostí a dovedností zájemce o osvojení nebo pěstounskou péči, jeho manžela, partnera nebo druhu v jednotlivých oblastech přípravy k přijetí dítěte do rodiny, včetně možností jejich dalšího rozvoje.**

## **§ 45**

### **Posuzování psychické způsobilosti k přijetí dítěte do rodiny**

**(1) Pro účely zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče se posuzuje psychická způsobilost zájemce o osvojení nebo pěstounskou péči k přijetí dítěte do rodiny (dále jen „psychická způsobilost k přijetí dítěte do rodiny“) v oblasti charakteristiky jeho osobnosti, psychického stavu, motivace, která vede k jeho zájmu o osvojení dítěte nebo o svěřením dítěte do pěstounské péče, stability manželského nebo obdobného vztahu a dalších oblastí vymezených ve výzvě krajského úřadu podle § 23f odst. 5.**

**(2) Psychickou způsobilost k přijetí dítěte do rodiny posuzuje odborně způsobilá osoba, kterou je pověřená osoba oprávněná posuzovat psychickou způsobilost k přijetí dítěte do rodiny podle § 48 odst. 2 písm. c).**

**(3) Byla-li podána zájemcem o osvojení nebo pěstounskou péči žádost o zařazení do evidence osob vhodných stát se osvojiteli nebo pěstouny, orgán sociálně-právní ochrany poskytne na žádost odborně způsobilé osoby údaje o žadateli.**

**(4) Na základě provedení posouzení psychické způsobilosti k přijetí dítěte do rodiny vydá odborně způsobilá osoba posudek o psychické způsobilosti k přijetí dítěte do rodiny nejpozději do 30 pracovních dnů ode dne provedení posouzení.**

**(5) Posudek o psychické způsobilosti k přijetí dítěte do rodiny se vyhotoví v listinné podobě nebo v elektronické podobě. Posudek o psychické způsobilosti k přijetí dítěte do rodiny v listinné podobě musí být vlastnoručně podepsán odborně způsobilou osobou, která posouzení provedla. Posudek o psychické způsobilosti k přijetí dítěte do rodiny v elektronické podobě musí být podepsán kvalifikovaným elektronickým podpisem odborně způsobilé osoby a musí být opatřen kvalifikovaným elektronickým časovým razítkem.**

**(6) Posudek o psychické způsobilosti k přijetí dítěte do rodiny musí být úplný, pravdivý a přezkoumatelný a musí obsahovat tyto náležitosti:**

**a) vymezení okruhu skutečností, které mají být posouzeny, pokud to vyplývá z výzvy krajského úřadu podle § 23f odst. 5 předložené zájemcem o zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče k přijetí dítěte do rodiny,**

**b) výčet podkladů,**

**c) nález,**

**d) posudek,**

**e) odůvodnění v rozsahu umožňujícím přezkoumatelnost posudku o psychické způsobilosti k přijetí dítěte do rodiny,**

**f) závěr a**

**g) je-li to možné, přílohy potřebné k zajištění přezkoumatelnosti posudku o psychické způsobilosti k přijetí dítěte do rodiny.**

**(7) Je-li odborně způsobilou osobou znalec, znalecká kancelář nebo znalecký ústav, postup při zpracování posudku o psychické způsobilosti a náležitosti takového posudku se řídí zvláštním právním předpisem<sup>84)</sup>.**

<sup>84)</sup> Zákon č. 254/2019 Sb., o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech.

\* \* \* \* \*

# ČÁST PÁTÁ

## PĚSTOUNSKÁ PÉČE

### HLAVA I

#### PRÁVA A POVINNOSTI PŘI VÝKONU PĚSTOUNSKÉ PÉČE

##### § 47a

##### **Práva a povinnosti osoby pečující a osoby v evidenci**

(1) Pro účely části páté se považuje za

- a) pěstounskou péčí osobní péče poskytovaná osobou pečující,
- b) zprostředkovanou pěstounskou péčí
  1. pěstounská péče poskytovaná dítěti osobou pečující po doručení ~~oznámení o vhodnosti této osoby stát se pěstounem tohoto dítěte podle § 24 odst. 2 písm. a) a odst. 3 sdělení podle § 24 odst. 5,~~
  2. pěstounská péče na přechodnou dobu,
  3. pěstounská péče poskytovaná sourozenci dítěte svěřeného do pěstounské péče podle bodu 1, je-li poskytována toutéž osobou pečující,
- c) nezprostředkovanou pěstounskou péčí pěstounská péče, která není zprostředkovanou pěstounskou péčí podle písmene b).

~~(2) Osoba pečující a osoba v evidenci má~~

- ~~a) právo na poskytnutí trvalé nebo dočasné pomoci při zajištění osobní péče o svěřené dítě; tato pomoc spočívá zejména v zajištění krátkodobé péče
  1. po dobu, kdy je osoba pečující nebo osoba v evidenci uznána dočasně práce neschopnou nebo při ošetřování osoby blízké,
  2. při narození dítěte,
  3. při vyřizování nezbytných osobních záležitostí,
  4. při úmrtí osoby blízké,~~
- ~~b) právo na poskytnutí pomoci se zajištěním celodenní péče o svěřené dítě nebo děti, která je přiměřená věku dítěte, v rozsahu alespoň 14 kalendářních dnů v kalendářním roce, jestliže svěřené dítě dosáhlo alespoň věku 2 let,~~
- ~~c) právo na zprostředkování psychologické, terapeutické nebo jiné odborné pomoci alespoň jednou za 6 měsíců,~~
- ~~d) právo na zprostředkování nebo zajištění bezplatné možnosti zvyšovat si znalosti a dovednosti podle písmene f),~~
- ~~e) právo na pomoc při plnění povinností podle písmene h), včetně pomoci při zajištění místa pro uskutečňování styku oprávněných osob s dítětem a při zajištění asistence při tomto styku,~~

- ~~f) povinnost zvyšovat si znalosti a dovednosti v oblasti výchovy a péče o dítě v rozsahu 24 hodin v době 12 kalendářních měsíců po sobě jdoucích,~~
- ~~g) povinnost umožnit sledování naplňování dohody o výkonu pěstounské péče podle § 47b odst. 5 a spolupracovat se zaměstnancem pověřeným sledovat vývoj dětí podle § 19 odst. 6,~~
- ~~h) v souladu s individuálním plánem ochrany dítěte povinnost udržovat, rozvíjet a prohlubovat sounáležitost dítěte s osobami dítěti blízkými, zejména s rodiči a umožnit styk rodičů s dítětem v pěstounské péči, pokud soud rozhodnutím nestanoví jinak.~~

**(2) Osoba pečující a osoba v evidenci má v rozsahu a za podmínek uvedených v dohodě o výkonu pěstounské péče**

- a) právo na poskytnutí nebo zajištění pomoci při osobní péči o svěřené dítě, pokud osobní péči o dítě nemůže zajistit ani jiná osoba dítěti blízká, která má povinnost a právo podílet se na osobní péči o dítě v pěstounské péči; tato pomoc spočívá v zajištění krátkodobé péče**

**1. po dobu, kdy je osoba pečující uznána dočasně práce neschopnou nebo při ošetřování osoby blízké,**

**2. při narození dítěte,**

**3. při vyřizování nezbytných osobních záležitostí,**

**4. při úmrtí osoby blízké,**

- b) právo na poskytnutí nebo zajištění celodenní péče o svěřené dítě nebo děti, která je přiměřená věku dítěte, v rozsahu alespoň 14 kalendářních dnů v kalendářním roce, jestliže svěřené dítě dosáhlo alespoň věku 2 let,**

- c) právo na poskytnutí odborného poradenství souvisejícího se svěřením dítěte do pěstounské péče,**

- d) právo na poskytnutí nebo zajištění psychologické nebo terapeutické odborné pomoci související se svěřením dítěte do pěstounské péče, a to i pro svěřené dítě nebo vlastní děti osoby pečující nebo osoby v evidenci,**

- e) právo na poskytnutí pomoci při plnění povinností udržovat, rozvíjet a prohlubovat sounáležitost dítěte s osobami dítěti blízkými a umožnit styk rodičů s dítětem v pěstounské péči, včetně pomoci při zajištění místa pro uskutečňování styku oprávněných osob s dítětem a při zajištění asistence při tomto styku,**

- f) povinnost zvyšovat si znalosti a dovednosti v oblasti výchovy a péče o dítě v rozsahu 18 hodin v době 12 kalendářních měsíců po sobě jdoucích a jde-li o osoby vykonávající zprostředkovanou pěstounskou péči v rozsahu 24 hodin v době 12 kalendářních měsíců po sobě jdoucích a právo na poskytnutí a zajištění možnosti zvyšovat si tyto znalosti a dovednosti,**

- g) povinnost umožnit sledování plnění dohody o výkonu pěstounské péče podle § 47b odst.**

4.

(3) Pokud osoba pečující nebo osoba v evidenci splní během 12 kalendářních měsíců po sobě jdoucích povinnost podle odstavce 2 písm. f) ve větším rozsahu, než je vyžadováno, lze rozdíl mezi požadovaným počtem hodin a skutečným počtem hodin započítat do rozsahu povinného zvyšování si znalostí a dovedností v oblasti výchovy a péče o dítě v období bezprostředně následujících 12 kalendářních měsíců. První období 12 kalendářních měsíců po sobě jdoucích počíná běžet ke dni uzavření dohody o výkonu pěstounské péče.

### **Dohoda o výkonu pěstounské péče**

#### **§ 47b**

~~(1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností osobě pečující nebo osobě v evidenci navrhne osobě pečující nebo osobě v evidenci uzavření dohody o výkonu pěstounské péče, která upraví podrobnosti ohledně výkonu práv a povinností založených v § 47a a současně informuje o možnosti uzavřít dohodu o výkonu pěstounské péče podle odstavce 4.~~

~~(2) Pokud nebude dohoda o výkonu pěstounské péče uzavřena do 30 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí příslušného orgánu o svěření prvního dítěte do péče osoby pečující nebo rozhodnutí o zařazení osoby v evidenci do evidence osob, které mohou vykonávat pěstounskou péči na přechodnou dobu, obecní úřad obce s rozšířenou působností z moci úřední upraví podrobnosti ohledně výkonu práv a povinností založených v § 47a svým rozhodnutím.~~

~~(3) Dohoda o výkonu pěstounské péče nebo rozhodnutí příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností musí být v souladu s rozhodnutím soudu o svěření dítěte do péče osoby pečující a s individuálním plánem ochrany dítěte. Při vydávání rozhodnutí nebo uzavírání dohody o výkonu pěstounské péče se přihlíží k zájmům a individuálním potřebám dítěte a k potřebám osoby pečující nebo osoby v evidenci, pokud jsou spojeny s výkonem péče o svěřené dítě.~~

~~(4) Pokud není dohoda o výkonu pěstounské péče uzavřena s místně příslušným obecním úřadem obce s rozšířenou působností, může dohodu o výkonu pěstounské péče se souhlasem místně příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností uzavřít s osobou pečující nebo osobou v evidenci obecní úřad, obecní úřad obce s rozšířenou působností, který není místně příslušný k podání návrhu na uzavření dohody o výkonu pěstounské péče podle odstavce 1, krajský úřad nebo pověřená osoba. Obecní úřad obce s rozšířenou působností, který není místně příslušný k podání návrhu na uzavření dohody o výkonu pěstounské péče podle odstavce 1, obecní úřad, krajský úřad nebo pověřená osoba o této skutečnosti bezodkladně informuje obecní úřad obce s rozšířenou působností podle odstavce 1 a zašle tomuto obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností opis dohody o výkonu pěstounské péče.~~

~~(5) Obecní úřad obce s rozšířenou působností, obecní úřad, krajský úřad nebo pověřená osoba, pokud uzavřely dohodu o výkonu pěstounské péče, nebo obecní úřad obce s rozšířenou působností, který vydal rozhodnutí podle odstavce 2, jsou povinny sledovat naplňování dohody o výkonu pěstounské péče nebo rozhodnutí podle odstavce 1 nebo 2 prostřednictvím svých zaměstnanců, kteří jsou povinni minimálně jednou za 2 měsíce být v osobním styku s osobou pečující nebo osobou v evidenci a s dětmi svěřenými do její péče.~~

~~(6) Uzavřely-li obecní úřad obce s rozšířenou působností, který není místně příslušný k podání návrhu na uzavření dohody o výkonu pěstounské péče, obecní úřad, krajský úřad nebo pověřená osoba dohodu o výkonu pěstounské péče, zpracuje nejméně jednou za 6 měsíců a při zániku dohody o výkonu pěstounské péče zpravu o průběhu výkonu pěstounské péče a naplňování dohody o výkonu pěstounské péče, kterou předá obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, který je místně příslušný k podání návrhu na uzavření dohody o výkonu pěstounské péče, a obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, v jehož obvodu má trvalý pobyt dítě svěřené do pěstounské péče této osobě pečující nebo osobě v evidenci, a to do 15 dnů ode dne vypracování této zprávy.~~

~~(7) Osoba pečující nebo osoba v evidenci uzavírá jedinou dohodu o výkonu pěstounské péče bez ohledu na počet svěřených dětí.~~

~~(8) Jsou-li oba manželé osobou pečující nebo osobou v evidenci, společně uzavírají jedinou dohodu o výkonu pěstounské péče bez ohledu na počet svěřených dětí a bez ohledu na skutečnost, zda některé nebo všechny svěřené děti jsou svěřeny do jejich společné péče. To neplatí v případě dětí svěřených do výlučné péče jen jednoho z manželů, pokud manželé spolu nejméně po dobu tří měsíců prokazatelně nežijí a obecní úřad obce s rozšířenou působností na žádost jednoho z manželů rozhodne, že se ke skutečnosti, že oba manželé jsou osobou pečující nebo osobou v evidenci, nepřihlíží.~~

## **Dohoda o výkonu pěstounské péče**

### **§ 47b**

**(1) Místně příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností osobě pečující nebo osobě v evidenci navrhne uzavření dohody o výkonu pěstounské péče, která upraví podrobnosti ohledně práv a povinností podle § 47a odst. 2, a současně informuje o možnosti uzavřít dohodu o výkonu pěstounské péče podle odstavce 3.**

**(2) Dohoda o výkonu pěstounské péče je veřejnoprávní smlouvou, která se uzavírá v písemné formě a obsahuje alespoň rozsah, místo a čas poskytování sociálně-právní ochrany, ujednání o dodržování vnitřních pravidel stanovených pro poskytování sociálně-právní ochrany a výpovědní důvody a výpovědní dobu. Obsah dohody o výkonu pěstounské péče musí být v souladu s rozhodnutím soudu o svěřením dítěte do péče osoby pečující a s individuálním plánem ochrany dítěte. V dohodě o výkonu pěstounské péče se zohledňují zájmy a individuální potřeby dítěte a potřeby osoby pečující nebo osoby v evidenci, pokud jsou spojeny s výkonem péče o svěřené dítě.**

**(3) Není-li dohoda o výkonu pěstounské péče uzavřena s obecním úřadem obce s rozšířenou působností podle odstavce 1, může dohodu o výkonu pěstounské péče uzavřít s osobou pečující nebo osobou v evidenci pověřená osoba nebo jiný obecní úřad obce s rozšířenou působností. Pověřená osoba nebo jiný obecní úřad obce s rozšířenou působností o této skutečnosti bezodkladně informuje místně příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností a zašle tomuto obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností stejnopis dohody o výkonu pěstounské péče. Dojde-li ke změně dohody o výkonu pěstounské péče, jejíž smluvní stranou je pověřená osoba nebo jiný než místně příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností, věta druhá se použije obdobně.**

**(4) Uzavřel-li obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo pověřená osoba**

dohodu o výkonu pěstounské péče, jsou povinni sledovat naplňování dohody o výkonu pěstounské péče prostřednictvím svých zaměstnanců, kteří jsou povinni minimálně jednou za 2 měsíce být v osobním styku s osobou pečující nebo osobou v evidenci a s dětmi svěřenými do její péče.

(5) Obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo pověřená osoba zpracují nejméně jednou za 6 měsíců a při zániku dohody o výkonu pěstounské péče zprávu o průběhu výkonu pěstounské péče a naplňování dohody o výkonu pěstounské péče a předají ji osobě pečující, osobě v evidenci, obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, který je místně příslušný k podání návrhu na uzavření dohody o výkonu pěstounské péče, a obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, v jehož obvodu má trvalý pobyt dítě svěřené do pěstounské péče, a to do 15 dnů ode dne vypracování této zprávy.

(6) Osoba pečující nebo osoba v evidenci může uzavřít pouze jednu dohodu o výkonu pěstounské péče bez ohledu na počet svěřených dětí.

(7) Jsou-li osobou pečující nebo osobou v evidenci manželé, uzavírají dohodu o výkonu pěstounské péče společně bez ohledu na počet svěřených dětí a bez ohledu na skutečnost, zda některé nebo všechny svěřené děti jsou svěřeny do jejich společné péče. To neplatí, jde-li o děti svěřené do výlučné péče jen jednoho z manželů, pokud manželé spolu nejméně po dobu 3 měsíců prokazatelně nežijí a obecní úřad obce s rozšířenou působností na žádost jednoho z manželů rozhodne, že se ke skutečnosti, že oba manželé jsou osobou pečující nebo osobou v evidenci, nepřihlíží. Obdobně se postupuje i v případě společné pěstounské péče 2 osob.

#### § 47c

(1) ~~Není-li dále stanoveno jinak, dohoda o výkonu pěstounské péče trvá po dobu, po kterou je osoba osobou pečující nebo osobou v evidenci vykonávána pěstounská péče osobou pečující, nebo po dobu, po kterou je osoba zařazena do evidence osob, které mohou vykonávat pěstounskou péči po přechodnou dobu podle § 27a.~~

(2) ~~Obecní úřad, obecní úřad obce s rozšířenou působností, krajský úřad~~ nebo pověřená osoba mohou vypovědět dohodu o výkonu pěstounské péče

- a) pro závažné nebo opakované porušování povinností, ke kterým se druhá smluvní strana zavázala v dohodě o výkonu pěstounské péče nebo které jí ukládá § 47a odst. 2,
- b) pro opakované maření sledování naplňování dohody o výkonu pěstounské péče nad výkonem pěstounské péče,
- c) pro odmítnutí přijetí dítěte do pěstounské péče na přechodnou dobu bez vážného důvodu na straně osoby v evidenci.

(3) Osoba pečující nebo osoba v evidenci mohou vypovědět dohodu o výkonu pěstounské péče bez udání důvodu.

(4) Obecní úřad obce s rozšířenou působností, který není místně příslušný k podání návrhu na uzavření dohody o výkonu pěstounské péče, ~~obecní úřad, krajský úřad~~ nebo pověřená osoba, které uzavřely dohodu o výkonu pěstounské péče, bez zbytečného odkladu informují o

zániku dohody o výkonu pěstounské péče obecní úřad obce s rozšířenou působností, který je místně příslušný k podání návrhu na uzavření dohody o výkonu pěstounské péče.

~~(5) Nejde-li o zrušení dohody o výkonu pěstounské péče podle § 167 správního řádu, může dohoda o výkonu pěstounské péče zaniknout jen k poslednímu dni kalendářního pololetí, ve kterém byla dohoda o výkonu pěstounské péče vypovězena nebo ve kterém bylo dohodnuto její zrušení.~~

**(5) Je-li dohoda o výkonu pěstounské péče ukončena výpovědí nebo dohodou o jejím zániku, může závazek z této dohody zaniknout jen k poslednímu dni kalendářního pololetí, ve kterém byl doručen projev vůle o její výpovědi druhé straně nebo ve kterém byla sjednána dohoda o jejím zániku.**

(6) Výpověď dohody o výkonu pěstounské péče musí být druhé smluvní straně doručena nejpozději 30 dnů před koncem kalendářního pololetí. Výpovědní doba skončí k poslednímu dni kalendářního pololetí, ve kterém byla dohoda o výkonu pěstounské péče smluvní stranou vypovězena. Bude-li výpověď doručena druhé smluvní straně později než 30 dnů před koncem kalendářního pololetí, skončí výpovědní doba k poslednímu dni kalendářního pololetí následujícího po doručení výpovědi.

~~(7) Pokud osoba pečující nebo osoba v evidenci neuzavře bezprostředně po zániku dohody o výkonu pěstounské péče novou dohodu, obecní úřad obce s rozšířenou působností bez zbytečného odkladu zahájí řízení o vydání rozhodnutí, které upraví podrobnosti výkonu práv a povinností upravených v § 47a.~~

#### § 47d

### **Státní příspěvek na výkon pěstounské péče**

~~(1) Nárok na státní příspěvek na výkon pěstounské péče má obecní úřad obce s rozšířenou působností na základě vydání správního rozhodnutí podle § 47b nebo obecní úřad obce s rozšířenou působností, obecní úřad, krajský úřad, nebo pověřená osoba, které uzavřely dohodu o výkonu pěstounské péče podle § 47b. Tento státní příspěvek je určen na pokrytí nákladů vynakládaných na zajišťování pomoci osobám pečujícím, osobám v evidenci nebo svěřeným dětem a na provádění dohledu nad pěstounskou péčí.~~

(2) Výše státního příspěvku na výkon pěstounské péče činí

- ~~a) 54 000 Kč za kalendářní rok, pokud pravomoce správní rozhodnutí nebo dohoda o výkonu pěstounské péče trvaly po celý kalendářní rok,~~
- ~~b) částku, odpovídající jedné dvanáctině z částky uvedené v písmenu a), a to za každý kalendářní měsíc nebo jeho část v rámci kalendářního roku, v němž existovalo pravomoce správní rozhodnutí, nebo trvala dohoda o výkonu pěstounské péče.~~

(3) O přiznání státního příspěvku na výkon pěstounské péče rozhoduje krajská pobočka Úřadu práce, v jejímž obvodu se nachází sídlo nebo místo trvalého pobytu žadatele. O přiznání státního příspěvku na výkon pěstounské péče se rozhoduje na základě žádosti. Žadatel je povinen v žádosti

- a) ~~uvést seznam všech osob pečujících a osob v evidenci, se kterými uzavřel dohodu o výkonu~~  
~~peřtounské pēē nebo jejichž práva a povinnosti upravil pravomocným správním~~  
~~rozhodnutím v kalendářním roce a dobu, na kterou byla takto práva a povinnosti upraveny;~~
- b) ~~uvést jméno a příjmení osoby pečující nebo osoby v evidenci, je-li to nezbytné i datum~~  
~~narození, a dále adresu místa pobytu na území České republiky nebo adresu bydliště v cizině;~~
- c) ~~přiložit kopii dohody o výkonu pēstounské pēē nebo pravomocného správního rozhodnutí.~~

~~(4) Státní příspěvek na výkon pēstounské pēē se přiznává za kalendářní rok a vyplátí se ve lhůtě do 60 dnů od právní moci rozhodnutí o jeho přiznání. Jestliže po 31. prosinci kalendářního roku, za který byl státní příspěvek na výkon pēstounské pēē vyplacen, trvá dohoda o výkonu pēstounské pēē nebo pravomocné správní rozhodnutí nadále, vyplátí se státní příspěvek na výkon pēstounské pēē pro další kalendářní rok dopředu, a to ve výši, v níž tento příspěvek náležel k 1. lednu tohoto roku. V tomto případě se státní příspěvek na výkon pēstounské pēē vyplátí do 15. února tohoto roku.~~

~~(5) Příjemce státního příspěvku na výkon pēstounské pēē je povinen oznámit krajské pobočce Úřadu práce, která tento příspěvek přiznala, do 15 dnů všechny skutečnosti rozhodné pro nárok na tento příspěvek, zejména ukončení dohody o výkonu pēstounské pēē nebo zrušení správního rozhodnutí.~~

~~(6) Krajská pobočka Úřadu práce na základě oznámení podle odstavce 5 rozhodne o změně výše státního příspěvku nebo o zastavení jeho výplaty. Zjistí-li se, že obecní úřad obce s rozšířenou působností, obecní úřad, krajský úřad nebo pověřená osoba pobíraly státní příspěvek na výkon pēstounské pēē i po ukončení dohody o výkonu pēstounské pēē nebo zrušení správního rozhodnutí, je příjemce příspěvku povinen vrátit část příspěvku za kalendářní měsíce, následující po ukončení dohody o výkonu pēstounské pēē nebo zrušení správního rozhodnutí, jen jestliže tato dohoda nebo správní rozhodnutí v kalendářním roce trvaly po dobu kratší než 6 kalendářních měsíců.~~

~~(7) Uzavře-li obecní úřad, obecní úřad obce s rozšířenou působností, krajský úřad nebo pověřená osoba v tomtéž kalendářním roce opětovně dohodu o výkonu pēstounské pēē s toutéž osobou pečující nebo osobou v evidenci, zohlední se při rozhodování o přiznání státního příspěvku na výkon pēstounské pēē výše státního příspěvku na výkon pēstounské pēē, která již byla v příslušném kalendářním roce přiznána, a státní příspěvek na výkon pēstounské pēē se přizná ve výši jedné dvanáctiny z částky podle odstavce 2 písm. a), a to za každý kalendářní měsíc v rámci příslušného kalendářního roku, za nějž nebyl dosud příspěvek na výkon pēstounské pēē přiznán a v němž trvala dohoda o výkonu pēstounské pēē. Totéž platí pro trvání správních rozhodnutí o právech a povinnostech podle § 47b odst. 2.~~

~~(8) Nárok na státní příspěvek nebo nárok na zvýšení státního příspěvku lze přiznat zpětně, nejdéle za dobu 3 kalendářních měsíců od právní moci správního rozhodnutí nebo od uzavření dohody o výkonu pēstounské pēē.~~

~~————(9) Pro rozhodování o státním příspěvku podle odstavců 5 až 8 platí odstavec 4 obdobně.~~

~~————(10) Příjemce státního příspěvku na výkon pēstounské pēē je povinen do 31. března kalendářního roku následujícího po kalendářním roce, za který byl státní příspěvek vyplacen, předložit krajské pobočce Úřadu práce, která tento příspěvek přiznala, přehled čerpání státního~~

~~příspěvku náležejícího za kalendářní rok. Příjemce státního příspěvku na výkon pěstounské péče zároveň do 31. března kalendářního roku následujícího po kalendářním roce, za který byl státní příspěvek vyplacen, vrátí případnou část státního příspěvku, kterou nevyčerpal k účelu podle odstavce 1, na účet krajské pobočky Úřadu práce, která tento příspěvek přiznala.~~

#### **§ 47d**

#### **Státní příspěvek na výkon pěstounské péče**

**(1) Nárok na státní příspěvek na výkon pěstounské péče má obec s rozšířenou působností, jejíž obecní úřad uzavřel dohodu o výkonu pěstounské péče, nebo pověřená osoba, která uzavřela dohodu o výkonu pěstounské péče. Tento státní příspěvek je určen na pokrytí nákladů vynakládaných na zajišťování pomoci osobám pečujícím, osobám v evidenci nebo svěřeným dětem a na provádění dohledu nad pěstounskou péčí.**

#### **(2) Výše státního příspěvku na výkon pěstounské péče činí**

**a) 66 000 Kč za kalendářní rok, pokud dohoda o výkonu pěstounské péče byla uzavřena s osobou pečující a trvala po celý kalendářní rok,**

**b) 72 000 Kč za kalendářní rok, pokud dohoda o výkonu pěstounské péče byla uzavřena s osobou v evidenci a trvala po celý kalendářní rok.**

#### **(3) Výše státního příspěvku na výkon pěstounské péče podle odstavce 2 se**

**a) zvyšuje o 18 000 Kč za kalendářní rok, pokud dohoda o výkonu pěstounské péče byla uzavřena s osobou pečující nebo osobou v evidenci, vykonávající pěstounskou péči alespoň o 3 děti nebo alespoň o 1 dítě, které je osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II (středně těžká závislost), ve stupni III (těžká závislosti) nebo ve stupni IV (úplná závislost),**

**b) stanoví ve výši odpovídající jedné dvanáctině částky uvedené v odstavci 2 nebo v písmenu a) za každý kalendářní měsíc zbývající do konce kalendářního roku, jestliže nárok na státní příspěvek nebo na jeho zvýšení netrval po celý kalendářní rok, a to počínaje kalendářním měsícem, v němž nárok na státní příspěvek nebo jeho zvýšení vznikl,**

**c) snižuje za každý celý kalendářní měsíc, v němž nejsou splněny podmínky pro nárok na tento příspěvek podle odstavce 2 nebo jeho zvýšení podle písmene a), a to o částku odpovídající jedné dvanáctině z částky uvedené v odstavci 2 nebo v písmenu a), jestliže nárok na státní příspěvek ve výši podle odstavce 2 nebo podle písmene a) netrval v kalendářním roce déle než 6 kalendářních měsíců.**

**(4) O přiznání státního příspěvku na výkon pěstounské péče rozhoduje krajská pobočka Úřadu práce, v jejímž obvodu se nachází sídlo nebo místo trvalého pobytu žadatele. Žádost o státní příspěvek na výkon pěstounské péče musí kromě náležitostí stanovených správním řádem dále obsahovat**

**a) seznam všech osob pečujících a osob v evidenci, se kterými uzavřel dohodu o výkonu pěstounské péče, a dobu, na kterou byla takto práva a povinnosti upraveny,**

**b) kopii dohody o výkonu pěstounské péče a**

c) další doklady prokazující nárok na státní příspěvek na výkon pěstounské péče nebo na jeho zvýšení.

(5) Státní příspěvek na výkon pěstounské péče se přiznává za kalendářní rok a vyplátí se ve lhůtě do 60 dnů od vykonatelnosti rozhodnutí o jeho přiznání. Rozhodnutí o přiznání státního příspěvku je vykonatelné jeho vydáním. Trvá-li dohoda o výkonu pěstounské péče i po 31. prosinci kalendářního roku, za který byl státní příspěvek na výkon pěstounské péče vyplacen, vyplátí se na žádost příjemce podanou do 15. ledna tohoto roku státní příspěvek na výkon pěstounské péče pro další kalendářní rok předem, a to ve výši, v níž tento příspěvek náležel k 1. lednu tohoto roku; tato žádost musí obsahovat seznam podle odstavce 4 písm. a). V tomto případě se státní příspěvek na výkon pěstounské péče vyplátí do 15. února tohoto roku.

(6) Příjemce státního příspěvku na výkon pěstounské péče je povinen oznámit krajské pobočce Úřadu práce, která tento příspěvek přiznala, do 15 dnů všechny skutečnosti rozhodné pro nárok na tento příspěvek nebo jeho výši, zejména zánik dohody o výkonu pěstounské péče nebo skutečnost, že odpadly podmínky pro zvýšení tohoto příspěvku podle odstavce 3 písm. a).

(7) Krajská pobočka Úřadu práce na základě oznámení podle odstavce 6 rozhodne o změně výše státního příspěvku. Zjistí-li se, že příjemce přijal státní příspěvek na výkon pěstounské péče ve vyšší částce, než mu náležel podle odstavce 2 nebo 3, je příjemce příspěvku povinen tento přeplatek vrátit.

(8) Uzavře-li příjemce státního příspěvku na výkon pěstounské péče po přiznání státního příspěvku novou dohodu o výkonu pěstounské péče nebo nastanou-li důvody pro zvýšení výše státního příspěvku podle odstavce 3 písm. a), rozhodne Krajská pobočka Úřadu práce na žádost pověřené osoby o zvýšení státního příspěvku; přitom se postupuje obdobně podle odstavce 4 a 5 věty první. Pokud krajská pobočka Úřadu práce žádosti o zvýšení státního příspěvku v plném rozsahu vyhoví, je toto rozhodnutí vykonatelné jeho vydáním.

(9) Uzavře-li obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo pověřená osoba v tomtéž kalendářním roce opětovně dohodu o výkonu pěstounské péče s toutéž osobou pečující nebo osobou v evidenci, zohlední se při rozhodování o přiznání státního příspěvku na výkon pěstounské péče výše státního příspěvku na výkon pěstounské péče, která již byla v příslušném kalendářním roce přiznána, a státní příspěvek na výkon pěstounské péče se přizná ve výši podle odstavce odst. 3 písm. b), a to za každý kalendářní měsíc v rámci příslušného kalendářního roku, za nějž nebyl dosud příspěvek na výkon pěstounské péče přiznán a v němž trvala dohoda o výkonu pěstounské péče.

(10) Nárok na státní příspěvek nebo nárok na zvýšení státního příspěvku lze přiznat zpětně, nejdéle však za dobu 6 kalendářních měsíců od uzavření dohody o výkonu pěstounské péče nebo ode dne, kdy vznikl nárok na jeho zvýšení.

(11) Pro rozhodování o státním příspěvku podle odstavců 8 a 9 platí odstavec 5 obdobně.

(12) Příjemce státního příspěvku na výkon pěstounské péče je povinen do 31. března kalendářního roku následujícího po kalendářním roce, za který byl státní příspěvek

vyplacen, předložit krajské pobočce Úřadu práce, která tento příspěvek přiznala, přehled čerpání státního příspěvku náležejícího za kalendářní rok. Příjemce státního příspěvku na výkon pěstounské péče po předložení přehledu čerpání státního příspěvku podle věty první, nejpozději do 30. dubna kalendářního roku následujícího po kalendářním roce, za který byl státní příspěvek vyplacen, vrátí případnou část státního příspěvku, kterou nevyčerpal k účelu podle odstavce 1, na účet krajské pobočky Úřadu práce, která tento příspěvek přiznala.

## HLAVA II

### DÁVKY PĚSTOUNSKÉ PÉČE

\* \* \* \* \*

#### Příspěvek na úhradu potřeb dítěte

##### § 47f

(1) Nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte má nezletilé nezaopatřené dítě svěřené do péče osoby pečující ~~nebo do péče fyzické osoby podle § 953 občanského zákoníku~~. Je-li nezletilé nezaopatřené dítě během jednoho kalendářního měsíce bezprostředně po sobě svěřeno do péče různých osob pečujících, vyplácí se příspěvek na úhradu potřeb dítěte osobě pečující, která o dítě pečuje po delší část měsíce. Pokud péče různých osob pečujících, kterým je nezletilé nezaopatřené dítě během jednoho kalendářního měsíce bezprostředně po sobě svěřeno, trvala stejnou dobu, určí krajská pobočka Úřadu práce, která o příspěvku na úhradu potřeb dítěte rozhoduje, které z těchto osob se bude příspěvek na úhradu potřeb dítěte vyplácet.

(2) Nevznikl-li nárok na zaopatřovací příspěvek podle § 50b nebo vznikl-li nárok na zaopatřovací příspěvek podle § 50b, ale nebylo-li o něj požádáno, nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte se zachovává i po dosažení zletilosti dítěte, nejdéle však do dvacátého šestého roku jeho věku, jde-li o nezaopatřené dítě podle zákona upravujícího státní sociální podporu<sup>56)</sup>, které trvale žije a společně uhrazuje náklady na své potřeby<sup>9b)</sup> s osobou, která byla do dosažení jeho zletilosti osobou pečující. Příspěvek náležející dítěti podle věty první se vyplácí tomuto dítěti od splátky příspěvku na úhradu potřeb dítěte náležející za kalendářní měsíc následující po měsíci, v němž dovršilo zletilosti.

(3) Výše příspěvku na úhradu potřeb dítěte činí za kalendářní měsíc<sup>2</sup>

- a) 6290 Kč pro dítě ve věku do 6 let,
- b) 7750 Kč pro dítě ve věku od 6 do 12 let,
- c) 8870 Kč pro dítě ve věku od 12 do 18 let,
- d) 9220 Kč pro dítě ve věku od 18 do 26 let.

---

<sup>2</sup> Výše příspěvku na úhradu potřeb dítěte podle § 47f odst. 3 a 4 zákona je uvedena podle § 1 nařízení vlády č. 292/2022 Sb., o zvýšení některých dávek pěstounské péče a zaopatřovacího příspěvku podle zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.

(4) Jde-li o dítě, které je podle zákona o sociálních službách osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby, činí příspěvek na úhradu potřeb dítěte

| Věk dítěte | Dítě ve stupni závislosti I<br>(lehká závislost)<br>Kč | Dítě ve stupni závislosti II<br>(středně těžká závislost)<br>Kč | Dítě ve stupni závislosti III<br>(těžká závislost)<br>Kč | Dítě ve stupni závislosti IV<br>(úplná závislost)<br>Kč |
|------------|--------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|
| Do 6 let   | 6 500                                                  | 7 750                                                           | 8 240                                                    | 8 940                                                   |
| 6–12 let   | 7 895                                                  | 9 500                                                           | 10 130                                                   | 10 970                                                  |
| 12–18 let  | 9 010                                                  | 10 900                                                          | 11 595                                                   | 12 155                                                  |
| 18–26 let  | 9 430                                                  | 11 315                                                          | 12 015                                                   | 12 575                                                  |

#### § 47g

(1) Příspěvek na úhradu potřeb dítěte nenáleží po dobu, po kterou je dítě v plném přímém zaopatření ústavního zařízení nebo v osobní péči jiné osoby. Plné přímé zaopatření se posuzuje podle zákona o státní sociální podpoře.

(2) Jestliže dítě požívá důchod z důchodového pojištění náleží příspěvek na úhradu potřeb dítěte, jen je-li vyšší, a to ve výši rozdílu mezi tímto příspěvkem a důchodem. **Není-li příjemcem důchodu za nezletilé dítě osoba pečující, opatrovník nebo zvláštní příjemce důchodu, náleží dítěti příspěvek na úhradu potřeb dítěte v plné výši, nejdéle však po dobu 3 měsíců od přiznání tohoto příspěvku.**

~~(3) Jde-li o nezaopatřené dítě svěřené do péče jiné osoby, náleží příspěvek na úhradu potřeb dítěte, jen je-li vyšší než výživné stanovené soudem na toto dítě, a to ve výši rozdílu mezi tímto příspěvkem a výživným.~~

**(3) Náleží-li dítěti příspěvek na úhradu potřeb dítěte, přechází právo tohoto dítěte na výživné na Českou republiku. Je-li výživné vyšší než příspěvek na úhradu potřeb dítěte, náleží rozdíl dítěti.**

**(4) Je-li dítěti přiznán a vyplácen příspěvek na úhradu potřeb dítěte, podá krajská pobočka Úřadu práce, která tento příspěvek poskytuje, návrh soudu na stanovení výživného na toto dítě, nebylo-li již dříve určeno v exekčním titulu. Pokud povinná fyzická osoba neplatí výživné určené v exekčním titulu, podá krajská pobočka Úřadu práce návrh na výkon rozhodnutí nebo exekční návrh.**

\* \* \* \* \*

#### Odměna pěstouna

#### § 47i

(1) Nárok na odměnu pěstouna má osoba pečující, která poskytuje dítěti zprostředkovanou pěstounskou péči, a osoba v evidenci, **mají-li uzavřenu dohodu o výkonu**

**pěstounské péče.** Nevznikl-li nárok na zaopatřovací příspěvek podle § 50b nebo vznikl-li nárok na zaopatřovací příspěvek podle § 50b, ale nebylo-li o něj požádáno, nárok na odměnu pěstouna má i fyzická osoba, která byla do dosažení zletilosti dítěte jeho ~~pěstounem nebo osobně pečujícím poručníkem poskytujícím~~ **osobou pečující poskytující** dítěti zprostředkovanou pěstounskou péči, a to po dobu, po kterou má nezaopatřené dítě nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte. Nárok na odměnu pěstouna má fyzická osoba podle věty druhé též tehdy, jestliže nezaopatřené dítě, které jí bylo svěřeno do péče, nemá po dosažení zletilosti nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte jen proto, že požívá důchod z důchodového pojištění, jehož výše je stejná nebo vyšší než tento příspěvek.

~~(1) Nárok na odměnu pěstouna má osoba pečující, která poskytuje dítěti zprostředkovanou pěstounskou péči, a osoba v evidenci, mají-li uzavřenu dohodu o výkonu pěstounské péče. Nevznikl-li nárok na zaopatřovací příspěvek podle § 50b nebo vznikl-li nárok na zaopatřovací příspěvek podle § 50b, ale nebylo-li o něj požádáno, nárok na odměnu pěstouna má i fyzická osoba, která byla do dosažení zletilosti dítěte jeho osobou pečující poskytující dítěti zprostředkovanou pěstounskou péči, a to po dobu, po kterou má nezaopatřené dítě nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte. Nárok na odměnu pěstouna má fyzická osoba podle věty druhé též tehdy, jestliže nezaopatřené dítě, které jí bylo svěřeno do péče, nemá po dosažení zletilosti nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte jen proto, že požívá důchod z důchodového pojištění, jehož výše je stejná nebo vyšší než tento příspěvek.~~

**(1) Nárok na odměnu pěstouna má osoba pečující, která poskytuje dítěti zprostředkovanou pěstounskou péči, a osoba v evidenci, mají-li uzavřenu dohodu o výkonu pěstounské péče. Účinnost 1.1.2028**

(2) Pokud jsou osobou pečující nebo osobou v evidenci oba manželé nebo dva poručníci, náleží odměna pěstouna pouze jednomu z nich. Na pěstounskou péči vykonávanou druhým manželem nebo poručníkem se pro účely stanovení výše odměny pěstouna podle věty první hledí jako na společnou pěstounskou péči. Jestliže manželům, kteří jsou oba osobou pečující, nebo dvěma společným poručníkům vznikne nárok na odměnu pěstouna podle § 47j odst. 1 písm. d) nebo podle § 47j odst. 4, mohou manželé nebo oba poručníci společně požádat krajskou pobočku Úřadu práce o přiznání odměny pěstouna oběma manželům nebo oběma poručníkům. Krajská pobočka Úřadu práce v takovém případě přizná každému z obou manželů nebo každému z obou poručníků odměnu pěstouna ve výši poloviny částky odměny.

(3) Krajská pobočka Úřadu práce může při rozhodování o dávkách v případech, kdy manželé nebo oba poručníci spolu nejméně po dobu tří měsíců prokazatelně nežijí, rozhodnout, že se nepostupuje podle odstavce 2 a ke skutečnosti, že oba manželé nebo oba poručníci jsou osobou pečující nebo osobou v evidenci, se nepřihlíží. Nedohodnou-li se v takovém případě manželé nebo poručníci o tom, komu z nich náleží odměna pěstouna z důvodu péče o dítě svěřené rozhodnutím příslušného orgánu do jejich společné péče, platí § 47n věty druhá a třetí obdobně.

\* \* \* \* \*

§ 47ja

### **Příspěvek při pěstounské péči**

(1) Nárok na příspěvek při pěstounské péči má osoba pečující poskytující dítěti nezprostředkovanou pěstounskou péči, **má-li uzavřenu dohodu o výkonu pěstounské péče.**

Nevznikl-li nárok na zaopatřovací příspěvek podle § 50b nebo vznikl-li nárok na zaopatřovací příspěvek podle § 50b, ale nebylo-li o něj požádáno, nárok na příspěvek při pěstounské péči má i fyzická osoba, která byla do dosažení zletilosti dítěte jeho ~~pěstounem nebo osobně pečujícím poručníkem poskytujícím~~ **osobou pečující poskytující** dítěti nezprostředkovanou pěstounskou péči, a to po dobu, po kterou má nezaopatřené dítě nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte. Nárok na příspěvek při pěstounské péči má fyzická osoba podle věty druhé též tehdy, jestliže nezaopatřené dítě, které jí bylo svěřeno do péče, nemá po dosažení zletilosti nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte jen proto, že požívá důchod z důchodového pojištění, jehož výše je stejná nebo vyšší než tento příspěvek.

~~(1) Nárok na příspěvek při pěstounské péči má osoba pečující poskytující dítěti nezprostředkovanou pěstounskou péči, mají-li uzavřenu dohodu o výkonu pěstounské péče. Nevznikl-li nárok na zaopatřovací příspěvek podle § 50b nebo vznikl-li nárok na zaopatřovací příspěvek podle § 50b, ale nebylo-li o něj požádáno, nárok na příspěvek při pěstounské péči má i fyzická osoba, která byla do dosažení zletilosti dítěte jeho osobou pečující poskytující dítěti nezprostředkovanou pěstounskou péči, a to po dobu, po kterou má nezaopatřené dítě nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte. Nárok na příspěvek při pěstounské péči má fyzická osoba podle věty druhé též tehdy, jestliže nezaopatřené dítě, které jí bylo svěřeno do péče, nemá po dosažení zletilosti nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte jen proto, že požívá důchod z důchodového pojištění, jehož výše je stejná nebo vyšší než tento příspěvek.~~

**(1) Nárok na příspěvek při pěstounské péči má osoba pečující poskytující dítěti nezprostředkovanou pěstounskou péči, má-li uzavřenu dohodu o výkonu pěstounské péče.**  
*Účinnost 1.1.2028*

(2) Není-li dále stanoveno jinak, výše příspěvku při pěstounské péči za kalendářní měsíc za každé svěřené dítě je dána součinem částky životního minima jednotlivce a koeficientu 2,3.

(3) Má-li osoba pečující vůči dítěti vyživovací povinnost, výše příspěvku při pěstounské péči za kalendářní měsíc za každé jí svěřené dítě je dána součinem částky životního minima jednotlivce a koeficientu 1,8.

(4) Výše příspěvku při pěstounské péči za kalendářní měsíc za dítě, které je osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II (středně těžká závislost), III (těžká závislost) nebo IV (úplná závislost), je dána součinem částky životního minima jednotlivce a koeficientu 5,5. Ustanovení odstavce 3 se v případě stanovení výše příspěvku při pěstounské péči podle věty první neuplatní.

**(5) Je-li dítě svěřené osobě pečující v plném přímém zaopatření ústavního zařízení nebo v osobní péči jiné osoby, příspěvek při pěstounské péči za péči o toto dítě nenáleží.**

\* \* \* \* \*

§ 471

### **Příspěvek při převzetí dítěte**

(1) Nárok na příspěvek při převzetí dítěte má osoba pečující, která převzala dítě do

pěstounské péče; příspěvek při převzetí dítěte, jde-li o totéž dítě, náleží osobě pečující jen jednou.

(2) Výše příspěvku při převzetí dítěte činí, jde-li o dítě ve věku<sup>3</sup>

- a) do 6 let 10 800 Kč,
- b) od 6 let do 12 let 12 150 Kč,
- c) od 12 let do 18 let 13 500 Kč.

~~(3) Převzala-li osoba pečující dítě do pěstounské péče po přechodnou dobu, nesmí součet příspěvků při převzetí dítěte u této osoby pečující přesáhnout 40 000 Kč v období posledních 12 kalendářních měsíců před dnem podání žádosti o tento příspěvek.~~

~~(4)~~ (3) Příspěvek při převzetí dítěte se vyplácí jednorázově.

\* \* \* \* \*

#### § 47n

#### **Společná pěstounská péče manželů**

Při společné pěstounské péči manželů náleží dávka pěstounské péče jen jednomu z manželů určenému na základě dohody manželů, nejde-li o případ uvedený v § 47i odst. 2 větách třetí a čtvrté. Nedohodnou-li se manželé, určí příslušná krajská pobočka Úřadu práce, kterému z manželů se dávka pěstounské péče přizná; **totéž platí i v případě společné pěstounské péče dvou osob.** Totéž platí i v případě, kdy je dítě soudem svěřeno do osobní péče 2 pěstounům společně nebo kdy jsou soudem dítěti jmenováni 2 poručníci, kteří o dítě osobně pečují.

### HLAVA III

#### SPOLEČNÁ USTANOVENÍ O DÁVKÁCH PĚSTOUNSKÉ PÉČE

#### § 47o

#### **Okruh oprávněných osob**

(1) Nárok na dávky pěstounské péče má při splnění podmínek stanovených v tomto zákoně pouze fyzická osoba, jestliže je

- a) na území České republiky hlášena k trvalému pobytu podle zvláštního právního předpisu<sup>61)</sup>, jde-li o státního občana České republiky,
- b) na území České republiky oprávněna k přechodnému nebo trvalému pobytu podle zvláštního

---

<sup>3</sup> Výše příspěvku při převzetí dítěte podle § 47l odst. 2 zákona je uvedena podle § 2 nařízení vlády č. 292/2022 Sb., o zvýšení některých dávek pěstounské péče a zaopatřovacího příspěvku podle zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.

právního předpisu<sup>62)</sup>, jde-li o cizince,

- c) nezletilým cizincem svěřeným na území České republiky do péče nahrazující péči rodičů,
- d) cizincem, který je držitelem povolení k trvalému pobytu s přiznaným právním postavením dlouhodobě pobývajícího rezidenta v Evropském společenství na území jiného členského státu Evropské unie a bylo mu vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky podle zvláštního právního předpisu<sup>62)</sup>,
- e) rodinným příslušníkem cizince uvedeného v písmenu d), kterému bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky podle zvláštního právního předpisu<sup>62)</sup>,
- f) cizincem, kterému byla na území České republiky podle zvláštního právního předpisu<sup>63)</sup> udělena mezinárodní ochrana nebo žadatelem o udělení mezinárodní ochrany, pokud není ubytován v azylovém zařízení Ministerstva vnitra,
- g) cizincem, kterému byla na území České republiky podle zvláštního právního předpisu<sup>64)</sup> přiznána dočasná ochrana nebo žadatelem o přiznání dočasné ochrany, pokud není ubytován v humanitárním středisku, nebo
- h) cizincem nebo jeho rodinným příslušníkem, kterému vyplývá nárok na sociální výhody z přímo použitelného předpisu Evropské unie **nebo který je osobou zaměstnanou, samostatně výdělečně činnou, osobou ponechávající si takové postavení nebo rodinným příslušníkem majícím právo na rovné zacházení podle předpisů Evropské unie**<sup>78)57)</sup>,

a to pokud má na území České republiky bydliště; co se rozumí bydlištěm, stanoví zákon o pomoci v hmotné nouzi<sup>39g)</sup>. Podmínka bydliště se nevztahuje na fyzické osoby uvedené v písmenu h).

(2) Nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte má při splnění podmínek stanovených v tomto zákoně také nezletilé nezaopatřené dítě svěřené do pěstounské péče cizinci, kterému byla vydána alespoň na dobu devíti měsíců karta vnitropodnikově převedeného zaměstnance<sup>71)</sup> nebo karta vnitropodnikově převedeného zaměstnance jiného členského státu Evropské unie<sup>72)</sup> a je převeden do obchodní korporace nebo odštěpného závodu se sídlem na území České republiky, jestliže tomuto dítěti bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky podle zvláštního právního předpisu<sup>62)</sup> a toto dítě má na území České republiky zároveň bydliště.

(3) Ministerstvo může v odůvodněných případech vydat rozhodnutí o prominutí podmínky trvalého pobytu stanovené v odstavci 1 písm. a) a d). Proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o prominutí podmínky trvalého pobytu se nelze odvolat ani je nelze přezkoumat v přezkumném řízení.

\* \* \* \* \*

§ 47w

### Náležitosti žádosti

- (1) Žádost o dávku musí kromě náležitostí stanovených správním řádem dále obsahovat

- a) skutečnosti prokazující nezaopatřenost dítěte, je-li to pro nárok na dávku nebo její výši potřebné,
- b) rozhodnutí o svěřeni dítěte do péče jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte, nebo návrh, který byl podán soudu na zahájení soudního řízení o svěřeni dítěte do pěstounské péče, předpěstounské péče, **péče fyzické osoby podle § 953 občanského zákoníku** nebo o jmenování poručníkem dítěte,
- c) doklad prokazující stupeň závislosti dítěte na pomoci jiné fyzické osoby, jde-li o nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte podle § 47f, o nárok na odměnu pěstouna podle § 47j odst. 1 písm. b) a d), odst. 2 písm. b) a c) a odst. 3 a 4, nebo o nárok na příspěvek při pěstounské péči podle § 47ja odst. 4.
- d) doklad prokazující výši důchodu v případě dětí, které požívají důchod z důchodového pojištění, jde-li o nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte,
- e) doklad o výši nákladů na zakoupení motorového vozidla nebo nezbytnou celkovou opravu motorového vozidla, jde-li o nárok na příspěvek při zakoupení motorového vozidla,
- f) čestné prohlášení podle odstavce 2,
- g) rozhodnutí krajského úřadu o zařazení osoby do evidence osob, které mohou vykonávat pěstounskou péči po přechodnou dobu podle § 27a odst. 1 až 3, jedná-li se o osobu v evidenci,
- h) vyjádření podle § 16a odst. 3, jde-li o žádost osoby podle § 2a písm. c) bodu 2 nebo 3,
- i) ~~oznámení o vhodnosti podle § 24 odst. 2 písm. a) a odst. 3, jde-li o nárok na odměnu pěstouna.~~
- i) sdělení podle § 24 odst. 5, jde-li o nárok na odměnu pěstouna,**
- j) kopii uzavřené dohody o výkonu pěstounské péče, jde-li o nárok na odměnu pěstouna nebo příspěvek při pěstounské péči.**

(2) Počáteční datum osobní péče o dítě se dokládá čestným prohlášením osoby, která podala návrh na svěřeni dítěte do její **péče**, pěstounské péče nebo předpěstounské péče nebo návrh na její jmenování poručníkem dítěte, nebo osoby, která osobně pečuje o dítě v průběhu řízení o svěřeni dítěte do její **péče**, pěstounské péče nebo předpěstounské péče nebo o jejím jmenování poručníkem dítěte, pokud bylo zahájeno z moci úřední. Čestné prohlášení se podává na tiskopise předepsaném ministerstvem, který obsahuje

- a) jméno a příjmení dítěte, datum narození a místo trvalého pobytu dítěte,
- b) jméno a příjmení, datum narození a místo trvalého pobytu osoby, která podala návrh na svěřeni dítěte do pěstounské péče nebo předpěstounské péče nebo návrh na její jmenování poručníkem dítěte, nebo osoby, která osobně pečuje o dítě v průběhu řízení o svěřeni dítěte do její pěstounské péče nebo předpěstounské péče nebo o jejím jmenování poručníkem dítěte, pokud bylo zahájeno z moci úřední,
- c) počáteční datum osobní péče o dítě.

## § 47x

### Vydávání rozhodnutí a opravné prostředky

(1) Rozhodnutí se písemně vyhotovuje jen v případě, že

- a) dávka nebyla přiznána nebo nebyla přiznána v požadovaném rozsahu,
- b) dávka byla odejmuta,
- c) dávka byla snížena,
- d) výplata dávky byla zastavena,
- e) jde o přeplatek na dávce,
- f) přichází v úvahu více oprávněných osob nebo příjemců a krajská pobočka Úřadu práce rozhoduje o tom, komu se bude dávka vyplácet,
- g) je ustanoven zvláštní příjemce, nebo
- h) byla přiznána dávka podle § 47j odst. 5.

(2) Nevyhotovuje-li se rozhodnutí písemně, učiní se o něm pouze záznam do spisu a oprávněná osoba se o něm písemně vyrozumí. Rozhodnutí je prvním úkonem v řízení a nabývá vykonatelnosti provedením záznamu do spisu.

(3) Rozhodnutí uvedené v odstavci 2 bude vyhotoveno písemně a oznámeno oprávněné osobě, jestliže o to požádá do 15 dnů ode dne výplaty dávky nebo ode dne výplaty její první splátky. Nestane-li se tak, nabývá rozhodnutí právní moci marným uplynutím této lhůty. **Rozhodnutí se nevydává a oprávněná osoba se o něm písemně nevyrozumívá v případě, že dojde ke změně výše dávky z důvodu jejího zvýšení na základě změny zákona nebo nařízení vlády podle § 58b odst. 1 nebo z důvodu zvýšení částek minimální mzdy a životního minima.**

(4) O odvolání proti rozhodnutí krajské pobočky Úřadu práce rozhoduje ministerstvo. Odvolání nemá odkladný účinek.

\* \* \* \* \*

## ČÁST ŠESTÁ

### POSKYTOVÁNÍ SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANY POVĚŘENÝMI OSOBAMI

## § 48

### ~~Výkon~~ Poskytování sociálně-právní ochrany pověřenými osobami

(1) Pověřené osoby poskytují sociálně-právní ochranu na základě rozhodnutí o pověření k výkonu takové činnosti (dále jen "pověření").

~~(2) Pověřené osoby mohou v sociálně-právní ochraně~~

- ~~a) vykonávat činnost podle § 10 odst. 1 písm. a) a § 11 odst. 1 písm. a) až e),~~
- ~~b) vykonávat činnost zaměřenou na ochranu dětí před škodlivými vlivy a předcházení jejich vzniku podle § 31 a 32,~~
- ~~c) zřizovat zařízení sociálně-právní ochrany uvedená v § 39,~~
- ~~d) uzavírat dohody o výkonu pěstounské péče podle § 47b,~~
- ~~e) převzít zajišťování přípravy žadatelů o zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče k přijetí dítěte do rodiny [§ 19a odst. 1 písm. e)], kterou jinak zajišťuje krajský úřad (§ 11 odst. 2), provádět přípravy žadatelů o zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče a poskytovat odborné poradenství a pomoc těmto žadatelům a poskytovat fyzickým osobám vhodným stát se osvojiteli nebo pěstouny a osvojitelům nebo pěstounům poradenskou pomoc související s osvojením dítěte nebo svěřením dítěte do pěstounské péče,~~
- ~~f) poskytovat osobě pečující, s níž uzavřely dohodu o výkonu pěstounské péče (§ 47b), výchovnou a poradenskou péči při výkonu pěstounské péče a sledovat výkon pěstounské péče; pokud osoba pečující o tuto službu požádá, je pověřená osoba povinna výchovnou a poradenskou péči poskytnout,~~
- ~~g) vyhledávat fyzické osoby vhodné stát se osvojiteli nebo pěstouny a oznamovat je obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností,~~
- ~~h) vyhledávat děti uvedené v § 2 odst. 2, kterým je třeba zajistit péči v náhradním rodinném prostředí formou pěstounské péče nebo osvojení, a oznamovat je obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností.~~

**(2) Pověřené osoby v sociálně-právní ochraně**

- a) poskytují žadatelům o zařazení do evidence žadatelů a zájemcům o osvojení nebo pěstounskou péči odborné poradenství související s osvojením dítěte nebo svěřením dítěte do pěstounské péče,**
- b) provádějí přípravy žadatelů o zařazení do evidence žadatelů a zájemců o osvojení nebo pěstounskou péči k přijetí dítěte do rodiny podle § 44,**
- c) posuzují psychickou způsobilost žadatelů o zařazení do evidence žadatelů a zájemců o osvojení nebo pěstounskou péči podle § 45,**
- d) poskytují osobě, s níž uzavřely dohodu o výkonu pěstounské péče, odbornou poradenskou a další pomoc a podporu při výkonu pěstounské péče a sledují výkon pěstounské péče a poskytují pomoc osobě, již byl blíže určen obsah a zaměření povinnosti zvyšovat si znalosti a dovednosti v oblasti výchovy a péče o dítě podle § 12 odst. 2,**

**e) zřizují a provozují zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc,**

**f) poskytují služby dětem ohroženým násilím podle § 41.**

~~(3) Pověřené osoby nejsou oprávněny vykonávat sociálně právní ochranu v jiném rozsahu, než je uveden v odstavci 2.~~

~~(4) Osoby, které se podílejí na výkonu činností uvedených v odstavci 2 písm. e), jsou povinny splnit požadavky odborné způsobilosti podle § 49a odst. 2 písm. a) a b). V případě, že osoby nesplní podmínky uvedené ve větě první, jsou povinny prokázat praxi v oblasti náhradní rodinné péče v trvání nejméně 2 roky a absolvovat akreditované vzdělávací kurzy pro sociální pracovníky podle zákona o sociálních službách<sup>65)</sup> v rozsahu nejméně 200 hodin.~~

## **§ 48a**

### **Povinnosti pověřených osob**

#### **(1) Pověřená osoba je povinna**

**a) oznámit orgánu, který rozhodl o vydání pověření, změny skutečností rozhodných pro vydání pověření nebo pozastavení činností uvedených v pověření, s výjimkou údajů, které jsou náležitostí rozhodnutí o vydání pověření, a to do patnáctého dne kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, ve kterém změny nastaly, a doložit tyto změny příslušnými doklady,**

**b) informovat osoby, jež mají zájem o poskytnutí sociálně-právní ochrany nebo jimž je tato ochrana poskytována, o všech povinnostech, které by pro ně vyplývaly z poskytování sociálně-právní ochrany, o způsobu poskytování sociálně-právní ochrany a o úhradách za tyto služby, a to způsobem pro ně srozumitelným,**

**c) vytvářet při poskytování sociálně-právní ochrany takové podmínky, které umožní osobám, kterým poskytují sociálně-právní ochranu, naplňovat jejich lidská a občanská práva a které zamezí střetům zájmů těchto osob se zájmy pověřené osoby,**

**d) poskytnout osobě sociálně-právní ochranu podle § 8 odst. 1 nebo § 9; tuto ochranu není povinna poskytnout,**

**1. neposkytuje-li sociálně-právní ochranu, o kterou osoba žádá, a to i s ohledem na rozsah odpovídající vydanému pověření,**

**2. nemá-li dostatečnou kapacitu k poskytnutí sociálně-právní ochrany, o kterou osoba žádá, nebo**

**3. osobě, která požádala o poskytnutí sociálně-právní ochrany, účinně vypověděla v době kratší než 6 měsíců před podáním žádosti smlouvu o poskytnutí téže služby sociálně-právní ochrany z důvodu porušování povinností vyplývajících z této smlouvy,**

**e) přizpůsobit rozsah a formu pomoci a podpory individuálně určeným potřebám osob, jimž jsou poskytovány, působit na tyto osoby aktivně, podporovat rozvoj jejich samostatnosti, motivovat je v možnostech využívání běžně dostupných zdrojů pro**

zabránění sociálnímu vyloučení a pro zabránění vzniku závislosti na poskytované sociálně-právní ochraně,

f) plánovat průběh poskytování sociálně-právní ochrany podle osobních cílů, potřeb a schopností osob, kterým poskytují sociálně-právní ochranu, vést písemné individuální záznamy o průběhu poskytování sociálně-právní ochrany a hodnotit průběh poskytování sociálně-právní ochrany za účasti těchto osob, je-li to možné s ohledem na jejich věk, zdravotní stav a rozsah odpovídající vydanému pověření, nebo za účasti jejich zákonných zástupců nebo opatrovníků a zapisovat hodnocení a jeho výstupy do písemných individuálních záznamů.

(2) Povinnosti uvedené v odstavci 1 písm. d) až f) se nevztahují na pověřenou osobu oprávněnou posuzovat psychickou způsobilost zájemců o osvojení nebo pěstounskou péči. Pověřená osoba podle věty první je povinna vykonávat činnost s odbornou péčí odpovídající soudobým vědeckým poznatkům, nezávisle, nestranně a ve sjednané nebo stanovené době.

(3) Pověřená osoba může poskytovat sociálně-právní ochranu, pokud před započatím jejího poskytování uzavřela pojistnou smlouvu pro případ odpovědnosti za škodu způsobenou při poskytování sociálně-právní ochrany. Pojištění musí být sjednáno po celou dobu, po kterou pověřená osoba sociálně-právní ochranu podle tohoto zákona poskytuje. Pověřená osoba je povinna do 15 dnů ode dne uzavření pojistné smlouvy zaslat její kopii orgánu, který pověření vydal.

#### § 49

#### Vydávání pověření

~~(1) O pověření rozhoduje krajský úřad.~~

~~(2) Podmínkou pro vydání pověření je~~

~~a) podání písemné žádosti;~~

~~b) prokázání odborné způsobilosti u všech osob, které budou sociálně-právní ochranu přímo poskytovat, předložení dokladu o ukončení jejich vzdělání a předložení seznamu jejich dřívějších zaměstnání a dalších pracovních činností; prokazování odborné způsobilosti a předložení uvedeného seznamu se nevztahuje na osoby uvedené v § 49a odst. 5;~~

~~c) bezúhonnost~~

- ~~1. všech fyzických osob, které budou přímo sociálně-právní ochranu poskytovat,~~
- ~~2. právnické osoby, která bude sociálně-právní ochranu poskytovat,~~

~~d) zajištění odpovídajících hygienických podmínek pro výkon sociálně-právní ochrany prokázané posudkem příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví, jde-li o pověření ke zřízení a provozování zařízení sociálně-právní ochrany uvedeného v § 39 odst. 1 písm. b) až d); v případě, že je zařízení provozováno ve více objektech nebo prostorách, prokazuje se zajištění hygienických podmínek pro každý objekt nebo prostor samostatným posudkem;~~

~~e) vlastnické nebo užívací právo k objektu nebo prostorám, v nichž bude poskytována sociálně-~~

právní ochrana, prokázané příslušným dokladem,

- f) ~~potřebné materiální a technické podmínky pro poskytování sociálně právní ochrany a provozování zařízení sociálně právní ochrany,~~
- g) ~~předložení výroční zprávy o činnosti a hospodaření, a pokud pověřená osoba nevydává výroční zprávu, předložení jiného dokladu, který obsahuje popis její činnosti a pravidla hospodaření,~~
- h) ~~splnění základních provozních a personálních standardů podle § 42ab, jde-li o pověření ke zřízení a provozování zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc.~~

(3) Pro účely rozhodování o vydání pověření si krajský úřad vyžádá vyjádření obecního úřadu obce s rozšířenou působností, v jehož obvodu má žadatel trvalý pobyt nebo bydliště, sídlo nebo sídlo organizační složky, a v případě, že žadatel vyvíjí činnost ve správním obvodu jiného obecního úřadu obce s rozšířenou působností, než má trvalý pobyt nebo sídlo, vyžádá si také vyjádření tohoto obecního úřadu. Obecní úřad obce s rozšířenou působností se vyjádří zejména k dosavadní činnosti žadatele.

(4) Žádost o vydání pověření musí obsahovat kromě náležitostí stanovených správním řádem

- a) ~~u právnické osoby doklad o zápisu do příslušného veřejného rejstříku podle zvláštních právních předpisů<sup>45)</sup>, pokud je ve veřejném rejstříku zapsána,~~
- b) ~~u fyzické osoby rodné číslo, bylo-li jí přiděleno, místo narození a rodné příjmení,~~
- c) ~~rozsah poskytování sociálně právní ochrany, podrobný popis činností, na které se žádá o vydání pověření, a je-li žádáno o pověření ke zřízení a provozování zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, kapacitu zařízení,~~
- d) ~~místo výkonu sociálně právní ochrany,~~
- e) ~~jméno, příjmení a rodné číslo všech fyzických osob, které budou přímo sociálně právní ochranu poskytovat,~~
- f) ~~u fyzické osoby, která je státním příslušníkem České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie, informaci, ve kterém jiném členském státě Evropské unie se v posledních 3 letech zdržovala nepřetržitě déle než 3 měsíce, a výpis z evidence obdobné Rejstříku trestů vedené v jiném než členském státě Evropské unie, ve kterém se v posledních 3 letech zdržovala nepřetržitě déle než 3 měsíce, který nesmí být starší než 3 měsíce,~~
- g) ~~u fyzické osoby, která je státním příslušníkem jiného než členského státu Evropské unie, osobou bez státní příslušnosti nebo osobou, jejíž státní příslušnost se nepodařilo zjistit, výpis z evidence obdobné Rejstříku trestů vedené v jiném než členském státě Evropské unie, ve kterém se v posledních 3 letech zdržovala nepřetržitě déle než 3 měsíce, který nesmí být starší než 3 měsíce,~~
- h) ~~u právnické osoby výpis z evidence obdobné Rejstříku trestů vedené ve státech, ve kterých má právnická osoba sídlo nebo v posledních 3 letech alespoň po dobu 3 měsíců vykonávala~~

činnost nebo měla sídlo, který nesmí být starší než 3 měsíce.

~~(5) Pověření se vydá, prokáže-li žadatel, že splňuje podmínky uvedené v odstavci 2. V případě, že žadatel žádá o vydání pověření ke zřízení a provozování zařízení sociálně právní ochrany, které má být zřízeno v obvodu jiného krajského úřadu, je krajský úřad povinen požádat o vydání závazného stanoviska podle odstavce 7 krajský úřad, v jehož obvodu má být zařízení zřízeno. V rozhodnutí o pověření se uvede rozsah poskytované sociálně právní ochrany a místo, kde může být taková činnost vykonávána. Jde-li o rozhodnutí, kterým se osoba pověřuje ke zřízení a provozování zařízení sociálně právní ochrany, uvede se v rozhodnutí název zařízení a místo, kde se nachází objekt nebo prostory zařízení, pro které se pověření vydává. V pověření ke zřízení a provozování zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc se uvede údaj o nejvyšší přípustné kapacitě zařízení.~~

~~(6) Krajský úřad rozhoduje také o změně pověření k poskytování sociálně právní ochrany,~~

- ~~a) jestliže pověřená osoba chce vykonávat jinou činnost, než je činnost, na kterou jí bylo vydáno pověření,~~
- ~~b) jestliže chce sociálně právní ochranu vykonávat na jiném místě, než je uvedeno v rozhodnutí o vydání pověření,~~
- ~~c) jestliže pověřená osoba požádá o zvýšení nebo snížení nejvýše přípustné kapacity zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc stanovené v pověření,~~
- ~~d) která spočívá ve snížení nejvýše přípustné kapacity zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, jestliže pověřená osoba přestane splňovat podmínky pro vydání pověření podle odstavce 2 v rozsahu odpovídajícím nejvýše přípustné kapacitě zařízení stanovené v pověření.~~

~~(7) Hodlá-li pověřená osoba zřídit nové zařízení sociálně právní ochrany nebo zvýšit nebo snížit nejvýše přípustnou kapacitu zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, rozhoduje krajský úřad o změně pověření nebo o vydání nového pověření k výkonu sociálně právní ochrany na základě vyhodnocení potřeb poskytování sociálně právní ochrany na území kraje. Vyhodnocení krajského úřadu musí být odůvodněno zejména potřebami poskytování sociálně právní ochrany v jednotlivých typech zařízení sociálně právní ochrany na území kraje s přihlédnutím k dalším zařízením určeným pro poskytování péče a pomoci dětem na území kraje. Na vydání pověření o rozšíření nebo změně výkonu sociálně právní ochrany se vztahují odstavce 2 až 4 obdobně.~~

~~(8) Za bezúhonné se pro účely vydání pověření považují fyzická osoba a právnická osoba, které nebyly pravomocně odsouzeny pro úmyslný trestný čin ani nebyly pravomocně odsouzeny pro trestný čin spáchaný z nedbalosti v souvislosti s vykonáváním činností srovnatelných s činnostmi vykonávanými při poskytování sociálně právní ochrany; je-li proti žadateli nebo fyzickým osobám, které jsou v žádosti o vydání pověření uvedeny jako fyzické osoby, které budou přímo sociálně právní ochranu poskytovat, vedeno trestní stíhání pro trestný čin uvedený v části věty před středníkem, řízení o vydání pověření se přeruší, a to až do doby vydání konečného rozhodnutí v tomto trestním řízení. Za účelem doložení bezúhonnosti si krajský úřad vyžádá výpis z evidence Rejstříku trestů podle zvláštního právního předpisu. Žádost o vydání výpisu a výpis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě,~~

a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.

~~(9) Pověřená osoba může vykonávat sociálně právní ochranu, pokud před započítím jejího výkonu uzavřela pojistnou smlouvu pro případ odpovědnosti za škodu způsobenou výkonem sociálně právní ochrany. Pojištění musí být sjednáno po celou dobu, po kterou pověřená osoba sociálně právní ochranu podle tohoto zákona poskytuje. Pověřená osoba je povinna do 15 dnů ode dne uzavření pojistné smlouvy zaslat její kopii orgánu, který pověření vydal.~~

~~(10) Pověřená osoba je povinna~~

- ~~a) oznámit orgánu, který rozhodl o pověření, změny skutečností rozhodných pro vydání pověření nebo pozastavení činností uvedených v pověření, a to do 15 dnů od jejich vzniku;~~
- ~~b) vést záznamy o své činnosti související s poskytováním sociálně právní ochrany v rozsahu odpovídajícím udělenému pověření a předložit je na požádání orgánu, který rozhodl o vydání pověření;~~
- ~~c) vypracovat za kalendářní rok výroční zprávu o své činnosti v sociálně právní ochraně nebo jiný doklad, který obsahuje popis této činnosti a pravidla hospodaření, pokud výroční zprávu nevydává, a zaslat jej nejpozději do 30. června následujícího kalendářního roku orgánu, který rozhodl o vydání pověření; výroční zpráva může být zveřejněna v rozsahu a za podmínek stanovených v § 57 odst. 2;~~
- ~~d) oznámit termín a místo konání výchovně rekreačního tábora pro děti příslušnému orgánu sociálně právní ochrany nejpozději 1 měsíc před započítím jeho konání.~~

~~(11) Orgány, které vydaly pověření, jsou povinny sdělovat ministerstvu údaje o tom, kterým fyzickým nebo právnickým osobám bylo pověření vydáno, popřípadě kterým fyzickým nebo právnickým osobám bylo pověření odňato a z jakých důvodů, a jde-li o pověření k zřízení a provozování zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, též kapacitu tohoto zařízení. Tuto povinnost jsou orgány, které vydaly pověření, povinny splnit do 8 dnů ode dne právní moci rozhodnutí o vydání pověření nebo jeho odnětí. Ministerstvo vede na základě těchto údajů evidenci pověřených osob. Ministerstvo poskytuje pro účely rozhodování o pověření orgánům, které pověření vydávají, údaje z této evidence, a to i v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup.~~

#### § 49a

### **Odborná způsobilost pro poskytování sociálně právní ochrany pověřenými osobami**

~~(1) Sociálně právní ochranu mohou přímo poskytovat osoby, které získaly odbornou způsobilost.~~

~~(2) Odbornou způsobilostí pro účely poskytování sociálně právní ochrany pověřenými osobami se rozumí~~

- ~~a) řádně ukončené vysokoškolské studium ve studijních programech v oblasti pedagogických a společenských věd zaměřených na sociální péči, sociální politiku, sociální práci, pedagogiku, právo, psychologii, výchovatelství nebo ošetřovatelství, a v oblasti lékařství zaměřených na všeobecné a dětské lékařství;~~

- ~~b) řádně ukončené studium ve vzdělávacích programech uskutečňovaných vyššími odbornými školami v oboru sociální práce, pedagogika, charitní a sociální péče, charitní a sociální činnost, sociálně právní činnost, dvouoborové studium pedagogika a teologie a ukončené studium pro diplomované zdravotní sestry nebo řádně ukončené maturitní studium v těchto oborech,~~
- ~~e) vzdělání v rozsahu, ve kterém se vyžaduje pro získání osvědčení o zvláštní odborné způsobilosti na úseku sociálně právní ochrany podle zvláštního právního předpisu<sup>45b)</sup>, a praxe v trvání nejméně 1 roku, nebo~~
- ~~d) absolvování akreditovaných vzdělávacích kurzů pro sociální pracovníky podle zákona o sociálních službách<sup>65)</sup> v rozsahu nejméně 200 hodin a praxe v oblasti péče o rodinu a dítě v trvání nejméně 2 roky, jde-li o osoby, které~~
- ~~1. řádně ukončily vysokoškolské nebo vyšší odborné vzdělání v jiné oblasti studia nebo v téže oblasti studia, avšak v jiném zaměření, než je uvedeno v písmenech a) a b),~~
  - ~~2. dosáhly středního nebo základního vzdělání, nebo~~
  - ~~3. absolvovaly přípravu pro dobrovolníky organizovanou vysílající organizací, které byla udělena akreditace Ministerstvem vnitra podle zvláštního právního předpisu<sup>45c)</sup>, je-li tato příprava zaměřena na pomoc při péči o děti, mládež a rodinu v jejich volném čase.~~

~~(3) Odborná způsobilost se prokazuje dokladem o absolvování studia a potvrzením o odborné praxi, které vystavují ty orgány nebo osoby, u nichž byla odborná praxe konána.~~

~~(4) Při uznávání odborné kvalifikace a praxe nebo jiné způsobilosti, kterou státní příslušníci členských států Evropské unie nebo jejich rodinní příslušníci<sup>45d)</sup> získali v jiném členském státě Evropské unie, se postupuje podle zvláštního právního předpisu<sup>45a)</sup>.~~

~~(5) Na přímém poskytování sociálně právní ochrany se mohou podílet také osoby, které nezískaly odbornou způsobilost, pokud tuto činnost vykonávají pod dozorem odborně způsobilé osoby a nejde o poskytování poradenství dětem, rodičům nebo jiným osobám odpovědným za výchovu dítěte, osvojitelům, pěstounům a zájemcům o osvojení dítěte nebo o přijetí do pěstounské péče. Osoby uvedené ve větě první jsou povinny získat odbornou způsobilost podle odstavce 2 ve lhůtě 2 let od zahájení přímého poskytování sociálně právní ochrany. Do lhůty 2 let se nezapočítává doba, po kterou se osoba bez odborné způsobilosti přímo na poskytování sociálně právní ochrany nepodílela.~~

## § 49

### Vydávání pověření a jeho změny

**(1) O pověření rozhoduje krajský úřad na žádost.**

**(2) Podmínkou pro vydání pověření je**

**a) odborná způsobilost všech osob, které budou sociálně-právní ochranu přímo poskytovat,**

**b) bezúhonnost,**

**1. všech fyzických osob, které budou přímo sociálně-právní ochranu poskytovat,**

**2. právnické osoby, která bude sociálně-právní ochranu poskytovat,**

**c) zajištění odpovídajících hygienických podmínek pro výkon sociálně-právní ochrany prokázané posudkem příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví<sup>85)</sup>, jde-li o pověření ke zřízení a provozování zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc; je-li zařízení provozováno ve více objektech nebo prostorách, prokazuje se zajištění hygienických podmínek pro každý objekt nebo prostor samostatným posudkem,**

**d) právní důvod k užívání objektu nebo prostor, v nichž bude poskytována sociálně-právní ochrana; to neplatí, je-li právní důvod zjištělný z informačního systému veřejné správy nebo jeho části, která je veřejnou evidencí, rejstříkem nebo seznamem,**

**e) zajištění potřebných materiálních a technických podmínek pro poskytování sociálně-právní ochrany,**

**f) splnění základních provozních a personálních standardů podle § 42ab, jde-li o pověření ke zřízení a provozování zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc.**

**(3) Žádost o vydání pověření musí obsahovat kromě náležitostí stanovených správním řádem**

**a) u fyzické osoby rodné číslo, bylo-li jí přiděleno, datum a místo narození a rodné příjmení,**

**b) rozsah poskytování sociálně-právní ochrany, podrobný popis činností, na které se žádá vydání pověření, a popis jejich personálního zajištění, a je-li žádáno o pověření ke zřízení a provozování zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, kapacitu zařízení,**

**c) místo výkonu sociálně-právní ochrany a doklad prokazující užívací právo k objektu nebo prostorám, v nichž bude sociálně-právní ochrana poskytována,**

**d) jméno, příjmení, rodné příjmení a rodné číslo všech fyzických osob, které budou přímo sociálně-právní ochranu poskytovat, bylo-li jim přiděleno, datum a místo narození a doklad o jejich odborné způsobilosti,**

**e) u fyzické osoby, která není občanem České republiky a která se v posledních 3 letech zdržovala nepřetržitě déle než 3 měsíce v jiném členském státě Evropské unie nebo ve Spojeném království Velké Británie a Severního Irska, informaci, ve kterých z těchto států se zdržovala,**

**f) u fyzické osoby, která se v posledních 3 letech zdržovala nepřetržitě déle než 3 měsíce v jiném státu, než je stát uvedený v písmeni e), doklad obdobný opisu z rejstříku trestů z tohoto státu, který nesmí být starší než 3 měsíce, a nevydává-li tento stát takový doklad, čestné prohlášení o bezúhonnosti podle tohoto zákona,**

g) u právnické osoby opis z evidence rejstříku trestů vedené ve státech, ve kterých má právnická osoba sídlo nebo v posledních 3 letech alespoň po dobu 3 měsíců vykonávala činnost nebo měla sídlo, který nesmí být starší než 3 měsíce.

(4) Pokud cizí stát opis z evidence obdobné rejstříku trestů vedené v jiném než členském státě Evropské unie nebo jemu rovnocenný doklad nevydává, odmítá jej žadateli nebo jiné s ním posuzované osobě vydat nebo je jeho opatření spojeno s těžko překonatelnou překážkou, může žadatel nebo jiná s ním posuzovaná osoba doklad takového státu nahradit svým čestným prohlášením.

(5) Krajský úřad vydá pověření, je-li v řízení prokázáno splnění podmínek podle odstavce 2.

(6) Rozhodnutí o pověření obsahuje také

a) označení pověřené osoby s uvedením údajů podle odstavce 3 písm. a),

b) identifikační číslo přidělené pověřené osobě; pokud pověřené osobě dosud nebylo identifikační číslo přiděleno, poskytne ho orgánu, který rozhodnutí o pověření vydává, správce základního registru právnických osob, podnikajících fyzických osob a orgánů veřejné moci<sup>86)</sup>,

c) místo nebo místa poskytování sociálně-právní ochrany,

d) druh poskytované sociálně-právní ochrany, její číselné označení a rozsah a formy poskytované sociálně-právní ochrany,

e) okruh osob, kterým bude pověřená osoba sociálně-právní ochranu poskytovat,

f) údaj o kapacitě poskytované sociálně-právní ochrany,

g) den zahájení poskytování sociálně-právní ochrany,

h) název zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, místo, kde se nachází objekt nebo prostory zařízení, pro které se pověření vydává, a údaj o nejvyšší přípustné kapacitě zařízení, jde-li o rozhodnutí, kterým se osoba pověřuje ke zřízení a provozování zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc.

(7) Krajský úřad rozhodne o změně pověření k poskytování sociálně-právní ochrany,

a) požádá-li pověřená osoba o změnu druhu poskytované sociálně-právní ochrany a jejího rozsahu a formy,

b) požádá-li pověřená osoba o změnu místa poskytování sociálně-právní ochrany,

c) požádá-li pověřená osoba o zvýšení nebo snížení nejvýše přípustné kapacity zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc stanovené v pověření,

d) přestane-li pověřená osoba splňovat podmínky pro vydání pověření podle odstavce 2 v rozsahu odpovídajícím nejvýše přípustné kapacitě zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc stanovené v pověření; v takovém případě krajský úřad rozhodne o snížení nejvýše přípustné kapacity zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc.

**(8) Na změnu pověření k poskytování sociálně-právní ochrany se použijí odstavce 1 až 3 obdobně.**

**(9) Hodlá-li pověřená osoba zřídit nové zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, zvýšit nebo snížit nejvýše přípustnou kapacitu takového zařízení nebo hodlá-li pověřená osoba poskytovat služby dětem ohroženým násilím podle § 41, rozhoduje krajský úřad o změně pověření nebo o vydání nového pověření k poskytování sociálně-právní ochrany na základě vyhodnocení potřeb poskytování sociálně-právní ochrany na území kraje. Vyhodnocení krajského úřadu musí být odůvodněno zejména potřebami poskytování sociálně-právní ochrany na území kraje s přihlédnutím k dalším zařízením určeným pro poskytování péče a pomoci dětem na území kraje.**

**(10) Za bezúhonné se pro účely vydání pověření považují fyzická osoba a právnická osoba, které nebyly pravomocně odsouzeny pro úmyslný trestný čin ani nebyly pravomocně odsouzeny pro trestný čin spáchaný z nedbalosti v souvislosti s vykonáváním činností srovnatelných s činnostmi vykonávanými při poskytování sociálně-právní ochrany; je-li proti žadateli nebo fyzickým osobám, které jsou v žádosti o vydání pověření uvedeny jako fyzické osoby, které budou přímo sociálně-právní ochranu poskytovat, vedeno trestní stíhání pro trestný čin uvedený v části věty před středníkem, řízení o vydání pověření krajský úřad přeruší. Při posuzování bezúhonnosti krajský úřad nepřihlíží k zahlázení odsouzení podle zvláštního právního předpisu nebo k rozhodnutí prezidenta, v jejichž důsledku se na osobu hledí, jako by nebyla odsouzena<sup>87)</sup>. Za účelem doložení bezúhonnosti si krajský úřad vyžádá opis z rejstříku trestů podle zvláštního právního předpisu.**

#### **§ 49a**

##### **Odborná způsobilost pro poskytování sociálně-právní ochrany pověřenými osobami**

**(1) Sociálně-právní ochranu přímo poskytují v rozsahu a za podmínek stanovených zvláštními právními předpisy**

- a) sociální pracovníci<sup>88)</sup>,**
- b) pracovníci v sociálních službách<sup>89)</sup>,**
- c) zdravotničtí pracovníci<sup>90)</sup>,**
- d) pedagogičtí pracovníci<sup>91)</sup>,**
- e) manželští a rodinní poradci<sup>92)</sup> a**
- f) další odborní pracovníci<sup>93)</sup>.**

**(2) Osoby, které se podílejí na poskytování činností uvedených v § 48 odst. 2 písm. a), b) a d) a nesplňují podmínku odborné způsobilosti k výkonu povolání podle odstavce 1, jsou povinny prokázat praxi v oblasti náhradní rodinné péče v trvání nejméně 2 roky**

a absolvovat akreditované vzdělávací kurzy pro sociální pracovníky podle zákona o sociálních službách<sup>65)</sup> v rozsahu nejméně 200 hodin.

(3) Osoba, která poskytuje činnost podle § 48 odst. 2 písm. c), je odborně způsobilá, jestliže prokáže znalost oblasti náhradní rodinné péče a

a) má specializovanou způsobilost k výkonu povolání klinického psychologa podle zvláštního právního předpisu,

b) je znalcem, znaleckou kanceláří nebo znaleckým ústavem, vykonávajícím znaleckou činnost ve znaleckém oboru psychologie,

c) absolvovala jednooborové studium akreditovaného magisterského studijního oboru psychologie navazujícího na absolvování jednooborového studia akreditovaného bakalářského studijního oboru psychologie a doloží praxi v oblasti psychodiagnostiky dospělých v rozsahu alespoň 3 let; podmínka, aby jednooborové studium akreditovaného magisterského studijního oboru psychologie navazovalo na absolvované jednooborové studium akreditovaného bakalářského studijního oboru psychologie, neplatí, pokud bylo jednooborové studium akreditovaného magisterského studijního oboru psychologie zahájeno nejpozději v akademickém roce 2020/2021, nebo

d) absolvovala akreditované doktorské studium v oboru psychologie navazující na akreditované magisterské studium v oboru psychologie a doloží praxi v oblasti psychodiagnostiky dospělých v rozsahu alespoň 3 let.

(4) Při poskytování sociálně-právní ochrany dětí pověřenou osobou podle § 48 odst. 2 písm. d) může

a) přímo poskytovat pomoc a podporu při osobní péči o dítě podle § 47a odst. 2 písm. a) a b) též fyzická osoba, která je plně svéprávná, zdravotně způsobilá, bezúhonná a splňuje další osobnostní předpoklady pro péči o dítě; při posuzování bezúhonnosti a dalších osobnostních předpokladů se postupuje obdobně podle § 23d odst. 4 písm. b) a d) a § 23e,

b) být pomoc a podpora při osobní péči o dítě podle § 47a odst. 2 písm. a) a b) poskytována prostřednictvím osoby pořádající zotavovací akci podle zvláštního právního předpisu.

(5) Při poskytování sociálně-právní ochrany působí rovněž dobrovolníci za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem<sup>94)</sup>.

<sup>85)</sup> § 7 odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

<sup>86)</sup> Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů.

<sup>87)</sup> § 105 a 106 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

<sup>88)</sup> § 109 a 110 zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.

<sup>89)</sup> § 116 zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.

<sup>90)</sup> Zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně

některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů.

<sup>91)</sup> Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

<sup>92)</sup> § 116a zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.

<sup>93)</sup> § 115 odst. 1 písm. e) a § 116a zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.

<sup>94)</sup> Zákon č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě a o změně některých zákonů (zákon o dobrovolnické službě), ve znění pozdějších předpisů.

## § 49b

### **Kontrola výkonu sociálně-právní ochrany pověřenými osobami Kontrola podmínek pro poskytování sociálně-právní ochrany pověřenými osobami**

(1) Krajský úřad, který rozhodl o vydání pověření, nebo krajský úřad, v jehož obvodu pověřená osoba vykonává sociálně-právní ochranu (dále jen "kontrolní orgán"), kontroluje plnění podmínek pro vydání pověření podle § 49 odst. 2 a 4 3 a ~~§ 49 odst. 10 písm. a), c) a d)~~ § 48a odst. 1 písm. a). Tím není dotčen výkon kontroly prováděný podle zákona o ochraně veřejného zdraví.

(2) Krajský úřad, v jehož obvodu má sídlo zařízení sociálně-právní ochrany nebo v jehož obvodu vykonává pověřená osoba činnost související se sociálně-právní ochranou, je povinen sdělit skutečnosti zjištěné při kontrole krajskému úřadu, který rozhodl o vydání pověření.

(3) Kontrolní orgán je oprávněn ukládat pověřeným osobám opatření k odstranění nedostatků zjištěných při kontrole. Pověřená osoba je povinna splnit uložená opatření ve lhůtě stanovené kontrolním orgánem.

## § 49c

### **Registr pověřených osob**

(1) Krajský úřad vede registr pověřených osob (dále jen „registr“), který je součástí registru poskytovatelů sociálních služeb podle zákona o sociálních službách. Registr je veden v listinné a elektronické podobě.

(2) Registr v listinné podobě obsahuje

a) žádost o vydání pověření,

b) údaje podle § 49 odst. 2 písm. a) až c) a

c) listiny, jimiž se prokazují skutečnosti podle § 49 odst. 2 písm. a), c) a d) a § 48a odst. 3.

(3) Registr v elektronické podobě obsahuje údaje podle § 49 odst. 2 písm. a) až c), identifikační číslo přidělené pověřené osobě, číselné označení poskytované sociálně-právní ochrany, informaci o výsledku provedené inspekce poskytování sociálně-právní ochrany a informaci o výsledku kontroly výkonu sociálně-právní ochrany pověřenými osobami.

Krajský úřad, a jde-li o informaci o výsledku provedené inspekce, ministerstvo zapisují do registru údaje podle věty první a jejich změny bez zbytečného odkladu.

(4) Registr v elektronické podobě dále obsahuje údaje o kapacitě, materiálním, technickém a personálním zabezpečení, zobecněné údaje o žadatelích, osobách, kterým je sociálně-právní ochrana poskytována, a o osobách, se kterými nemohla být uzavřena smlouva o poskytnutí sociálně-právní ochrany z důvodů podle § 48a odst. 1 písm. d), a to pro účely analytické a koncepční činnosti ministerstva. Pověřená osoba, která je zapsána v registru, je povinna údaje podle věty první za kalendářní rok sdělovat krajskému úřadu prostřednictvím elektronického systému na tiskopisu předepsaném ministerstvem, a to do 30. června kalendářního roku, který následuje po kalendářním roce, za který jsou údaje sdělovány. Příslušný krajský úřad kontroluje správnost a úplnost těchto údajů.

(5) Pověřená osoba je povinna sdělit krajskému úřadu na jeho výzvu zobecněné údaje o počtu osob, kterým poskytuje sociálně-právní ochranu, a to ve lhůtě do 8 dnů ode dne doručení žádosti, pokud krajský úřad neurčí lhůtu delší.

(6) Registr je veřejným seznamem v části, která obsahuje údaje podle § 49 odst. 2 písm. a) až c), údaje podle odstavce 3, s výjimkou údaje o rodném čísle žadatele, který se v registru nahrazuje údajem o datu narození, údaje podle odstavce 4 a informaci o výsledku provedené inspekce, bez uvedení údaje o datu a místě narození pověřené osoby, která je fyzickou osobou; tyto údaje zveřejňuje ministerstvo v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(7) Na požádání se z veřejné části registru vydá úřední výpis nebo opis.

(8) Pro správu registru se použijí § 86 a § 87 odst. 1 zákona o sociálních službách obdobně.

## § 50

### Odnětí pověření

(1) Orgán sociálně-právní ochrany, který vydal pověření, rozhodne o odnětí pověření,

- a) požádá-li pověřená osoba o zrušení pověření,
- b) pokud byl pověřené osobě pravomocně uložen správní trest za přestupek uvedený v § 59 až 59g v případě, že jde o zvláště závažné porušení povinností,
- c) nevykonává-li pověřená osoba činnost, na kterou jí bylo vydáno pověření, a tuto skutečnost ve stanovené lhůtě neoznámí [~~§ 49 odst. 10 písm. a)~~] **podle § 48a odst. 1 písm. a)**,
- d) pokud po oznámení o pozastavení činnosti pověřená osoba do doby 1 roku od tohoto oznámení nezačala znovu činnost, na niž jí bylo vydáno pověření, vykonávat, ~~nebo~~
- e) přestala-li pověřená osoba splňovat podmínky pro vydání pověření podle § 49 odst. 2 písm. ~~e) až f) a h)~~ **b) až f)**,
- f) shledá-li zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc jako nepotřebné; § 49 odst. ~~7-9~~ se

použije obdobně,

**g) nesplní-li pověřená osoba opatření uložená k odstranění nedostatků v oblasti dodržování standardů kvality sociálně-právní ochrany zjištěných při inspekci poskytování sociálně-právní ochrany, nebo opatření k odstranění nedostatků zjištěných při kontrole a uložených kontrolním orgánem podle § 49b odst. 3, nebo**

**h) nedosáhne-li pověřená osoba při hloubkové inspekci poskytování sociálně-právní ochrany hodnocení plnění standardů kvality**

**1. alespoň v rozsahu jedné třetiny maximálního stanoveného počtu bodů, nebo**

**2. při dvou po sobě následujících inspekcích kvality sociálně-právní ochrany alespoň v rozsahu poloviny maximálního stanoveného počtu bodů.**

(2) Bylo-li pověření odňato podle odstavce 1 písm. b) až d), **g) a h)**, může fyzická nebo právnická osoba znovu požádat o vydání pověření až po dvou letech ode dne, kdy rozhodnutí o odnětí pověření nabylo právní moci.

(3) Orgán, který odňal pověření, je povinen zajistit péči o děti, kterým pověřená osoba poskytovala sociálně-právní ochranu, pokud není zajištěna jiným způsobem.

## **ČÁST SEDMÁ**

### **INSPEKCE POSKYTOVÁNÍ SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANY**

#### **§ 50a**

Inspekci poskytování sociálně-právní ochrany provádí u pověřených osob ministerstvo. Předmětem inspekce je kvalita poskytování sociálně-právní ochrany stanovená standardy kvality sociálně-právní ochrany a plnění povinností pověřených osob podle § 8, 9, ~~§ 49 odst. 9 a § 49 odst. 10 písm. b)~~ **§ 48a odst. 1 písm. b) až e) a odst. 2**. Pro postup při této inspekci platí obdobně ustanovení zákona o sociálních službách<sup>65)</sup> o postupu při provádění inspekce sociálních služeb.

## **ČÁST OSMÁ**

### **ZAOPATŘOVACÍ PŘÍSPĚVEK**

#### **§ 50h**

#### **Změna nároku na zaopatřovací příspěvek a jeho výplatu**

(1) Zaopatřovací příspěvek neprávem přiznaný v nižší částce, než v jaké náleží, nevyplacený nebo vyplacený v nižší částce, než v jaké náleží, odepřený nebo přiznaný od pozdějšího data, než od jakého náleží, se přizná nebo zvýší, a to ode dne, od něhož zaopatřovací příspěvek nebo jeho zvýšení náleží, nejvýše však 3 roky nazpět ode dne, kdy to orgán rozhodující o zaopatřovacím příspěvku zjistil nebo ode dne, kdy o zvýšení zaopatřovacího příspěvku nebo o přiznání zaopatřovacího příspěvku oprávněná osoba požádala.

(2) Zaopatřovací příspěvek neprávem přiznaný, vyplacený nebo vyplacený ve vyšší

částce, než v jaké náleží, se odejme nebo se jeho výplata zastaví nebo se jeho výše sníží, a to ode dne následujícího po dni, jímž uplynulo období, za které již byl vyplacen; § 50t tím není dotčen.

(3) Změní-li se v období, na něž byl zaopatřovací příspěvek podle § 50b přiznán, skutečnosti rozhodné pro nárok na zaopatřovací příspěvek nebo jeho výši, posoudí se nově nárok na zaopatřovací příspěvek nebo jeho výši ke dni, ke kterému k takové změně došlo, a zaopatřovací příspěvek se

a) přizná, vyplátí nebo se zvýší od prvního dne kalendářního měsíce, ve kterém tato změna nastala,

b) odejme, jeho výplata se zastaví nebo se sníží, a to ode dne následujícího po dni, jímž uplynulo období, za které již byl vyplacen; § 50t tím není dotčen.

**(4) Rozhodnutí o změně výše zaopatřovacího příspěvku podle § 50b se nevydává, dojde-li ke změně částky uvedené v § 50e odst. 1 zákonem nebo na základě nařízení vlády podle § 58b odst. 1.**

\* \* \* \* \*

## ČÁST DEVÁTÁ

### SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

#### § 51

#### **Povinnosti orgánů sociálně-právní ochrany při sdělování údajů**

(1) Orgány sociálně-právní ochrany, komise a poradní sbory jsou povinny sdělovat si navzájem údaje z evidence a spisové dokumentace, které vedou, a to v rozsahu nezbytném pro potřeby těchto orgánů.

(2) Orgán sociálně-právní ochrany, který zprostředkovává osvojení nebo pěstounskou péči, vede evidenci dětí a evidenci žadatelů i v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup ostatním orgánům sociálně-právní ochrany zprostředkujícím osvojení nebo pěstounskou péči podle tohoto zákona **a státnímu zastupitelství.**

(3) Obecní úřad na vyžádání

a) podává soudu zprávy o poměrech dítěte, u něhož rozhodl soud o výchovném opatření,

b) doporučuje soudu osobu vhodnou stát se poručníkem a toto své doporučení oznamuje obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností,

c) podává obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností zprávy o poměrech dítěte,

d) podává státnímu zastupitelství zprávy o poměrech dítěte, u něhož soud na návrh státního zastupitelství v občanskoprávním řízení uložil ochrannou výchovu podle zvláštního právního předpisu<sup>29)</sup>.

(4) Obecní úřad obce s rozšířenou působností na vyžádání

- a) podává soudu zprávy o poměrech dítěte, u něhož rozhodl soud o výchovném opatření,
- b) podává státnímu zastupitelství zprávy o poměrech dítěte, pokud státní zastupitelství vede podle zvláštního právního předpisu<sup>29)</sup> řízení týkající se dítěte,
- c) poskytuje krajskému úřadu a ministerstvu spisovou dokumentaci vedenou o dětech a zobecněné informace a souhrnné údaje, které získá při své činnosti, s výjimkou jmenných údajů,
- d) poskytuje pověřené osobě údaje potřebné pro poskytování sociálně-právní ochrany těmito osobami a poskytovateli sociálních služeb údaje potřebné pro poskytnutí sociální služby,
- e) může poskytovat potřebné údaje poskytovateli zdravotních služeb,
- f) poskytuje soudem jmenovanému opatrovníkovi dítěte ~~z řad advokátů~~ údaje potřebné ~~pro soudní řízení ve věcech dítěte~~ **pro výkon jeho funkce,**
- g) poskytuje právnímu zástupci dítěte činnému v řízení ve věcech dětí mladších patnácti let podle zvláštního právního předpisu<sup>29)</sup> údaje potřebné pro takové řízení.

(5) Orgán sociálně-právní ochrany je povinen

a) na žádost poskytnout

- 1. soudu a správnímu úřadu údaje potřebné pro občanské soudní řízení a správní řízení,
- 2. orgánu činnému v trestním řízení údaje potřebné pro trestní řízení,
- 3. orgánům činným v řízení ve věcech dětí mladších patnácti let podle zvláštního právního předpisu<sup>29)</sup> údaje potřebné pro takové řízení,
- 4. Policii České republiky údaje potřebné pro pátrání po osobě podle zvláštního právního předpisu<sup>95)</sup>,**
- 5. orgánu sociálního zabezpečení, orgánu pomoci v hmotné nouzi, orgánu rozhodujícímu o náhradním výživném pro nezaopatřené dítě a orgánu státní sociální podpory údaje potřebné pro rozhodování o sociálních dávkách, a to v rozsahu odpovídajícím potřebám řízení před těmito orgány,
- 6. krajské pobočce Úřadu práce údaje potřebné pro rozhodování o dávkách pěstounské péče a zaopatřovacím příspěvku a pro řízení a povolování výkonu činnosti dítěte podle zvláštního právního předpisu<sup>47a)</sup>,
- 7. krajské pobočce Úřadu práce údaje potřebné pro podání návrhu soudu na stanovení výživného a návrhu na výkon rozhodnutí, jde-li o výživné na děti svěřené do pěstounské péče nebo předpěstounské péče,
- 8. zařízení uvedenému v § 29 odst. 1 informace o poměrech v rodině dítěte, které bylo do tohoto zařízení umístěno na základě rozhodnutí soudu, a je-li tomuto dítěti zprostředkovávána pěstounská péče nebo osvojení, též informace o postupu při tomto zprostředkování,

9. věznici, ve které mladistvý vykonává trest odnětí svobody, informace potřebné pro dosažení účelu trestu,

10. intervenčnímu centru údaje, které má orgán sociálně-právní ochrany o osobě ohrožené násilným chováním pro účely poskytování pomoci této osobě intervenčním centrem podle zákona o sociálních službách<sup>65)</sup>,

11. obecní policii údaje v rozsahu nezbytném pro plnění úkolů obecní policie;

~~b) orgánu činnému v trestním řízení oznamovat skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán na dítěti trestný čin<sup>48)</sup>, nebo že dítě bylo použito ke spáchání trestného činu, nebo že dochází k násilí mezi rodiči, jinými osobami odpovědnými za výchovu dítěte a dalšími fyzickými osobami v domácnosti obývané dítětem, nebo že není plněna vyživovací povinnost k dítěti;~~

**b) orgánu činnému v trestním řízení oznamovat skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán na dítěti trestný čin<sup>48)</sup>, nebo že dítě bylo použito ke spáchání trestného činu;**

**c) Policii České republiky oznamovat, že dochází k násilí mezi rodiči, jinými osobami odpovědnými za výchovu dítěte nebo dalšími fyzickými osobami v domácnosti obývané dítětem;**

e) **d)** poskytnout Probační a mediační službě na její žádost informace v rozsahu potřebném pro trestní řízení a pro řízení ve věcech dětí mladších patnácti let podle zvláštního právního předpisu<sup>29)</sup>;

~~d)~~ **e)** oznámit krajské pobočce Úřadu práce, která povolila výkon umělecké, kulturní, sportovní nebo reklamní činnosti dítěte podle zvláštního právního předpisu<sup>47a)</sup>, skutečnosti, které odůvodňují zahájení řízení o zákazu činnosti dítěte; orgán sociálně-právní ochrany je také povinen sledovat, zda došlo k nápravě;

e) **f)** poskytnout Veřejnému ochránci práv informace, které si vyžádá při šetření podle zvláštního zákona,;

**g) informovat obecní úřad oprávněný k ustanovení zvláštního příjemce důchodu o skutečnosti, že dítěti, které požívá důchod z důchodového pojištění, vznikl nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte podle § 47f odst. 1.**

(6) Evidence vedené podle tohoto zákona jsou informačními systémy veřejné správy<sup>47b)</sup>.

<sup>95)</sup> § 68 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

\* \* \* \* \*

## § 53

### Povinnosti státních orgánů, dalších právnických a fyzických osob a pověřených osob

(1) Na výzvu orgánů sociálně-právní ochrany jsou

a) státní orgány,

b) zaměstnavatelé,

- c) další právnické osoby, zejména poskytovatelé zdravotních služeb, školy, školská a jiná obdobná zařízení,
- d) fyzické osoby, pokud jsou poskytovateli zdravotních služeb nebo zřizovateli škol a dalších zařízení uvedených v písmenu c),
- e) pověřené osoby,
- f) poskytovatelé sociálních služeb,

povinni sdělit bezplatně údaje potřebné podle tohoto zákona pro poskytnutí sociálně-právní ochrany nebo pro účely rozhodování o vydání pověření, nebrání-li tomu zvláštní právní předpis. Povinnosti zachovávat mlčenlivost podle zvláštního právního předpisu<sup>49a)</sup> se nelze dovolávat, jestliže mají být sděleny údaje o podezření z týrání, zneužívání dítěte nebo ze zanedbávání péče o něj. Jde-li však o údaje týkající se zdravotního stavu vyžádané orgánem sociálně-právní ochrany, platí o úhradě zdravotních služeb zvláštní právní předpis.<sup>50)</sup>

## (2) Rodiče jsou povinni

- a) spolupracovat s orgány sociálně-právní ochrany při ochraně zájmů a práv dítěte,
- b) na výzvu příslušného orgánu sociálně-právní ochrany se dostavovat k osobnímu jednání, předložit listiny a další doklady a poskytnout nezbytné informace, je-li jich třeba pro výkon sociálně-právní ochrany,
- c) umožnit za podmínek uvedených v § 52 odst. 3 návštěvu zaměstnance orgánu sociálně-právní ochrany a zaměstnance obce s rozšířenou působností zařazeného do obecního úřadu v obydlí, popřípadě v jiném prostředí, kde dítě žije, je-li to nezbytné pro ochranu života nebo zdraví dítěte nebo pro ochranu jeho práv.

(3) Povinnosti uvedené v odstavci 2 se vztahují obdobně i na jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte.

~~(4) Pro účely zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče jsou žadatelé o osvojení dítěte nebo svření dítěte do pěstounské péče povinni v rámci odborného posouzení podle § 27 podrobit se vyšetření zdravotního stavu, sdělit údaje o svém zdravotním stavu a sdělit název a adresu poskytovatele zdravotních služeb, v jehož péči jsou.~~

(5) **(4)** Rodiči nebo jiné osobě odpovědné za výchovu dítěte může orgán sociálně-právní ochrany uložit pořádkovou pokutu do 20 000 Kč, nesplní-li povinnost uvedenou v odstavci 2 písm. a) až c). Pokutu lze uložit opakovaně. Pokutu lze uložit do 6 měsíců ode dne, kdy byla povinnost porušena. Příjem z pokut je příjmem státního rozpočtu.

\* \* \* \* \*

## § 55

(1) O dětech zařazených v evidenci podle § 54 **písm. a)** vede obecní úřad obce s rozšířenou působností spisovou dokumentaci.

~~(2) O dětech zařazených v evidenci podle § 54 písm. b) se vede zvláštní spisová dokumentace. V případě, že je opatrovníkem dítěte jmenován advokát, obecní úřad obce s rozšířenou působností na jeho žádost písemně sdělí informace o nezletilém dítěti vztahující se k výkonu opatrovnictví nezletilého.~~

~~(3) Spisová dokumentace obsahuje zejména osobní údaje dětí, jejich rodičů, údaje o výchovných poměrech těchto dětí, záznamy o výsledcích šetření v rodině, záznamy o jednání s rodiči nebo jinými osobami, kopie podání soudům a jiným státním orgánům, písemná vyhotovení rozhodnutí soudů, orgánů činných v trestním řízení a správních orgánů.~~

~~(4) Spisovou dokumentaci mohou tvořit záznamy na technických nosičích dat, mikrografické záznamy, tištěné produkty optického archivačního systému a tištěné nebo fotografické produkty jiné výpočetní techniky místo originálu listiny, podle jehož obsahu byly pořízeny, pokud z povahy věci nevyplyvá, že je třeba uchovat originál nebo úředně ověřenou kopii listiny.~~

~~(5) (2) Kromě spisové dokumentace vede obecní úřad obce s rozšířenou působností i další písemnosti tvořící podklad pro zpracování spisové dokumentace. Tyto písemnosti se nevydávají žádnému orgánu, fyzické nebo právnické osobě. Lze je předložit jen soudu a státnímu zastupitelství v případě, že se údaje v nich obsažené týkají trestního stíhání.~~

~~(6) (3) Nahlížet do spisové dokumentace vedené o dítěti podle odstavce 1, nejde-li o část týkající se správního řízení, činit si z ní výpisy a pořizovat za úhradu kopie spisové dokumentace nebo její části je oprávněn na základě odůvodněné písemné žádosti~~

~~a) rodič dítěte, kterému náleží rodičovská odpovědnost, nebo jiná osoba odpovědná za výchovu dítěte nebo jejich zástupce na základě písemně udělené plné moci;~~

~~b) dítě starší 15 let bez zastoupení rodičem nebo jinou osobou odpovědnou za výchovu dítěte, je-li to přiměřené jeho věku a rozumové vyspělosti. Bylo-li soudem rozhodnuto o utajení pokrevního rodiče a jeho souhlasu k osvojení, může osvojenec nahlédnout do spisové dokumentace až po nabytí plné svéprávnosti;~~

~~c) osvojenec, a to pouze v případě spisové dokumentace týkající se osvojení; bylo-li soudem rozhodnuto o utajení pokrevního rodiče a jeho souhlasu k osvojení, umožní to obecní úřad obce s rozšířenou působností osvojení až po nabytí plné svéprávnosti.~~

~~Nevidomé osobě bude obsah spisové dokumentace přečten a obecní úřad obce s rozšířenou působností umožní na požádání této osoby, aby do spisu nahlížel její doprovod. Na nahlížení do spisové dokumentace se nevztahuje zákon o svobodném přístupu k informacím<sup>50b)</sup>.~~

**(2) Písemnosti s informacemi o osobě, která upozornila orgán sociálně-právní ochrany na skutečnosti uvedené v § 7 odst. 2, o místu pobytu rodiče nebo dítěte, kteří se stali obětí domácího násilí v rodině s dítětem, o osobách, jimž bylo dítě svěřeno do péče před osvojením, nebo o místě pobytu takového dítěte se uchovávají odděleně mimo spisovou dokumentaci. To platí rovněž pro záznam nebo protokol o vyjádření dítěte, které bylo učiněno bez přítomnosti zákonného zástupce nebo jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte. Povinnost předložit tyto písemnosti jiným orgánům veřejné moci podle zvláštního právního předpisu tím není dotčena.**

**(3) Dítě je oprávněno nahlížet do spisové dokumentace o něm vedené podle odstavce 1, je-li to přiměřené jeho věku a rozumové vyspělosti; to neplatí, jde-li o nahlížení osvojenec do části spisové dokumentace týkající se jeho osvojení, kdy je osvojenec oprávněn nahlížet do této části spisové dokumentace, je-li starší 12 let. Bylo-li soudem rozhodnuto o utajení pokrevního rodiče a jeho souhlasu k osvojení, může osvojenec nebo jeho zástupce nahlédnout do části spisové dokumentace týkající se jeho osvojení až po nabytí plné svéprávnosti. Jako zástupce dítěte je do spisové dokumentace oprávněn nahlížet také zákonný zástupce dítěte, který má a vykonává rodičovskou odpovědnost v rozsahu, kterého se obsah spisové dokumentace týká, nebo za stejných podmínek opatrovník dítěte nebo jiná osoba odpovědná za výchovu dítěte. Umožnění nahlédnutí do spisové dokumentace rodiči, zákonnému zástupci nebo opatrovníku dítěte nebo jiné osobě odpovědné za výchovu dítěte, kteří při tom nezastupují dítě, se nepovažuje za porušení povinnosti zachovávat mlčenlivost podle § 57 odst. 1, jsou-li jinak splněny ostatní podmínky pro umožnění nahlédnutí do spisové dokumentace jiné osobě než účastníku nebo jeho zástupci podle zvláštního právního předpisu.**

~~(7) (4) Údaje obsažené ve spisové dokumentaci týkající se dítěte je obecní úřad obce s rozšířenou působností oprávněn využít pouze v zájmu dítěte při zajišťování sociálně-právní ochrany. Obecní úřad obce s rozšířenou působností do 15 dnů ode dne, kdy rodič, osvojenec nebo osoba odpovědná za výchovu dítěte požádali o nahlédnutí do uvedené spisové dokumentace,~~

- ~~a) sdělí, že se rodiči nebo osobě odpovědné za výchovu dítěte umožní nahlédnout do spisové dokumentace, a určí termín k nahlédnutí, v tomto případě se nevydává rozhodnutí, nebo~~
- ~~b) rozhodne o odmítnutí písemné žádosti, pokud by to bylo v rozporu se zájmem dítěte, v rozporu s rozhodnutím soudu o utajení osvojení nebo pokud lze ze spisové dokumentace zjistit, která fyzická osoba upozornila na skutečnosti uvedené v § 7.~~

**(8) (5) Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen zajistit uložení všech údajů obsažených ve spisové dokumentaci, týkající se**

- a) dítěte, po dobu 15 let následujících po kalendářním roce, v němž došlo k vyřazení dítěte z evidence,**
- b) dítěte, které bylo osvojeno nebo svěřeno do pěstounské péče, po dobu 15 let následujících po kalendářním roce, v němž dítě nabylo zletilosti,**
- c) žadatelů o zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče, po dobu 15 let následujících po kalendářním roce, v němž došlo k vyřazení žadatelů z evidence.**

~~(9) (6) Pro vedení evidence krajským úřadem podle § 22 a 27a platí ustanovení odstavce 7 obdobně.~~

**(6) Pro vedení evidencí krajským úřadem podle části třetí hlavy IV a V se použije odstavec 5 obdobně.**

**(1)** Pro vedení záznamů o dítěti jinými orgány sociálně-právní ochrany a o nakládání se spisovou dokumentací obecního úřadu obce s rozšířenou působností těmito orgány platí § 55 obdobně.

**(2)** Pro vedení záznamů a jiných písemností o dítěti, kterému byl orgán sociálně-právní ochrany jmenován opatrovníkem nebo jehož je poručníkem, platí právní předpisy upravující výkon spisové služby<sup>96)</sup> a zpracování osobních údajů<sup>97)</sup>. Po skončení výkonu funkce opatrovníka nebo poručníka orgán sociálně-právní ochrany tyto záznamy a jiné písemnosti, které měl z důvodu své funkce u sebe, nepostupuje orgánu, který jej jmenoval.

**(3)** Jde-li o záznamy a jiné písemnosti podle odstavce 2, vykonává práva subjektu údajů podle právních předpisů upravujících zpracování osobních údajů<sup>97)</sup>, včetně práva na poskytnutí kopie zpracovávaných osobních údajů, dítě nebo jeho zástupce, nemůže-li dojít ke střetu zájmů mezi ním a dítětem. Ustanovení § 55 odst. 2 tu platí obdobně; právo na přístup k těmto údajům má pouze dítě, je-li to přiměřené jeho věku a rozumové vyspělosti.

---

<sup>96)</sup> Zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

<sup>97)</sup> Zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů).“.

\* \* \* \* \*

## ~~§ 58~~

~~(1) Obcím s rozšířenou působností se ze státního rozpočtu poskytuje náhrada nákladů vzniklých v souvislosti s výkonem sociálně-právní ochrany, s výjimkou nákladů na zřízení a provoz zařízení sociálně-právní ochrany.~~

~~(2) Je-li obec, kraj nebo pověřená osoba zřizovatelem zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, má nárok na státní příspěvek podle § 42g až 42n.~~

~~(3) Sociálně-právní ochrana se poskytuje bezplatně, s výjimkou pobytu dítěte ve výchovně-rekreačním táboře, pobytu dítěte v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc a správy jmění dítěte.<sup>51)</sup>~~

~~(4) Při stanovení ceny za pobyt dítěte ve výchovně-rekreačním táboře vychází zřizovatel ze zvláštního právního předpisu.<sup>40)</sup> Zřizovatel může stanovit podmínky, za nichž nebude zaplacení této ceny zcela nebo zčásti požadovat.~~

~~(5) Obec nebo kraj může poskytnout pověřeným osobám ze svého rozpočtu účelové dotace podle zvláštního zákona k financování běžných výdajů souvisejících s poskytováním sociálně-právní ochrany. Obec a kraje zajistí soulad poskytnuté dotace s předpisy Evropské unie o veřejné podpoře nebo rozhodnutími Evropské komise vydanými na jejich základě<sup>80)</sup>.~~

~~(6) Ze státního rozpočtu mohou být pověřeným osobám podle zvláštního právního předpisu a v souladu s předpisy Evropské unie o veřejné podpoře nebo rozhodnutími Evropské komise vydanými na jejich základě<sup>80)</sup> poskytovány účelové dotace k financování běžných výdajů souvisejících s poskytováním sociálně-právní ochrany. Dotace poskytuje ministerstvo. Na poskytnutí dotace není právní nárok.~~

~~(7) Dotaci podle odstavce 6 lze poskytnout~~

~~a) na podporu poskytování sociálně-právní ochrany, která má celostátní nebo nadregionální charakter,~~

~~b) v případě krizového stavu a mimořádných situací; mimořádnou situací se rozumí zejména živelní pohroma, požár, ekologická nebo průmyslová havárie, epidemie nebo pandemie infekčního onemocnění.~~

## **§ 58**

**(1) Obcím s rozšířenou působností se ze státního rozpočtu poskytuje náhrada výdajů vzniklých v souvislosti s výkonem sociálně-právní ochrany, s výjimkou výdajů na zřízení a provoz zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc.**

**(2) Pověřená osoba oprávněná k poskytování sociálně-právní ochrany v rozsahu uvedeném v § 48 odst. 2 písm. d) nebo e) má nárok na státní příspěvek podle § 42g až 42n nebo podle § 47d. Pověřená osoba oprávněná k poskytování sociálně-právní ochrany v**

rozsahu uvedeném v § 48 odst. 2 písm. b) a c) má nárok na náhradu nákladů v rozsahu stanoveném v prováděcím právním předpise, nejde-li o případy uvedené v odstavci 3 písm. c) nebo d). Krajům, jejichž krajský úřad vyplácí státní příspěvek podle § 42g nebo náhrady podle § 23f odst. 4 a 5, jsou na výplatu tohoto státního příspěvku a náhrad poskytovány finanční prostředky ze státního rozpočtu.

**(3) Pověřené osoby poskytují sociálně-právní ochranu bez úhrady nákladů, není-li dále stanoveno jinak. Úhradu nákladů za poskytování sociálně-právní ochrany sjednává s pověřenou osobou osoba, jíž nebo pro niž se sociálně-právní ochrana poskytuje, jde-li o úhradu nákladů**

a) za poskytnutí možnosti zvyšovat si znalosti a dovednosti v oblasti výchovy a péče o dítě podle § 12 odst. 2,

b) za poskytnutí odborného poradenství souvisejícího s osvojením dítěte nebo svěřením dítěte do pěstounské péče zájemcům o osvojení nebo pěstounskou péči podle § 40,

c) přípravy zájemců o osvojení nebo pěstounskou péči k přijetí dítěte do rodiny, která nebyla poskytnuta na základě výzvy orgánu sociálně-právní ochrany ke splnění povinnosti žadatele, jeho manžela, partnera nebo druhá zúčastnit se přípravy k přijetí dítěte do rodiny,

d) za vypracování posudku o psychické způsobilosti k přijetí dítěte do rodiny, který nebyl vypracován pověřenou osobou na základě výzvy orgánu sociálně-právní ochrany k doložení posudku o psychické způsobilosti podle § 45, jde-li o výzvu vůči žadateli v řízení o zařazení do evidence žadatelů,

e) za vypracování posudku o psychické způsobilosti podle § 45 na základě výzvy podle § 30 odst. 4,

f) za poskytování ochrany a pomoci dítěti v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc podle § 42b až 42e,

g) za stravu při poskytnutí nebo zajištění osobní péče o dítě podle § 47a odst. 2 písm. a),

h) za stravu a za ubytování při poskytnutí nebo zajištění celodenní péče o svěřené dítě podle § 47a odst. 2 písm. b).

**(4) Obec nebo kraj může poskytnout pověřeným osobám ze svého rozpočtu účelové dotace podle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů k financování běžných výdajů souvisejících s poskytováním sociálně-právní ochrany. Obec a kraj zajistí soulad poskytnuté dotace s předpisy Evropské unie o veřejné podpoře nebo rozhodnutími Evropské komise vydanými na jejich základě<sup>80)</sup>.**

**(5) Ze státního rozpočtu mohou být pověřeným osobám, obcím a krajům podle rozpočtových pravidel a v souladu s předpisy Evropské unie o veřejné podpoře nebo rozhodnutími Evropské komise vydanými na jejich základě<sup>80)</sup> poskytovány účelové dotace**

**k financování běžných výdajů souvisejících s poskytováním sociálně-právní ochrany. Dotace poskytuje ministerstvo. Na poskytnutí dotace není právní nárok.**

\* \* \* \* \*

§ 58b

### **Zmocňovací ustanovení**

(1) Vláda může nařízením zvýšit dávky péstounské péče, částku státního příspěvku pro zřizovatele zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, částku státního příspěvku na výkon péstounské péče a částky jednorázového a opakujícího se zaopatřovacího příspěvku, pokud došlo od počátku měsíce nabytí účinnosti právní úpravy stanovující platnou výši dávek, státních příspěvků a zaopatřovacích příspěvků k růstu úhrnného indexu spotřebitelských cen za domácnost celkem zjištěného Českým statistickým úřadem alespoň o 5 %.

- ~~(2) Ministerstvo stanoví vyhláškou~~

~~a) zaměření a rozsah vyhodnocování situace dítěte a jeho rodiny podle § 10 odst. 3 písm. c),~~

~~b) obsah individuálního plánu ochrany dítěte podle § 10 odst. 3 písm. d),~~

~~c) obsah a rozsah odborné přípravy fyzických osob vhodných stát se osvojitelem nebo pěstounem k přijetí dítěte do rodiny podle § 11 odst. 2 písm. a),~~

~~d) minimální rozsah poradenství, které je osobě pečující nebo osobě v evidenci trvale nebo dočasně poskytováno při zajištění osobní péče o dítě svěřené do péče a obsah, zaměření a způsob zajištění zvyšování znalostí a dovedností v oblasti výchovy a péče o dítě pro osoby pečující a osoby v evidenci,~~

~~e) rozsah úkonů poskytovaných v rámci činností uvedených v § 42 odst. 2,~~

~~f) nejvyšší výši úhrady za péči o dítě, které nemá nárok na příspěvek na péči, nejvyšší výši úhrady za stravu a nejvyšší výši úhrady za ubytování zaopatřeného dítěte podle § 42c odst. 1,~~

~~g) vzor služebního průkazu podle § 52a.~~

**(2) Ministerstvo stanoví vyhláškou**

**a) zaměření a rozsah vyhodnocování situace dítěte a jeho rodiny podle § 10 odst. 3 písm. c),**

**b) obsah individuálního plánu ochrany dítěte podle § 10 odst. 3 písm. d),**

**c) náležitosti dotazníku podle § 23a odst. 3 písm. c),**

**d) náležitosti sdělení podle § 24 odst. 5,**

**e) rozsah úkonů poskytovaných v rámci činností podle § 40,**

**f) rozsah úkonů poskytovaných v rámci činností podle § 41,**

- g) rozsah úkonů poskytovaných v rámci činností podle § 42 odst. 2,
- h) obsah a formu přípravy zájemců o osvojení nebo pěstounskou péči podle § 44,
- i) bližší podrobnosti náležitostí a strukturu dokladu o přípravě k přijetí dítěte do rodiny podle § 44 odst. 4 a 5,
- j) bližší podrobnosti náležitostí posudku o psychické způsobilosti k přijetí dítěte do rodiny podle § 45 odst. 6 a postup při jeho zpracování,
- k) rozsah odborného poradenství, které je osobě pečující nebo osobě v evidenci trvale nebo dočasně poskytováno při zajištění osobní péče o dítě svěřené do péče podle § 47a odst. 2 písm. c),
- l) zaměření a rozsah psychologické nebo terapeutické odborné pomoci související se svěřením dítěte do pěstounské péče poskytované nebo zajišťované osobě pečující podle § 47a odst. 2 písm. d),
- m) obsah, zaměření a způsob zajištění zvyšování znalostí a dovedností v oblasti výchovy a péče o dítě pro osoby pečující a osoby v evidenci podle § 47a odst. 2 písm. f), a to podle potřeb jednotlivých okruhů osob pečujících, osob v evidenci a svěřených dětí,
- n) druhy a rozsah výdajů hrazených ze státního příspěvku na výkon pěstounské péče podle § 47d a bližší pravidla pro využívání tohoto státního příspěvku,
- o) obsah informace o výsledku provedené inspekce podle § 49c odst. 3,
- p) vzor služebního průkazu podle § 52a,
- q) maximální výši úhrady nákladů za poskytování sociálně-právní ochrany podle § 58 odst. 2 věty druhé a odst. 3 věty druhé.

(3) Ministerstvo stanoví vyhláškou obsah standardů kvality sociálně-právní ochrany a jejich bodové hodnocení při poskytování sociálně-právní ochrany

- a) orgány sociálně-právní ochrany,
- b) pověřenými osobami vykonávajícími na základě pověření činnosti podle § 48 odst. 2 ~~písm. d) až f)~~,
- ~~c) zařízeními pro děti vyžadující okamžitou pomoc.~~

## **ČÁST DESÁTÁ**

### **PŘESTUPKY**

nadpis vypuštěn

#### **§ 59**

(1) Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) jako osoba, u níž se dítě nachází, neumožní seznámení dítěte se žadatelem podle § 24 odst. 3

6,

- b) vykonává bez pověření činnost uvedenou v § 48 odst. 2,
- c) v rozporu s § 19a odst. 2 zprostředkuje osvojení nebo pěstounskou péči podle § 19a odst. 1 písm. ~~d~~) c),
- d) neoznámí obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, že převzala do své péče dítě s úmyslem přijmout je do péče trvalé, podle § 10a odst. 2, nejde-li o příbuzného dítěte až do třetího stupně,
- e) ztíží péči osvojitele nebo výchovu osvojence prozrazením nebo rozšířením údajů v rozporu s rozhodnutím soudu o utajení osvojení,
- f) maří výkon ochranné výchovy dítěte anebo narušuje péči o dítě svěřené do péče jiného člověka než rodiče,
- g) jako osoba odpovědná za dítě ponechá dítě bez náležitého dozoru přiměřeného jeho věku, rozumové vyspělosti, popřípadě zdravotnímu stavu, a tím je vystaví nebezpečí vážné újmy na zdraví, nebo v důsledku toho dítě způsobí újmu na zdraví jiné osobě nebo škodu na cizím majetku nikoli nepatrnou,
- h) použije vůči dítěti nepřiměřený výchovný prostředek nebo omezení,
- i) zneužívá nezletilého dítěte k fyzickým pracím nepřiměřeným jeho věku a stupni tělesného a rozumového vývoje, nebo
- j) nezachová mlčenlivost o údajích, se kterými se seznámila při spolupráci s orgány sociálně-právní ochrany nebo pověřenými osobami podle § 57 odst. 2.

(2) Fyzická osoba se dále dopustí přestupku tím, že úmyslně ztěžuje nebo maří výkon rozhodnutí obecního úřadu obce s rozšířenou působností o výchovném opatření podle § 13 odst. 1.

(3) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dále dopustí přestupku tím, že ztěžuje nebo maří výkon rozhodnutí obecního úřadu obce s rozšířenou působností o výchovném opatření podle § 13 odst. 1.

(4) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a), d) až j) nebo podle odstavců 2 a 3 lze uložit pokutu do 50 000 Kč a za přestupek podle odstavce 1 písm. b) a c) pokutu do 200 000 Kč. Za přestupek podle odstavce 1 písm. b) a c) lze uložit též zákaz činnosti. **Za přestupek podle odstavce 1 písm. h) lze uložit omezující opatření podle § 52 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.**

\* \* \* \* \*

## § 59f

(1) Fyzická nebo právnická osoba se jako pověřená osoba dopustí přestupku tím, že

- a) poruší práva dětí žijících v zařízeních sociálně-právní ochrany nebo neplní povinnosti nutné

pro jejich ochranu při výkonu sociálně-právní ochrany v rámci rozsahu sociálně-právní ochrany stanoveného v pověření,

- b) poruší hygienické a protiepidemiologické předpisy nebo tyto předpisy porušuje soustavně,
- c) vykonává sociálně-právní ochranu bez uzavření pojistné smlouvy pro případ odpovědnosti za škodu nebo nemá sjednáno pojištění pro případ odpovědnosti za škodu po celou dobu poskytování sociálně-právní ochrany,
- d) závažně nebo opakovaně poruší povinnost oznámit orgánu, který rozhodl o pověření, změny skutečností rozhodných pro vydání pověření nebo pozastavení výkonu činností uvedených v pověření,
- e) ~~nevede záznamy o své činnosti související s poskytováním sociálně-právní ochrany v rozsahu odpovídajícím udělenému pověření,~~

**e) opakovaně poruší některou z povinností podle § 48a odst. 1,**

- ~~f) nevypracuje za kalendářní rok výroční zprávu o své činnosti v sociálně-právní ochraně dětí nebo jiný doklad, který obsahuje popis této činnosti a pravidla hospodaření, nebo závažně poruší povinnost zaslat výroční zprávu nebo jiný doklad o své činnosti orgánu, který rozhodl o vydání pověření,~~
- ~~g) neoznámí termín a místo konání výchovně-rekreačního tábora pro děti orgánu, který rozhodl o vydání pověření,~~
- ~~h) f) poskytuje sociálně-právní ochranu i přesto, že přestala splňovat podmínku bezúhonnosti podle § 49 odst. 8, nebo poskytuje sociálně-právní ochranu prostřednictvím osoby, která nesplňuje podmínku bezúhonnosti,~~
- ~~i) g) poskytuje sociálně-právní ochranu prostřednictvím osoby, která nezískala odbornou způsobilost, a v rozporu s podmínkami dozoru nad činností této odborně nezpůsobilé osoby,~~
- ~~j) h) neřídí se při výkonu sociálně-právní ochrany standardy kvality sociálně-právní ochrany,~~
- ~~k) i) neposkytne v rozsahu svého pověření pomoc dítěti při ochraně jeho života a dalších jeho práv,~~
- ~~l) j) opakovaně poruší povinnosti, ke kterým se pověřená osoba zavázala v dohodě o výkonu péstounské péče uzavřené s osobou pečující nebo osobou v evidenci,~~
- ~~m) k) použije státní příspěvek na výkon péstounské péče na jiné účely než na pokrytí nákladů na zajišťování pomoci osobám pečujícím, osobám v evidenci nebo svěřeným dětem a na provádění dohledu nad péstounskou péčí,~~
- ~~n) l) nezachovává mlčenlivost o skutečnostech, se kterými se seznámila při výkonu sociálně-právní ochrany nebo v přímé souvislosti s ním, anebo tuto povinnost poruší její zaměstnanci nebo jiné osoby, které se přímo podílejí na poskytování sociálně-právní ochrany pověřenou osobou,~~

⇒ **m)** neposkytuje sociálně-právní ochranu bezplatně,

⇒ **n)** nesplní ve lhůtě stanovené kontrolním orgánem opatření k odstranění nedostatků zjištěných při kontrole výkonu sociálně-právní ochrany podle § 49b odst. 3, nebo

⇒ **o)** v rozporu s § 47d odst. 10 12 nepředloží ve lhůtě zákonem požadovaný přehled čerpání státního příspěvku za příslušný kalendářní rok nebo nepřevede nevyčerpanou část státního příspěvku na účet krajské pobočky Úřadu práce, která tento příspěvek přiznala.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) lze uložit pokutu do 200 000 Kč a za přestupek podle odstavce 1 písm. b) až ⇒ **o)** pokutu do 50 000 Kč. Za přestupek podle odstavce 1 písm. a), ~~h), i) a ⇒ f), g) a m)~~ lze uložit též zákaz činnosti.

#### § 59g

(1) Osoba provozující zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc se dopustí přestupku tím, že

a) nezajistí, aby počet dětí umístěných v jednom zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc soustavně nebo opakovaně nepřekračoval nejvýše povolený počet dětí podle § 42ab odst. 4 a 5,

b) nezajistí, aby počet dětí, o které současně osobně pečuje 1 zaměstnanec zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, soustavně nebo opakovaně nepřekračoval nejvýše povolený počet dětí podle § 42ab odst. 6,

c) odmítne přijmout dítě do péče zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc bez vážného důvodu, jedná-li se o dítě, které se ocitlo bez jakékoliv péče nebo bez péče přiměřené jeho věku, o dítě, jehož život nebo příznivý vývoj jsou vážně ohroženy, o dítě tělesně nebo duševně týrané nebo zneužívané nebo o dítě, které se ocitlo v prostředí nebo situaci, kdy jsou závažným způsobem ohrožena jeho práva,

d) uzavře smlouvu o poskytování ochrany a pomoci, která neobsahuje náležitosti podle § 42a odst. 1,

e) nezajistí nepřetržitý provoz a nepřetržité poskytování služeb zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc,

f) nezajistí, aby smlouva o poskytování ochrany a pomoci byla uzavřena nejdéle na dobu podle § 42a odst. 4,

~~g) nezajistí, aby zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc ohlásilo přijetí dítěte do tohoto zařízení neprodleně příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí,~~

~~h) g)~~ opakovaně nezabezpečí plné přímé zaopatření dítěte v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc,

~~i) h)~~ nezajistí poskytnutí zdravotních služeb, psychologické nebo jiné obdobné péče dítěti v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc,

- ~~j) i)~~ neřídí se standardy kvality při výkonu sociálně-právní ochrany dětí v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc,
- ~~k) j)~~ opakovaně nezajistí, aby zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc poskytovalo ochranu a pomoc dítěti v rozsahu podle § 42 odst. 2 písm. c) až h),
- ~~l) k)~~ neprovede vyúčtování přeplatku nebo nedoplatku úhrady nákladů za poskytování ochrany a pomoci dítěti v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc podle § 42e odst. 2, nebo
- ~~m) l)~~ nevyužije státní příspěvek pro zřizovatele zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc pro zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, ve kterém je umístěno dítě, za které byl zřizovateli státní příspěvek vyplacen, nebo použije tento státní příspěvek na jiné účely než na poskytování ochrany a pomoci dítěti v rozsahu činností podle § 42 odst. 2, **3 a 4**.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do

- a) 20 000 Kč, jedná-li se o přestupek podle odstavce 1 písm. f), ~~g) nebo l)~~ **nebo k)**,
- b) 50 000 Kč, jedná-li se o přestupek podle odstavce 1 písm. b), d), ~~j), k), nebo m)~~ **i), j) nebo l)**,
- c) 200 000 Kč nebo zákaz činnosti do 1 roku, jedná-li se o přestupek podle odstavce 1 písm. a), c), e), ~~h), nebo i)~~ **g) nebo h)**.

## § 59h

(1) Přestupky podle tohoto zákona projednává

- a) krajský úřad, který žadatele zařadil do evidence žadatelů, jde-li o přestupek podle § 59 odst. 1 písm. a),
- b) krajský úřad, který by byl příslušný k vydání pověření, jde-li o přestupek podle § 59 odst. 1 písm. b),
- c) krajský úřad příslušný podle místa trvalého pobytu dítěte, jde-li o přestupek podle § 59 odst. 1 písm. c),
- d) obecní úřad obce s rozšířenou působností příslušný podle místa trvalého pobytu dítěte, jde-li o přestupek podle § 59 odst. 1 písm. e) až j), § 59 odst. 2 a 3, § 59a odst. 1 nebo § 59d odst. 1 písm. a) a b),
- e) krajský úřad, který vydal pověření, nebo krajský úřad, v jehož obvodu má sídlo zařízení sociálně- právní ochrany provozované pověřenou osobou, jde-li o přestupek podle § 59e odst. 1, § 59f odst. 1 písm. a) až ~~l) j)~~ **j) nebo § 59f odst. 1 písm. ~~n) až p)~~ l) až n)** nebo § 59g odst. 1,
- f) Úřad práce České republiky, jde-li o přestupek podle § 59f odst. 1 písm. ~~m) a q)~~ **k) a o)**, nebo orgán sociálně-právní ochrany, vůči kterému má být povinnost plněna, nejsou-li k projednání

přestupku příslušné orgány podle písmen a) až f).

(2) Přestupky, k jejichž projednání je příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností, může namísto obecního úřadu obce s rozšířenou působností projednávat komise pro projednávání přestupků zřízená starostou obce s rozšířenou působností jako zvláštní orgán obce.

(3) Pokuty vybírá orgán sociálně-právní ochrany, který je uložil.

\* \* \* \* \*

## ČÁST JEDENÁCTÁ

### ŘÍZENÍ A MÍSTNÍ PŘÍSLUŠNOST

#### § 60

(1) Žádosti podle § 16b odst. 1, ~~§ 21 odst. 2~~ **23a odst. 1**, § 42l odst. 2, § 47v odst. 2, ~~§ 49 odst. 2 písm. a)~~ **§ 49 odst. 1 a § 49 odst. 7 písm. a) až c)** a § 50p se podávají na tiskopisu předepsaném ministerstvem.

(2) Je-li podle tohoto zákona pro podání nebo jiný úkon stanoven tiskopis, lze podání nebo jiný úkon učinit též

- a) se souhlasem příslušného orgánu sociálně-právní ochrany na počítačové sestavě, která má údaje, obsah i uspořádání údajů shodné s předepsaným tiskopisem,
- b) v elektronické podobě, pokud z charakteru podání nebo jiného úkonu vyplývá, že je lze učinit v elektronické podobě; příslušný orgán sociálně-právní ochrany je povinen zveřejnit tyto tiskopisy v elektronické podobě, přičemž je povinen tyto tiskopisy zveřejnit vždy na portálu veřejné správy<sup>69)</sup>, pokud ministerstvo zveřejnilo příslušný tiskopis v elektronické podobě.

**(3) Byla-li uzavřena veřejnoprávní smlouva podle § 4a odst. 1, lze podání podle tohoto zákona činit též v kterékoliv provozovně držitele poštovní licence. Podání vůči příslušné krajské pobočce Úřadu práce je v případech uvedených ve větě první učiněno dnem, kdy bylo přijato v provozovně držitele poštovní licence.**

#### § 61

### Místní příslušnost

(1) Místní příslušnost krajského úřadu, obecního úřadu obce s rozšířenou působností a obecního úřadu se řídí místem trvalého pobytu dítěte, není-li dále stanoveno jinak.

(2) Místní příslušnost krajského úřadu se řídí

- a) místem trvalého pobytu fyzické osoby, která má zájem stát se osvojitelem nebo přijmout dítě do pěstounské péče, jde-li o případy uvedené v ~~§ 11 odst. 2 písm. a), § 22, § 24 odst. 2 a 3, § 24b odst. 1 a 3, § 24c odst. 1 písm. b) a c), § 24c odst. 3 a § 27~~ **§ 11 odst. 3 písm. a), § 23d**

až § 23g, § 23i, § 23j, § 24 a § 24a odst. 1 a 3,

~~b) místem trvalého pobytu fyzické osoby vhodné stát se osvojitelem nebo pěstounem a místem trvalého pobytu osvojitele nebo pěstouna, jde-li o případy uvedené v § 11 odst. 2 písm. b),~~

e) **b) místem, kde se nachází objekt nebo prostory, ve kterých je nebo má být provozováno zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc nebo poskytována ochrana a pomoc dětem ohroženým násilím podle § 41, jde-li o vydání, změnu nebo odnětí pověření ke zřízení a provozování zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc nebo k poskytování ochrany a pomoci dětem ohroženým násilím podle § 41 nebo jde-li o státní příspěvek pro zřizovatele zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc,**

d) **c) místem trvalého pobytu nebo sídla pověřené osoby, jde-li o vydání, rozšíření nebo změnu pověření podle § 49 nebo odnětí pověření podle § 50; to neplatí, jde-li o vydání, změnu nebo odnětí pověření ke zřízení a provozování zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc nebo k poskytování ochrany a pomoci dětem ohroženým násilím podle § 41,**

~~e) **d) místem, kde se nachází objekt nebo prostory, v nichž má být poskytována sociálně-právní ochrana a provozováno zařízení sociálně-právní ochrany, jde-li o vydání stanoviska podle § 49,**~~

~~f) **e) d) místem trvalého pobytu osoby zařazené do evidence pěstounů na přechodnou dobu.**~~

(3) Místní příslušnost obecního úřadu obce s rozšířenou působností se řídí

a) místem, kde se dítě nachází, jde-li o dítě uvedené v § 10a odst. 1, § 15 odst. 2, § 16 a § 37 odst. 2,

b) místem trvalého pobytu fyzické osoby, která má zájem stát se osvojitelem nebo přijmout dítě do pěstounské péče, jde-li o případy uvedené v § 11 odst. 1 písm. d), § 20 odst. 1, § 21 odst. 1 § 11 odst. 1 písm. c), § 23a odst. 1, § 23b, § 23c a § 27a odst. 2,

c) místem trvalého pobytu fyzické osoby, jde-li o případy uvedené v § 16a nebo v § 30 odst. 5,

d) místem trvalého pobytu fyzické osoby, ~~která uzavírá dohodu~~ **které se navrhuje uzavření dohody** o výkonu pěstounské péče ~~nebo vůči níž směřuje správní rozhodnutí,~~

e) rozhodnutím soudu nebo jiného orgánu, kterým byl tento obecní úřad obce s rozšířenou působností jmenován nebo ustanoven opatrovníkem nebo poručníkem podle § 17, jde-li o výkon opatrovnictví nebo poručenství dítěte,.

~~f) místem trvalého pobytu osoby pečující nebo osoby v evidenci, jde-li o vydání vyjádření podle § 47j odst. 5.~~

(4) Místní příslušnost obecního úřadu se řídí místem, kde se dítě nachází, jde-li o dítě uvedené v § 10 odst. 1 písm. a), § 15 odst. 1 a § 37 odst. 1.

(5) Místní příslušnost krajské pobočky Úřadu práce, jde-li o rozhodování o dávkách pěstounské péče, se řídí místem trvalého pobytu osoby pečující a osoby v evidenci a v případě osoby, která má od zletilosti nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte nebo na zaopatřovací

příspěvek se místní příslušnost krajské pobočky Úřadu práce řídí místem trvalého pobytu této osoby; jde-li o fyzickou osobu uvedenou v § 47o odst. 1 písm. h), § 47o odst. 2 a v § 50f řídí se místní příslušnost místem jejího pobytu na území České republiky, a nelze-li místní příslušnost takto určit, řídí se místní příslušnost místem sídla zaměstnavatele nebo místem podnikání této osoby na území České republiky.

(6) Jde-li o cizince, rozumí se místem trvalého pobytu dítěte nebo jiné fyzické osoby místo pobytu na území České republiky podle druhu pobytu cizince<sup>79)</sup>; nemá-li dítě nebo jiná fyzická osoba místo pobytu na území České republiky podle druhu pobytu cizince<sup>79)</sup>, řídí se místní příslušnost posledním známým místem jejího pobytu na území České republiky.

## § 62

~~(1) Byl-li obecní úřad obce s rozšířenou působností ustanoven opatrovníkem dítěte pro řízení, které se koná u jiného soudu, než je soud příslušný podle místa trvalého pobytu dítěte, je tento obecní úřad obce s rozšířenou působností oprávněn požádat obecní úřad obce s rozšířenou působností, v jehož obvodu je věc soudem projednávána, o zastoupení dítěte a postoupit mu spisovou dokumentaci dítěte spolu se svým stanoviskem. Dožádaný obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen dožádání vyhovět a je oprávněn dítě v řízení zastoupit.~~

~~(2) Byl-li opatrovníkem ustanoven Úřad, může požádat obecní úřad obce s rozšířenou působností, v jehož obvodu je věc soudem projednávána, o zastoupení dítěte a postoupit mu potřebnou spisovou dokumentaci spolu se svým stanoviskem. Dožádaný obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen dožádání vyhovět a je oprávněn dítě v řízení zastoupit.~~

~~(3)~~ (1) Orgán sociálně-právní ochrany příslušný podle § 61, který má navštívit dítě v rodině nebo pro účely sociálně-právní ochrany provést šetření u jiných osob, je oprávněn požádat o provedení takové návštěvy jiný orgán sociálně-právní ochrany, v jehož obvodu se dítě nebo jiné osoby nachází. Orgán sociálně-právní ochrany je povinen dožádání vyhovět.

~~(4)~~ (2) Obecní úřad obce s rozšířenou působností, který je místně příslušný podle § 61, je oprávněn požádat obecní úřad obce s rozšířenou působností, v jehož správním obvodu se rodič dítěte nachází, o součinnost při zprostředkování pomoci poradenského zařízení pro rodiče, jehož dítě bylo umístěno do zařízení pro výkon ústavní výchovy (§ 12 odst. 2). Dožádaný obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen dožádání vyhovět.

~~(5)~~ (3) Odstavce 1 až 4 a 2 platí přiměřeně i pro účast obecního úřadu obce s rozšířenou působností, jde-li o trestní řízení proti dítěti nebo o správní řízení, jehož je dítě účastníkem.

## § 63

(1) Ministerstvo řídí, kontroluje a metodicky usměrňuje výkon státní správy na úseku sociálně-právní ochrany a činí opatření ke sjednocení postupu podřízených orgánů sociálně-právní ochrany.

(2) Ve zvlášť odůvodněných případech, které se vyznačují výjimečnou obtížností, neobvyklostí nebo závažností, je ministerstvo oprávněno, nejde-li o případy výkonu funkce opatrovníka nebo poručníka, prověřit postup obecního úřadu a obecního úřadu obce s rozšířenou působností při poskytování sociálně-právní ochrany. V návaznosti

na zjištění stavu je ministerstvo oprávněno

- a) uložit obecnímu úřadu a obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, aby ve stanovené lhůtě přijal opatření k odstranění nebo prevenci zjištěných nedostatků,
- b) přikázat nečinnému obecnímu úřadu a obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, aby ve stanovené lhůtě vydal rozhodnutí nebo učinil jiná opatření k odstranění zjištěných průtahů,
- c) usnesením pověřit k projednání a vyřízení věci jiný obecní úřad nebo obecní úřad obce s rozšířenou působností namísto místně příslušného orgánu sociálně-právní ochrany, v jehož postupu byly zjištěny závažné nedostatky nebo nedůvodné průtahy.

\* \* \* \* \*

## § 64

(1) Účastníkem řízení v řízení o zařazení do evidence žadatelů o zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče je pouze žadatel.

(2) Účastníky řízení o vydání souhlasu obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle § 16b odst. 1 jsou pouze dítě a osoba provozující zařízení pro děti vyžadující okamžitou ~~pomoc, pomoc~~ **pomoc nebo** domov pro osoby se zdravotním postižením ~~nebo dětský domov pro děti do 3 let věku~~. Pokud je žádost o vydání souhlasu podána jen jedním z účastníků řízení, není třeba druhého účastníka řízení vyzvat k zahájení řízení. V řízení o vydání souhlasu podle § 16b odst. 1 může být prvním úkonem správního orgánu vydání rozhodnutí, je-li zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

(3) ~~Pro vydání rozhodnutí o zařazení do evidence žadatelů podle § 22 odst. 5 a 6 a § 25 odst. 3 se lhůty podle správního řádu pro vydání rozhodnutí nepoužijí.~~ V řízení o vydání souhlasu s osvojením dítěte do ciziny podle § 35 odst. 2 písm. i) nejsou rodiče dítěte účastníky řízení, pokud by jimi nebyli ani v řízení o osvojení.

(4) Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen rozhodnout o žádosti o vydání souhlasu podle § 16b odst. 1 do 8 dnů od dne podání žádosti. Účastníkovi řízení o vydání souhlasu podle § 16b odst. 1 nemusí být před vydáním rozhodnutí ve věci samé dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí.

(5) Je-li žádost o vydání souhlasu podle § 16b odst. 1 podána opožděně, obecní úřad obce s rozšířenou působností řízení o této žádosti zastaví.

(6) Je-li podáno odvolání proti rozhodnutí obecního úřadu obce s rozšířenou působností o žádosti o vydání souhlasu podle § 16b odst. 1, předá obecní úřad obce s rozšířenou působností spis se svým stanoviskem odvolacímu správnímu orgánu do 10 dnů od dne doručení odvolání, pokud podanému odvolání plně nevyhoví. Odvolací správní orgán rozhodne o odvolání proti rozhodnutí do 15 dnů od předložení spisu.

***Platné znění příslušných ustanovení zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, s vyznačením změn provedených zákonem č. 242/2024 Sb.***

\* \* \* \* \*

## § 7

**Hygienické požadavky na prostory a provoz škol a školských zařízení, ~~zařízení sociálně výchovné činnosti~~, zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, služby péče o dítě v dětské skupině a živností, jejichž předmětem je péče o děti**

(1) Školy a školská zařízení<sup>9)</sup> zapsaná do školského rejstříku<sup>10)</sup>, s výjimkou zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, školských poradenských zařízení a zařízení školního stravování, a dále ~~zařízení sociálně výchovné činnosti~~ a zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc<sup>10a)</sup> (dále jen "zařízení pro výchovu a vzdělávání") jsou povinny zajistit, aby byly splněny hygienické požadavky upravené prováděcím právním předpisem na prostorové podmínky, vybavení, provoz, osvětlení, vytápění, mikroklimatické podmínky, zásobování vodou, úklid a nakládání s prádlem. Povinnost uvedenou ve větě první má i osoba provozující v provozovně živnost, jejíž náplní je péče o děti do 3 let věku nebo výchova, výuka anebo mimoškolní vzdělávání dětí nad 3 roky věku v předškolním zařízení, soukromé škole nebo zařízení sloužícím odbornému vzdělávání dětí a mladistvých, nezařazených do rejstříku škol a školských zařízení a dále poskytovatel služby péče o dítě v dětské skupině, pokud se jedná o dětskou skupinu nad 12 dětí.

(2) Režim dne zohledňující věkové a fyzické zvláštnosti dětí a mladistvých, podmínky jejich pohybové výchovy a otužování, podmínky odborného výcviku a učební praxe, režim stravování včetně pitného režimu upraví zařízení pro výchovu a vzdělávání v provozním řádu.

(3) K předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění je zařízení pro výchovu a vzdělávání povinno zajistit oddělení dítěte nebo mladistvého, kteří vykazují známky akutního onemocnění, od ostatních dětí a mladistvých a zajistit pro ně dohled zletilé fyzické osoby.

\* \* \* \* \*

## § 11a

~~Za zotavovací akci se považuje i výchovně rekreační tábor pro děti,<sup>10a)</sup> a to i v případě, že se ho účastní mladiství. Na pořádání výchovně rekreačních táborů se vztahují podmínky upravené pro pořádání zotavovacích akcí v § 8 až 11. Povinnosti pořádající osoby plní pověřená osoba, která tábor zřídila,<sup>10a)</sup>.~~

\* \* \* \* \*

## § 92d

**Přestupky na úseku výchovy, vzdělávání a zotavování dětí a mladistvých**

(1) Zařízení pro výchovu a vzdělávání, právnická nebo podnikající fyzická osoba provozující živnost uvedenou v § 7 odst. 1 nebo poskytovatel služby péče o dítě v dětské

skupině v případě péče o více než 12 dětí současně se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 7 odst. 1 nebo rozhodnutím podle § 14 nesplní hygienický požadavek na provoz, prostorové podmínky, vybavení, osvětlení, vytápění, mikroklimatické podmínky, zásobování vodou, úklid nebo nakládání s prádlem.

(2) Zařízení pro výchovu a vzdělávání se dopustí přestupku tím, že nesplní povinnost podle § 7 odst. 2 nebo 3.

(3) Škola vysílající děti na školu v přírodě na dobu delší než 5 dnů, fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba jako pořádající osoba uvedená v § 8 odst. 2 ~~nebo § 11a~~ se dopustí přestupku tím, že

a) nesplní ohlašovací povinnost podle § 8 odst. 3 a 4,

b) vyšle nebo přijme dítě v rozporu s § 9 odst. 1, 2 nebo 3, nebo

c) nesplní povinnost podle § 11 odst. 1.

(4) Škola vysílající děti na školu v přírodě, fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba jako pořádající osoba uvedená v ~~§ 8 odst. 2, § 11a~~ **§ 8 odst. 2** nebo § 12 se dopustí přestupku tím, že

a) přijme k činnosti na zotavovací akci, jiné podobné akci, výchovně rekreačním táboře nebo škole v přírodě fyzickou osobu jako dozor, zdravotníka nebo osobu činnou při stravování, která nesplňuje podmínky stanovené v § 10 odst. 1 nebo 3, nebo

b) nesplní povinnost uloženou podle § 84 odst. 1 písm. k).

(5) Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba jako pořádající osoba uvedená v § 8 odst. 2 ~~nebo § 11a~~ se dopustí přestupku tím, že

a) v rozporu s § 8 odst. 2

1. nedodrží hygienický požadavek pro umístění zotavovací akce nebo výchovně rekreační akce, členění stavby nebo zařízení, vybavení, osvětlení, úklid, zásobování vodou, odstraňování odpadků nebo splaškových vod, pro ubytování, stravování nebo režim dne, nebo

2. nedodrží zákaz nebo podmínku podávání potravin nebo jejího používání při přípravě pokrmu, nebo

b) v rozporu s § 11 odst. 2 nezajistí instruktáž fyzické osoby činné na zotavovací akci nebo výchovně rekreační akci.

(6) Škola vysílající děti na školu v přírodě na dobu 5 dnů nebo kratší, fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba jako osoba, která pořádá jinou podobnou akci pro děti podle § 12, se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 12 nezajistí hygienicky nezávadný stav zařízení nebo zásobování akce pitnou vodou.

(7) Provozovatel potravinářského podniku se dopustí přestupku tím, že ve škole nebo školském zařízení poruší zákaz nabízet k prodeji nebo prodávat potraviny, které jsou v rozporu s výživovými požadavky na zdravou výživu dětí ve věku do ukončení povinné školní docházky.

(8) Za přestupek lze uložit pokutu do

- a) 50 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 7,
- b) 30 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1, 3, 4, odstavce 5 písm. a) nebo odstavce 6,
- c) 5 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2 nebo odstavce 5 písm. b).

***Platné znění příslušných ustanovení zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, s vyznačením změn provedených zákonem č. 242/2024 Sb.***

\*\*\*\*\*

## § 1

Účel a působnost školských zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči

(1) Ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy (dále jen „zařízení“) a ve školských zařízeních pro preventivně výchovnou péči, kterými jsou střediska výchovné péče (dále jen „středisko“), musí být zajištěno základní právo každého dítěte na výchovu a vzdělávání v návaznosti na ústavní principy a mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, jimiž je Česká republika vázána, vytvářeny podmínky podporující sebedůvěru dítěte, rozvíjející citovou stránku jeho osobnosti a umožňující aktivní účast dítěte ve společnosti. S dítětem musí být zacházeno v zájmu plného a harmonického rozvoje jeho osobnosti s ohledem na potřeby osoby jeho věku.

(2) Účelem zařízení je zajišťovat nezletilé osobě<sup>1)</sup> ve věku od ~~4~~ 7 do 18 let, případně zletilé osobě do 19 let (dále jen „dítě“), na základě rozhodnutí soudu o ústavní výchově nebo ochranné výchově nebo o předběžném opatření náhradní výchovnou péči v zájmu jeho zdravého vývoje, řádné výchovy a vzdělávání. Zařízení spolupracují s rodinou dítěte a poskytují jí pomoc při zajišťování záležitostí týkajících se dítěte, včetně rodinné terapie a nácviku rodičovských a dalších dovedností nezbytných pro výchovu a péči v rodině. Zařízení poskytují podporu při přechodu dítěte do jeho původního rodinného prostředí nebo jeho přemístění do náhradní rodinné péče.

(3) Účelem středisek je poskytovat preventivně výchovnou péči, a tím zejména předcházet vzniku a rozvoji negativních projevů chování dítěte nebo narušení jeho zdravého vývoje, zmírňovat nebo odstraňovat příčiny nebo důsledky již vzniklých poruch chování a přispívat ke zdravému osobnostnímu vývoji dítěte. Střediska poskytují pomoc rodičům nebo jiným osobám, kterým bylo dítě svěřeno do výchovy rozhodnutím příslušného orgánu, (dále jen „osoby

odpovědné za výchovu“) při výchově a vzdělávání dítěte a při řešení problémů spojených s péčí o dítě, s cílem zachovat a posílit rodinné vazby dítěte a zamezit odtržení dítěte z jeho rodinného prostředí.

(4) Zařízení a střediska spolupracují s orgány sociálně-právní ochrany dětí v souladu s individuálním plánem ochrany dítěte<sup>1a)</sup>.

- účinnost od 1. 1. 2028

---

1) Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

1a) § 10 odst. 3 písm. d) zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.

\*\*\*\*\*

## § 12

### Dětský domov

(1) Dětský domov pečuje o děti podle jejich individuálních potřeb. Ve vztahu k dětem plní zejména úkoly výchovné, vzdělávací a sociální.

(2) Účelem dětského domova je zajišťovat péči o děti s nařízenou ústavní výchovou, které nemají závažné poruchy chování. Tyto děti se vzdělávají ve školách, které nejsou součástí dětského domova.

(3) Do dětského domova mohou být umísťovány děti ve věku ~~zpravidla~~ od ~~-4-~~ 7 do nejvýše 18 let. Do dětského domova se rovněž umísťují nezletilé matky spolu s jejich dětmi; pro tyto děti neplatí omezení dle věty první.

- účinnost od 1. 1. 2028

\*\*\*\*\*

## § 20

### Práva a povinnosti dětí umístěných v zařízení

#### (1) Dítě s nařízenou ústavní výchovou má právo

- a) na zajištění plného přímého zaopatření,
- b) na rozvíjení tělesných, duševních a citových schopností a sociálních dovedností,
- c) na respektování lidské důstojnosti,
- d) na společné umístění se svými sourozenci, nebrání-li tomu závažné okolnosti ve vývoji a vztazích sourozenců; to neplatí v případě dítěte do dovršení **3 7 let**, ledaže je společné umístění se sourozenci v nejlepším zájmu dítěte do dovršení **3 7 let** z důvodu zachování sourozeneckých vazeb,
- e) na vytváření podmínek pro dosažení vzdělání a pro přípravu na povolání v souladu s jeho schopnostmi, nadáním a potřebami,
- f) na svobodu náboženství, při respektování práv a povinností osob odpovědných za výchovu usměrňovat dítě v míře odpovídající jeho rozumovým schopnostem,
- g) být seznámeno se svými právy a povinnostmi, radit se se svým obhájcem nebo právním zástupcem, ustanoveným pro řízení podle zvláštního zákona,<sup>12)</sup> bez přítomnosti třetích osob, a za tímto účelem přijímat a odesílat korespondenci bez kontroly jejího obsahu.
- h) účastnit se činností a aktivit zařízení organizovaných v rámci výchovného programu s výjimkou zákazu či omezení v rámci opatření ve výchově, stanovených tímto zákonem,
- i) obracet se se žádostmi, stížnostmi a návrhy na ředitele a pedagogické pracovníky zařízení a požadovat, aby podání adresovaná příslušným státním orgánům, orgánům územní samosprávy a právníkům a fyzickým osobám, jsou-li pověřeny výkonem sociálně-právní ochrany dětí, byla ze zařízení odeslána v následující pracovní den po jejich odevzdání pracovníkům zařízení, a to bez kontroly jejich obsahu; tyto žádosti, stížnosti, návrhy a podání je zařízení povinno evidovat,
- j) vyjádřit svůj názor na zamýšlená a prováděná opatření, která se ho dotýkají; názorům dítěte musí být věnována patřičná pozornost odpovídající jeho věku a rozumové vyspělosti,<sup>9)</sup>
- k) požádat o osobní rozhovor a uskutečnit osobní rozhovor s pověřeným zaměstnancem orgánu sociálně-právní ochrany dětí,<sup>7)</sup> zaměstnancem České školní inspekce, ministerstva nebo orgánu kraje, a to bez přítomnosti dalších osob,
- l) být hodnoceno a odměňováno a ke svému hodnocení se vyjadřovat,
- m) na informace o stavu svých úspor či pohledávek,

n) na udržování kontaktu s osobami odpovědnými za výchovu a dalšími blízkými osobami<sup>10)</sup> za podmínek stanovených tímto zákonem, a to formou korespondence, telefonických hovorů a osobních návštěv,

o) přijímat v zařízení s vědomím pedagogického pracovníka i návštěvy osob, které nejsou uvedeny v písmenu n); pedagogický pracovník návštěvu nepřipustí, pokud byly dítěti zakázány nebo omezeny návštěvy podle § 21 odst. 1 písm. e) nebo pokud návštěva ohrožuje zdraví nebo bezpečnost,

p) opustit samostatně se souhlasem pedagogického pracovníka zařízení za účelem vycházky, pokud se jedná o dítě starší 7 let věku, pokud nedošlo k zákazu nebo omezení v rámci opatření ve výchově stanovených tímto zákonem,

q) na podporu a pomoc po ukončení pobytu v zařízení v souladu s cílem reintegrace dítěte do rodiny a společnosti.

#### (2) Dítě s nařízenou ústavní výchovou má povinnost

a) dodržovat stanovený pořádek a kázeň, plnit pokyny a příkazy zaměstnanců zařízení, šetrně zacházet se svěřenými věcmi, nepoškozovat cizí majetek, dodržovat zásady slušného jednání s osobami, s nimiž přichází do styku, v prostorách zařízení a v osobních věcech udržovat pořádek a čistotu a i jinak zachovávat ustanovení vnitřního řádu zařízení,

b) dodržovat předpisy a pokyny k ochraně bezpečnosti a zdraví, s nimiž bylo řádně seznámeno,

c) poskytnout na výzvu ředitele doklady o svých příjmech,

d) předat do úschovy na výzvu ředitele předměty ohrožující výchovu, zdraví a bezpečnost; doba úschovy těchto předmětů nesmí přesáhnout dobu pobytu dítěte v zařízení a při jeho ukončení musí být tyto předměty dítěti nebo osobě odpovědné za výchovu vydány,

e) podrobit se na výzvu ředitele zařízení vyšetření, zda není ovlivněno alkoholem nebo jinou návykovou látkou. Je-li pro vyšetření třeba odebrat krev, je dítě povinno strpět, aby mu lékař nebo odborný zdravotnický pracovník odebral krev, pokud to není spojeno s nebezpečím pro jeho zdraví.

(3) Dítě s uloženou ochrannou výchovou má všechna práva a povinnosti podle odstavců 1 a 2, s výjimkou práv podle odstavce 1 písm. o) a p).

(4) Na klienty uvedené v § 16 odst. 1 písm. a) a c) se vztahují ustanovení odstavce 1 s výjimkou písmen a) a o) a odstavce 2 s výjimkou písmene c).

(5) Na nezaopatřené osoby v zařízení podle § 2 odst. 6 se vztahují ustanovení odstavců 1 a 2.

- účinnost od 1. 1. 2028

---

7) Zákon č. 359/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

9) § 9 občanského zákoníku.

10) § 116 občanského zákoníku.

12) Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže)

***Platné znění příslušných ustanovení zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, s vyznačením změn provedených zákonem č. 242/2024 Sb.***

\* \* \* \* \*

§ 48

### **Domovy pro osoby se zdravotním postižením**

(1) V domovech pro osoby se zdravotním postižením se poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby.

**(2) Služby v domovech pro osoby se zdravotním postižením se neposkytují osobám mladším 4 let.**

**Účinnost od 1. 1. 2027**

|                                                                                               |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|
| (2) Služby v domovech pro osoby se zdravotním postižením se neposkytují osobám mladším 7 let. |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|

**Účinnost od 1. 1. 2028**

~~(2)~~ **(3)** Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) poskytnutí ubytování,
- b) poskytnutí stravy,
- c) pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu,
- d) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,
- e) výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti,
- f) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,

g) sociálně terapeutické činnosti,

h) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

~~(3)~~ (4) Nezaopatřeným dětem se v domovech pro osoby se zdravotním postižením poskytuje osobní vybavení, drobné předměty běžné osobní potřeby a některé služby s přihlédnutím k jejich potřebám. Osobním vybavením se rozumí prádlo, šatstvo a obuv; některými službami se rozumí stříhání vlasů, holení a pedikúra. Nezaopatřenost dítěte se pro účely tohoto zákona posuzuje podle zákona o státní sociální podpoře<sup>22)</sup>.

~~(4)~~ (5) V domovech pro osoby se zdravotním postižením může být vykonávána ústavní výchova, výchovná opatření nebo předběžné opatření podle zvláštních právních předpisů<sup>23)</sup>. Pro výkon ústavní výchovy nebo předběžného opatření v domovech pro osoby se zdravotním postižením platí s ohledem na specifické potřeby osob se zdravotním postižením přiměřeně ustanovení zákona o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních<sup>24)</sup> o

a) právech a povinnostech dětí umístěných ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy,

b) právu ředitele takového zařízení povolit dítěti pobyt mimo zařízení, zakázat nebo přerušit návštěvu osob odpovědných za výchovu nebo jiných osob v zařízení, být přítomen při otevření listovní nebo balíkové zásilky dítětem, převzít od dítěte do dočasné úschovy cenné předměty, finanční hotovost nebo předměty ohrožující výchovu, zdraví nebo bezpečnost dítěte, povolit dětem starším 15 let cestovat do místa pobytu bez dozoru a zastoupit dítě v běžných záležitostech,

c) povinnosti ředitele takového zařízení seznámit dítě s jeho právy a povinnostmi, dát příslušnému soudu podnět ke zrušení ústavní výchovy, pominuly-li důvody pro její nařízení, podat soudu podnět na prodloužení ústavní výchovy, vyžaduje-li to zájem dítěte, podávat informace o dítěti zákonným zástupcům nebo opatrovníkovi a orgánu sociálně-právní ochrany dětí na jejich žádost, projednat předem opatření zásadní důležitosti se zákonnými zástupci nebo s opatrovníkem dítěte, nehrozí-li nebezpečí z prodlení, informovat o nadcházejícím propuštění dítěte ze zařízení příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností, propustit dítě mladší 15 let pouze v doprovodu osob odpovědných za výchovu,

d) nároku na kapesné a jeho výši.

\* \* \* \* \*

***Platné znění příslušných ustanovení zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů, s vyznačením změn provedených zákonem č. 242/2024 Sb.***

\*\*\*\*\*

## ČÁST ČTVRTÁ

### POSTAVENÍ PACIENTA A JINÝCH OSOB V SOUVISLOSTI S POSKYTOVÁNÍM ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB

# HLAVA I

## PRÁVA A POVINNOSTI PACIENTA A JINÝCH OSOB

### Práva pacienta

#### § 28

(1) Zdravotní služby lze pacientovi poskytnout pouze s jeho svobodným a informovaným souhlasem, nestanoví-li tento zákon jinak.

(2) Pacient má právo na poskytování zdravotních služeb na náležité odborné úrovni.

(3) Pacient má při poskytování zdravotních služeb dále právo

- a) na úctu, důstojné zacházení, na ohleduplnost a respektování soukromí při poskytování zdravotních služeb v souladu s charakterem poskytovaných zdravotních služeb,
  - b) zvolit si poskytovatele oprávněného k poskytnutí zdravotních služeb, které odpovídají zdravotním potřebám pacienta, a zdravotnické zařízení, pokud tento zákon nebo jiné právní předpisy nestanoví jinak,
  - c) vyžádat si konzultační služby od jiného poskytovatele, popřípadě zdravotnického pracovníka, než který mu poskytuje zdravotní služby; to neplatí, jde-li o poskytování neodkladné péče nebo o osoby ve výkonu vazby, trestu odnětí svobody nebo zabezpečovací detence,
  - d) být seznámen s vnitřním řádem zdravotnického zařízení lůžkové nebo jednodenní péče (dále jen „vnitřní řád“),
  - e) na
    - 1. nepřetržitou přítomnost zákonného zástupce, popřípadě osoby určené zákonným zástupcem, pěstouna nebo jiné osoby, do jejíž péče byl pacient na základě rozhodnutí soudu nebo jiného orgánu svěřen, je-li nezletilou osobou,
    - 2. nepřetržitou přítomnost opatrovníka, popřípadě osoby určené opatrovníkem, je-li osobou, jejíž svéprávnost je omezena tak, že není způsobilá posoudit poskytnutí zdravotních služeb, popřípadě důsledky jejich poskytnutí (dále jen „pacient s omezenou svéprávností“),
    - 3. přítomnost osoby blízké nebo osoby určené pacientem,
- a to v souladu s jinými právními předpisy a vnitřním řádem, a nenaruší-li přítomnost těchto osob poskytnutí zdravotních služeb; to neplatí, jde-li o osoby ve výkonu vazby, trestu odnětí svobody nebo zabezpečovací detence; tím není dotčen § 47 odst. 1 písm. b),
- f) být předem informován o ceně poskytovaných zdravotních služeb nehrazených nebo částečně hrazených z veřejného zdravotního pojištění a o způsobu jejich úhrady, pokud to jeho zdravotní stav umožňuje,
  - g) znát jméno, popřípadě jména, a příjmení zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků přímo zúčastněných na poskytování zdravotních služeb a osob připravujících se

u poskytovatele na výkon zdravotnického povolání, které jsou při poskytování zdravotních služeb přítomny, popřípadě provádějí činnosti, které jsou součástí výuky,

- h) odmítnout přítomnost osob, které nejsou na poskytování zdravotních služeb přímo zúčastněny, a osob připravujících se na výkon povolání zdravotnického pracovníka,
- i) přijímat návštěvy ve zdravotnickém zařízení lůžkové nebo jednodenní péče, a to s ohledem na svůj zdravotní stav a v souladu s vnitřním řádem a způsobem, který neporušuje práva ostatních pacientů, pokud tento zákon nebo jiný právní předpis nestanoví jinak,
- j) přijímat ve zdravotnickém zařízení lůžkové nebo jednodenní péče duchovní péči a duchovní podporu od duchovních církví a náboženských společností registrovaných v České republice nebo od osob pověřených výkonem duchovenské činnosti (dále jen „duchovní“) v souladu s vnitřním řádem a způsobem, který neporušuje práva ostatních pacientů, a s ohledem na svůj zdravotní stav, nestanoví-li jiný právní předpis jinak; návštěvu duchovního nelze pacientovi odepřít v případech ohrožení jeho života nebo vážného poškození zdraví, nestanoví-li jiný právní předpis jinak,
- k) na poskytování zdravotních služeb v co nejméně omezujícím prostředí při zajištění kvality a bezpečí poskytovaných zdravotních služeb.

(4) Pacient, s omezenou svéprávností nebo který je nezletilý, může požadovat, aby při poskytování zdravotních služeb nebyla přítomna osoba podle odstavce 3 písm. e), uvádí-li, že jde o osobu, která ho týrá nebo jinak zneužívá či zanedbává. V tomto případě se postupuje podle § 35 odst. 5.

(5) Práva pacienta uvedená v odstavci 3 písm. c), e), i) a j) nemůže uplatnit pacient, kterému je poskytována záchytná služba nebo který je povinen se podrobit odbornému lékařskému vyšetření podle zákona o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek. Tento pacient rovněž nemůže při uplatňování práva podle odstavce 3 písm. h) odmítnout přítomnost příslušníka Policie České republiky, příslušníka Vojenské policie, strážníka obecní policie nebo příslušníka Vězeňské služby České republiky (dále jen "Vězeňská služba"), který na žádost poskytovatele poskytuje součinnost při poskytování záchytné služby nebo při vyšetření podle věty první.

## § 29

### (1) Volba poskytovatele a zdravotnického zařízení v případě nezletilých pacientů

- a) umístěných ~~do dětských domovů pro děti do 3 let věku~~, do školských zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, do zařízení sociálních služeb poskytujících pobytové služby, byla-li soudem nařízena ústavní nebo uložena ochranná výchova, nebo děti svěřených do péče zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na základě rozhodnutí soudu náleží statutárnímu orgánu tohoto zařízení,
- b) svěřených do pěstounské péče nebo do výchovy jiných osob náleží pěstounovi nebo jiné osobě, do jejíž péče byl pacient na základě rozhodnutí soudu nebo jiného orgánu svěřen (dále jen „pěstoun nebo jiná pečující osoba“),
- c) umístěných společně s matkou ve výkonu vazby nebo trestu odnětí svobody náleží Vězeňské službě.

(2) Možnost volby poskytovatele a zdravotnického zařízení se nevztahuje na

- a) zdravotnickou záchrannou službu a poskytovatele, ke kterému poskytovatel zdravotnické záchranné služby pacienta převáží,
- b) pracovnělékařské služby,
- c) nařízenou izolaci, karanténu nebo ochranné léčení,
- d) osoby umístěné v policejních celách zřízených u útvarů Policie České republiky; tyto osoby si mohou na své vlastní náklady přizvat k poskytnutí zdravotních služeb zvoleného zdravotnického pracovníka,
- e) osoby ve výkonu vazby, trestu odnětí svobody, zabezpečovací detence, v zařízení pro zajištění cizinců nebo v přijímacím středisku,
- f) osoby, jejichž zdravotní stav je posuzován pro účely poskytování služeb v oblasti zaměstnanosti<sup>19)</sup> a pro účely sociálního zabezpečení<sup>20)</sup>,
- g) vojáky v činné službě a vojáky v záloze zařazené v aktivní záloze za podmínek stanovených zákonem o vojácích z povolání,
- h) případy, kdy jiný právní předpis stanoví posuzujícího poskytovatele, nebo jde-li o určení poskytovatele osobou k tomu oprávněnou na základě jiného právního předpisu,
- i) záchrannou službu.

\*\*\*\*\*

## § 42

Práva a povinnosti zákonného zástupce podle

- a) § 31 odst. 5,
- b) jde-li o poskytnutí zdravotních služeb se souhlasem zákonného zástupce, jestliže hrozí nebezpečí z prodlení a nelze bez zbytečného odkladu získat vyjádření zákonného zástupce; do zdravotnické dokumentace vedené o pacientovi se zaznamenají důvody, pro které nebyl souhlas zákonného zástupce získán,
- c) § 38 odst. 2, 5 a 6,
- d) § 39 odst. 3 písm. b),
- e) § 41 odst. 2 a 3,
- f) § 47 odst. 1 písm. b) a
- g) § 93 odst. 1

náleží též pěstounovi nebo jiné pečující osobě, statutárnímu orgánu nebo jím pověřené osobě ~~dětského domova pro děti do 3 let věku~~, školského zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy nebo zařízení sociálních služeb poskytujících pobytové služby, byla-li soudem nařízena ústavní nebo uložena ochranná výchova, nebo zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, jde-li o děti svěřené do péče tohoto zařízení na základě rozhodnutí soudu.

## HLAVA II

### ZDRAVOTNÍ SLUŽBY A ZAOPATŘENÍ POSKYTOVANÉ V DĚTSKÝCH DOMOVECH PRO DĚTI DO 3 LET VĚKU

#### § 43

~~(1) V dětských domovech pro děti do 3 let věku jsou poskytovány zdravotní služby a zaopatření dětem zpravidla do 3 let věku, jejichž zdravotní stav vyžaduje poskytování zdravotní péče ve formě lůžkové péče a které nemohou vyrůstat v rodinném prostředí, zejména dětem týraným, zanedbávaným, zneužívaným a nebo dětem zdravotně postiženým. Zaopatřením se rozumí stravování, ubytování, ošacení a výchovná činnost.~~

~~(2) Dětské domovy pro děti do 3 let věku mohou poskytovat též ubytování ženám v průběhu těhotenství, je-li z důvodů nepříznivé životní situace ohroženo jejich zdraví.~~

#### § 44

~~(1) Osoby povinné výživou jsou povinny přispívat poskytovateli na úhradu zaopatření dítěte umístěného v dětském domově pro děti do 3 let věku a popřípadě též jeho průvodce. Nežijí-li osoby povinné výživou ve společné domácnosti, je povinná hradit příspěvek na úhradu zaopatření dítěte osoba, jíž je dítě svěřeno do výchovy.~~

~~(2) Příspěvek na úhradu zaopatření dítěte se sníží na rozdíl prokázaného příjmu a součtu životního minima osoby povinné výživou a osob s ní společně posuzovaných a částky potřebné na úhradu normativních nákladů na bydlení<sup>23</sup>), předloží-li osoby povinné výživou dítěte poskytovateli doklady, kterými prokáží, že by jejich příjmy po zaplacení příspěvku na úhradu zaopatření dítěte poklesly pod součet životního minima domácnosti a normativních nákladů na bydlení. Do životního minima domácnosti se nezapočítává životní minimum dítěte umístěného v dětském domově pro děti do 3 let věku. Příspěvek na úhradu zaopatření dítěte se nevyžaduje, je-li nižší než 100 Kč měsíčně.~~

~~(3) Dojde-li ke změně výše příjmu domácnosti, jsou osoby povinné výživou, které hradí příspěvek na úhradu zaopatření dítěte, povinny tuto změnu sdělit poskytovateli do 15 dnů ode dne, kdy k této změně došlo.~~

~~(4) Při stanovení výše příspěvku na úhradu zaopatření dítěte se zohlední jeho věk s přihlédnutím k jeho specifickým potřebám a s tím související náročnost poskytovaného zaopatření. Prováděcí právní předpis stanoví výši příspěvku na úhradu zaopatření dítěte a jeho průvodce a způsob jeho úhrady.~~

~~(5) Pokud zemře nebo zanikne poskytovatel, který poskytoval zdravotní služby v dětském domově pro děti do 3 let věku, a není-li zajištěno poskytování zdravotních služeb a zaopatření dětem umístěným v těchto zdravotnických zařízeních, zajistí těmto dětem poskytování zdravotních služeb a zaopatření v jiném dětském domově pro děti do 3 let věku kraj, v jehož obvodu se dosud zdravotní služby poskytovaly.~~

~~(6) K poskytování služeb dětským domovem pro děti do 3 let věku na základě smlouvy se vyžaduje souhlas obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle § 16b zákona o sociálně právní ochraně dětí. Po dobu řízení o žádosti o vydání souhlasu trvá závazek ze smlouvy o poskytování služeb dětského domova pro děti do 3 let věku, nedojde-li k zániku závazku z jiného důvodu.~~

~~HLAVA III~~ **HLAVA II**  
**HOSPIC**

\*\*\*\*\*

~~HLAVA IV~~ **HLAVA III**

**CENTRUM DUŠEVNÍHO ZDRAVÍ**

\*\*\*\*\*

***Platné znění příslušných ustanovení zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů, s vyznačením změn provedených zákonem č. 242/2024 Sb.***

**§ 452**

**Předběžné opatření upravující poměry dítěte**

(1) Ocitlo-li se nezletilé dítě ve stavu nedostatku řádné péče bez ohledu na to, zda tu je či není osoba, která má právo o dítě pečovat, nebo je-li život dítěte, jeho normální vývoj nebo jiný důležitý zájem vážně ohrožen nebo byl-li narušen, soud předběžným opatřením upraví poměry dítěte tak, že nařídí, aby dítě bylo umístěno ve vhodném prostředí, které v usnesení označí.

(2) Vhodným prostředím se rozumí výchovné prostředí u osoby nebo zařízení způsobilého zajistit nezletilému řádnou péči s ohledem na jeho fyzický a duševní stav, jakož i rozumovou vyspělost a umožnit realizaci případných jiných opatření stanovených předběžným opatřením. U dětí do dovršení ~~3 let~~ **7 let** je vhodným výchovným prostředím pouze péče fyzické osoby. Předběžným opatřením podle odstavce 1 lze svěřit dítě i do pěstounské péče na přechodnou dobu, po kterou rodič nemůže dítě ze závažných důvodů vychovávat, nebo po jejímž uplynutí lze dítě svěřit do péče před osvojením, dát souhlas rodiče s osvojením či rozhodnout o tom, že není třeba souhlasu rodiče k osvojení. – účinnost od 1. 1. 2028

(3) Ustanovení tohoto pododdílu o trvání a prodloužení doby trvání předběžného opatření se použijí i na předběžné opatření podle občanského soudního řádu, jímž má být účastník uložen, aby odevzdal dítě do péče druhého z rodičů nebo do péče osoby dítěti příbuzné nebo blízké.

\* \* \* \* \*

***Platné znění příslušných ustanovení zákona č. 363/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, s vyznačením změn provedených zákonem č. 242/2024 Sb.***

## ČÁST PRVNÍ

### Změna zákona o sociálně-právní ochraně dětí

#### Čl. I

\*\*\*\*\*

~~8. V § 13a odst. 1 úvodní části ustanovení se za slova „dočasně odejmout dítě“ doplňují slova „po dovršení 3 let“.~~

~~9. V § 13a odst. 2 se za slova „o svěření dítěte“ vkládají slova „po dovršení 3 let“.~~

~~10. V § 13a odst. 4 se za slova "pobytu dítěte" vkládají slova "po dovršení 3 let".~~

~~11. V § 13a se doplňuje odstavec 7, který zní:~~

~~"(7) Soud nemůže nařídít opatření dle předchozích odstavců v případě dětí do dovršení 3 let s výjimkou rozhodnutí o umístění dítěte do dovršení 3 let do zařízení sociálních služeb podle zákona o sociálních službách."~~

\*\*\*\*\*

~~83. V § 47i odstavec 1 zní:~~

~~"(1) Nárok na odměnu pěstouna má osoba pečující, která poskytuje dítěti zprostředkovanou pěstounskou péči, a osoba v evidenci."~~

\*\*\*\*\*

~~87. V § 47ja odstavec 1 zní:~~

~~"(1) Nárok na příspěvek při pěstounské péči má osoba pečující poskytující dítěti nezprostředkovanou pěstounskou péči."~~

Účinnost k 31. 12. 2024

\*\*\*\*\*

## ČÁST PATNÁCTÁ

### ÚČINNOST

#### Čl. XVIII

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2022, s výjimkou ustanovení části první čl. I bodů 78, ~~83, 87~~, 125 a 163, ustanovení části první čl. II bodů 8 a 10, která nabývají účinnosti dnem 1. ledna 2028, a dále s výjimkou části první čl. I bodů ~~8, 9, 10, 11~~ a 32 a části čtvrté až desáté čl. V až čl. XI, dále části jedenácté čl. XII bodu 6 a dále části čtrnácté čl. XVII bodu 2, která nabývají účinnosti dnem 1. ledna 2025.

\*\*\*\*\*